

TIBRÖ Årsredovisning 2021

Produktion: Tibro kommun

Textbearbetning: Christina Froh, Emma Lindblad och Karin Jonsson

Layout: Christina Froh

Illustration, framsidan: Link Arkiteketer

Övriga illustrationer: Morot Kommunikation

Fotografer: Thomas Harrysson, Tobias Olsson, Jacob Ingelsson, Johan Fransson, Peter Legendi, Karl Olsson, Tobias Ekman, Mårten Gustafsson, Mattias Peterson, Denny Lundh och Christina Froh

Tryck och repro: JustNu, Skövde

Innehåll

I Tibro kommuns årsredovisning presenteras kommunens ekonomiska resultat och ekonomiska ställning, väsentliga personalförhållanden och en sammanställning av hur kommunens verksamheter bedrivits under det gångna året. Här redovisas måluppfyllelsen för kommunen som helhet och kommunens alla förvaltningar och årets viktigaste händelser i de kommunala verksamheterna. Årsredovisningen innehåller även en översiktlig presentation av de kommunala bolagens och kommunalförbundens resultat och verksamheter.

1	Inledning	
	Kommunalrådet har ordet	4
	Om Tibro	5
	Bokslut 2021 i korthet	6
	Viktiga händelser	8
	Kommunens kvalitet i korthet	10
2	Förvaltningsberättelse	
	Översikt över verksamhetens utveckling	14
	Den kommunala koncernen	15
	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	17
	Styrning och uppföljning	20
	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	23
	Väsentliga personalförhållanden	29
	Förväntad utveckling	32
3	Finansiella rapporter	
	Resultaträkning	33
	Balansräkning	34
	Kassaflödesanalys	35
	Noter	36
	Drift- och investeringsredovisning	44
4	Verksamhetsberättelse	
	Strategiska mål	48
	Affärsverksamhet	60
	Kommunala bolag och kommunalförbund	62
5	Revisionsberättelse	68

Kommunalrådet har ordet

har lagts i och med arbetet med vår översiktsplan, som antogs under året. Översiktsplanen har både bidragit till att upptäcka och synliggöra våra tillgångar och styrkor och bidragit till en känsla av stolthet över Tibro. Ett inspirerande, spännande och framåtsyftande arbete där alla inblandade parter ska ha stort beröm. Vi vill att Tibro ska vara en attraktiv kommun att både bo och verka i och för att det ska vara möjligt krävs engagemang och att det finns har blivit ytterst påtagligt under arbetet med översiktsplanen!

Framgent väntar satsningar i både tätorten och på landsbygden. Utformningen av den nya skolan i Ransberg är färdig. Ransbergs gamla skola är riven och projekteringen av den nya skolan är klar. Anläggandet av nya tomter på Ransbergs prästbol pågår. Det känns fantastiskt att det finns en samlad politisk vilja för att utveckla Ransbergs- och Fagersannaområdet. Det är viktigt med en levande och attraktiv landsbygd, så att det finns olika möjligheter att bo och leva i vår fina kommun. Det är i sammanhanget glädjande att kunna konstatera att intresset för villatomter i våra nyanlagda bostadsområden i både Ransberg och Baggebo är stort. Behovet av nya detaljplaner är stort och arbete med detta pågår.

”Det är glädjande att kunna konstatera att intresset för villatomter i våra nya bostadsområden är stort.”

Vi bygger för framtiden på flera plan. En ombyggnation av reningsverket har påbörjats under 2021. Ett stort och viktigt arbete med se över kommunens lokaler har genomförts, som kommer att ligga till grund för vårt fortsatta arbete med förskole- och skollokaler och lokaler för äldreomsorg. Under hösten fattades beslut om att flytta högstadiet från Nyboskolan till Fågelviksskolan. Överläggningar pågår med Trafikverket gällande stationsområdet och den nedlagda Karlsborgsbanan, som är viktiga områden för att vi ska kunna knyta ihop Tibro tätort och Ransbergs- och Fagersannaområdet. Tyvärr står vi och stampar i det arbetet. Låt oss hoppas att en lösning är i nära antågande..!

Några saker jag är extra stolt och glad över under 2021 är:

- Avsiktsförklaringen med Olingsgymnasiet för att möjliggöra att Tibro återigen får en gymnasieskola. Dialogen med idrottsrörelsen och näringslivet har varit konstruktiv, vilket bådär gott inför framtiden. En ny gymnasieskola bidrar till att öka både stoltheten och attraktiviteten för Tibro.
- Medborgardialogen längs Å-leden där vi möttes, samtalande och fick till oss värdefulla tankar och synpunkter om Å-ledens betydelse och behov av förbättringar.
- Klimatlöftena, som vi har antagit under året och som bidrar till att göra det nödvändiga klimatomställningsarbetet mer greppbart.

Jag vill rikta ett stort tack till politiker, kommunanställda och alla andra som bidrar till att göra Tibro till en bra plats att leva och verka på. Det finns ett stort engagemang bland många Tibrobor som vi är oerhört tacksamma för. Låt oss fortsätta hjälpas åt och lösa saker ihop på ett konstruktivt sätt. Tillsammans är vi Tibro!

Rolf Eriksson
Kommunstyrelsens ordförande

Pandemin har präglat vår gemensamma verklighet även under 2021. Den har fört med sig många prövningar, men också fått oss att förändra och utveckla vårt sätt att arbeta. Vi har hittat nya former för samverkan, stärkt rutiner och lärt oss mötas digitalt på allvar. Vi har hanterat pandemin bra i Tibro med gemensamma krafter. Våra förvaltningar och bolag har en helhetsyn och alla hjälps åt. Koncerntänket har stärkts och samsynen ökat. Vi har haft givande dialoger med både näringslivet, våra invånare och kommunens ideella krafter. Jag vet att det har varit och är en tuff och utmanande situation för många, men jag vet också att det finns en stark vilja, ett gott entreprenörskap och en kraft som är beundransvärd såväl inom kommunens verksamheter som i närings- och föreningslivet. Nu när restriktionerna avtar och samhället öppnar upp igen behöver vi fundera över vad vi ska behålla och förfina för att dra nytta av erfarenheterna och kunskaperna som pandemin har gett oss. Och så behöver vi självklart ta hand om allt det där som fått stå tillbaka.

Kommunernas ekonomi har fått en överraskande skjuts framåt under pandemin, vilket betyder oväntat starka skatteintäkter. Kommunernas och regionernas samlade resultat för 2021 blir historiskt högt. Det gäller även Tibro, där det positiva resultatet på 95 mnkr är rekordstort. Den främsta orsaken till detta är att börsen hade en stark utveckling och bidrog med 46 mnkr till resultatet. Skatteintäkterna blev 19 mnkr högre än prognosen och nämnderna hade tillsammans ett positivt resultat på 14 mnkr. Nämndernas resultat kan bland annat härledas till pandemin. Det positiva resultatet innebär att vi inte har behövt låna till våra investeringar i den utsträckning som vi räknat med och att det finns utrymme för framtida investeringar. Ju större självfinansieringsgrad vi har för våra investeringar, desto större blir utrymmet för att hantera driftkostnaderna i våra verksamheter.

Även om pandemin har satt starka avtryck under året, så fortsätter vi att utveckla Tibro för framtiden. En viktig grund för detta

Om Tibro

Tibro är en västsvensk kommun med drygt 11 000 invånare som präglas av engagemang, aktivitet och handlingskraft. Det är människorna som bor och verkar här som sätter sin prägel på kommunen. Vi är alla Tibro. Här finns gott om framtidstro, mod och en påtaglig entreprenörsanda.

I Tibro finns ett rikt föreningsliv och ett varierat näringsliv med över 900 registrerade företag i olika branscher. Ingen annanstans i Norden är koncentrationen av företag inom möbel- och inredningsbranschen lika stor som i Tibro. Så har det varit i över 150 år, vilket märks på olika sätt i både centralorten och på andra platser i kommunen.

I Tibro är det nära till det mesta. Nära naturen, fritidsområden, vatten – och till organiserade fritidsaktiviteter. Nära service och nära arbete och utbildning, oavsett om du promenerar, pendlar eller ansluter digitalt. Drygt 1 300 personer pendlar till arbeten i Tibro varje dag, runt 2 500 personer arbetspendlar till närliggande kommuner.

I Tibro strävar vi efter att nyttja våra gemensamma resurser och skapa så goda förutsättningar som möjligt för att bidra till ett hållbart samhälle. Här finns en medskapandekultur och en samarbetsanda som sticker ut. Här ser vi varandra

Mandat i kommunfullmäktige 2019-2022

Majoritet:	Antal
Socialdemokraterna	11
Liberalerna	4
Centerpartiet	3
Opposition:	
Moderaterna	6
Kristdemokraterna	3
Sverigedemokraterna	7
Vänsterpartiet	1
Totalt	35

och välkomnar mångfald. Med attraktiva boendemiljöer, goda kommunikationer och utrymme för flexibilitet är det enkelt att göra hållbara livsval. Tillsammans, hållbart och nära är de bärande orden i vår vision. Genom en cirkulär ekonomi, lokal produktion, kreativitet och idériedom lägger vi grunden för en hållbar framtid.

Tack vare det nära samhällets fördelar finner vi livskvalitet, både idag och imorgon. Med engagemang, omtanke, samverkan och handlingskraft löser vi framtidens utmaningar – och skapar mervärden tillsammans!

Tibro i siffror

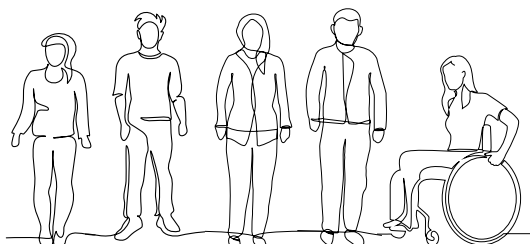
Den 31 december 2021 var 11 281 personer bosatta i Tibro. Det är en minskning med 16 personer jämfört med 2020. Tibro har en förhållandevis stor andel unga och personer över 65 år i förhållande till andelen vuxna i åldrarna 20-64 år.

0-19 ÅR
23 %

Medelålder
43,7 år

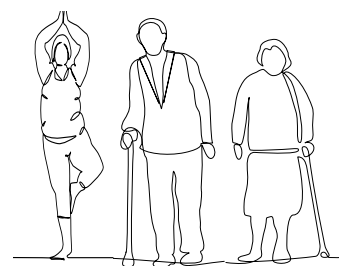
I Tibro var medelåldern 43,7 2020, vilket är något högre än för riket i stort där medelåldern är 41,4 år. (Källa: SCB)

20-64 ÅR
53 %

Utbildningsnivå
15,6 %

Med högutbildade avses de med minst treårig eftergymnasial utbildning. Andelen högutbildade i Tibro uppgår till 15,6 % jämfört med 28,9 % i Sverige som helhet. (Källa: SCB, 2020)

65+
25 %

Arbetslöshet
8,6 %

I december 2021 var 8,6 % av den registrerade arbetskraften i Tibro arbetslös. Jämförelsetal: Riket 7,2 %, Västra Götalands län 6,5 %. (Källa: Arbetsförmedlingen)

Bokslut 2021 i korthet

Kommunens resultat

95 mnkr

Årets resultatet för 2021 motsvarar 13,3 % av intäkterna från skatter och generella statsbidrag.

Kommunkoncernens resultat

108 mnkr

Resultatet är 66,5 mnkr högre jämfört med 2020, 41,5 mnkr.

Utveckling placerade medel

46 mnkr

Marknadsvärdet på kommunens placerade medel ökade med 20 % under 2021.

Trots fortsatt coronapandemi redovisar Tibro kommun 2021 det högsta ekonomiska resultatet någonsin. Pandemins effekter på den ekonomiska utvecklingen har inte blivit så stora som befarat samtidigt som stora statliga stimulanser i Sverige och runt om i världen påverkat den ekonomiska utvecklingen positivt. Under året har en extern granskning av kommunens pandemihantering genomförts på kommunens eget initiativ. Den visade att kommunen hanterat ledning, information, rutiner med mera på ett mycket gott sätt.

Coronapandemin har fortsatt under 2021 och har påverkat nämndernas verksamheter i olika utsträckning. Planerade aktiviteter har inte kunnat genomföras i den utsträckning som varit tänkt.

Kommunens resultat, 95,2 mnkr, är det klart högsta någonsin. Bakom det goda resultatet ligger positiv utveckling på finansmarknaderna, stark återhämtning av skatteunderlaget med högre skatteintäkter som följd samt det faktum att nämndernas verksamhet sammantaget visar ett överskott.

Projekteringen av ny grundskola i Ransberg har pågått under hela 2021 och i slutet av året revs den gamla skolan. Under hösten presenterades en lokalutredning avseende skollokalerna, förskolelokaler och äldreboenden. Utredningen följdes av ett beslut om att renovera Fågelviksskolan så att denna i framtiden ska kunna inrymma

"Årets resultat på 95,2 miljoner kronor är det högsta någonsin"

kommunens 7-9-skola, introduktionsprogrammet, kulturskolan och kommunens fritidsgård. Två friskolor har under året uttryckt intresse för att etablera sig i Tibro kommun: En grundskola som fått tillstånd av Skolinspektionen och en gymnasieskola som avser att söka tillstånd under 2022. I början av 2022 tecknade Tibro kommun en avsiktsförklaring med Olinsgymnasiet, som innebär att gymnasieföretaget får köpa Nyboskolan där kommunen idag bedriver sin högstadiesverksamhet.

Kommunens befolkning minskade under 2021 med 16 personer till 11 281 invånare. Det är första gången sedan 2010 som befolkningen minskar. Året innebär ett trendbrott mot de senaste 10 åren då befolkningen ökat varje år och totalt för perioden med 737 personer eller 7 %. Största orsaken till trendbrottet är att invandringen avstannat. Flyttnettot för utrikes födda uppgick bara till 4 personer.

Kommunala bolag

Kommunens helägda bostadsbolag AB Tibrobyggens verksamhet består av uthyrning, förvaltning och nyproduktion av bostäder och lokaler i Tibro kommun. Under 2021 har Tibrobyggen byggt upp en egen organisation för administration samt förvaltning då det tidigare förvaltningsavtalet med Riksbyggen Ekonomisk förening avslutas i januari 2022. Tibro Elnät AB är också helägt av Tibro kommun och tillhandahåller elnät inom sitt koncessionsområde som omfattar Tibro och Ransberg-Fagersanna samt omkringliggande landsbygd. Dotterbolaget Tibro Energi AB erbjuder optiskt fibernät för datakommunikation samt tjänster avseende el, TV samt bredband.

AB TIBROBYGGEN

Årets resultat

5,5 mnkr

Antal lägenheter: 788 st
Total yta: 78 350 kvm varav 51 807 kvm bostäder och 23 187 kvm lokaler

TIBRO ELNÄT AB med koncern

Årets resultat

8,5 mnkr

Antal elhandelskunder: 4 333 st
Antal bredbandsanslutningar: 3 656 st

År 2021 har Tibro kommun investerat för:

52 mnkr

Bild från etableringen av det nya bostadsområdet Ransbergs prästbol. Läs mer om året investeringar på sidorna 42 och 43.

Antal egentester för covid-19:

1350

Under 2021 genomfördes totalt 1350 egentester av personal i Tibro kommun.

Antal sålda och bokade tomter:

55

Under 2021 sålde Tibro kommun 37 villatomter. Ytterligare 18 tomter reserverades under året.

FIBERUTBYGGNAD I TIBRO KOMMUN

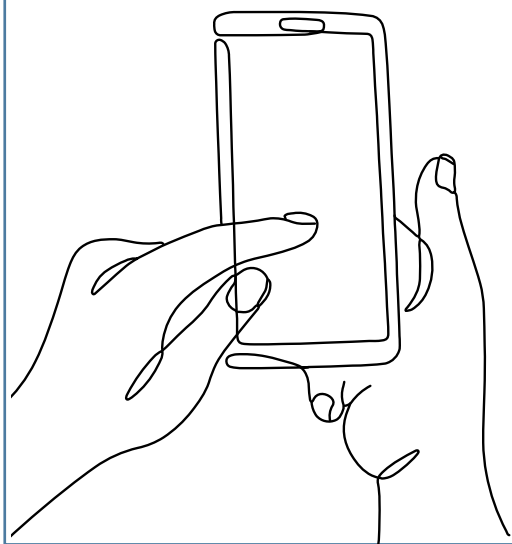
Installerad fiberkabel i Tibro Energis nät under 2021:

31,5 km

Andel invånare med anslutning* till Tibro Energis fibernät:

84,7 %

* 84,7 procent av Tibro kommuns invånare är nu anslutna till Tibro Energis bredbandsnät eller har fiber framdraget till tomtgräns. Det sistnämnda kallas home passed och beror på att kunden har blivit erbjuden att ansluta sig men har tackat nej till erbjudandet.

Viktiga händelser

2021 är ett år, som trots den pågående pandemin, präglats av utveckling och positiva framtidssatsningar. Under hösten antog Tibro kommun en ny översiktsplan. Det nya bostadsområdet vid Baggeboskolan har vuxit fram under året och anläggandet av nya tomter vid Ransbergs prästbol har fortskridit. Intresset för att bygga hus i Tibro är stort, så nya bostadsområden planeras.

Utformningen av Ransbergs skola fastställdes under året och det fattades beslut om att Fågelviksskolan ska byggas om och inrymma kommunens 7-9-skola, kulturskola och fritidsgård. Det har genomförts en stor lokalutredning gällande framtida förskolelokaler och äldreboenden. En ny hemvårdsorganisation med en ny serviceenhet har inrättats. Utvidgningen av det kommunala vatten- och avloppsledningsnätet har fortsatt och reningsverket har börjat renoveras. Lovaktiviteter och evenemang som Ljusveckan och Möbeldagarna har genomförts på ett coronasäkert sätt, Fågelviksspåret och Å-leden har rustats upp, biblioteket har fått en ny barnavdelning och musikskolan har gjorts om till kulturskola. Baggeboskolan utsågs till årets bästa samhällsfastighet och det slogs besöksrekord på Mini-Zoo. Här presenteras ett axplock av årets viktiga händelser.

Arbetet med en ny skola i Ransberg tog stora steg framåt under 2021. I juni hölls den sista skolavslutningen i den gamla skolan och i augusti flyttade elever och personal in i tillfälliga lokaler i Tibro. Utformningen av den nya skolan fastställdes i början av hösten. Ransbergseleverna Stella Svensson, Vilma Dahlman, Sigge Eisersiö och Karl Axelsson blev väldigt förtjusta över den nya skolan när arkitekten Sofia Lilja presenterade den för dem. Under våren genomfördes en kulturhistorisk inventering av de gamla skolbyggnaderna, som sedan revs under årets två sista månader. Den 16 november fattades beslut om att flytta kommunens årskurs 7-9-skola, kulturskola och fritidsgård till Fågelviksskolan, pengar till renovering avsattes i budgeten för 2022 och 2023 och det blev klart att ombyggnationen ska drivas som ett partneringsprojekt mellan Tibro kommun och Skanska. Foto: Peter Legendi och Christina Froh

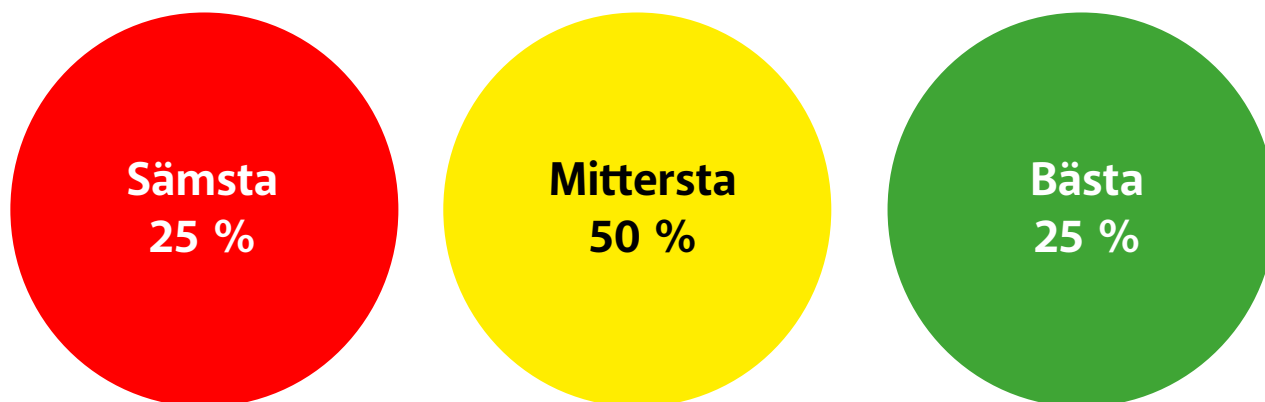

Evenemang, lovaktiviteter och kommunala verksamheter har bedrivits på ett coronasäkert sätt under 2021. Den 28 augusti invigdes en ny barnavdelning på biblioteket och den 1 september arrangerades sång- och dansstunder på Häggetorpsskolan och Baggeboskolan för att uppmärksamma att musiksskolan blev kulturskola med ett bredare kursutbud. Det slogs besöksrekord på Mini-Zoo, trots tidvis begränsade öppettider. Under året etablerades en ny hemvårdsorganisation i kommunen som gjorde det möjligt för fler pensionärer att få hjälp med serviceinsatser som tvätt, städning och matinköp. Foto: Christina Froh, Tobias Olsson och Johan Fransson

Tibro hör till de kommuner som drabbats hårt av covid-19-pandemin. De granskningar som genomfördes av Inspektionen för vård och omsorg, IVO, och en oberoende konsult under 2021 visar emellertid att pandemiarbetet har bedrivits på ett professionellt sätt med en tydlig ledningsorganisation, fastställda rutiner och en väl fungerande kommunikation. Arbetet med att utveckla Tibro som ort har fortsatt under året. Ett tiotal villor har uppförts på det nya bostadsområdet vid Baggeboskolan och samtliga övriga tomter är sålda eller tingade. Flera insatser har gjorts för att säkra produktionen av dricksvatten, bland dem dragningen av en ny förbindelseledning mellan vattenverken i Karlshaga och Rankås. Under våren genomfördes en medborgardialog om Å-leden och med resultatet av den som grund påbörjades en restaurering av den populära vandringsleden. Foto: Christina Froh, Jacob Ingelsson och Karl Olsson.

Kommunens Kvalitet i Korthet, KKiK

Tibro kommun deltar i ett nationellt initiativ, Kommunens Kvalitet i Korthet (KKiK), som samordnas och administreras av organisationen Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, och Rådet för främjande av kommunala analyser, RKA.

KKiK redovisar och jämför resultat inom områden som är av stort intresse för invånarna utifrån tre perspektiv:

- Barn och unga
- Stöd och omsorg
- Samhälle och miljö

Nyckeltalen i KKiK utgår från befintliga nationella nyckeltal och kompletteras med mätningar i den egna kommunen. Det grundläggande syftet är att ta fram kunskapsmaterial som stärker de förtroendevaldas möjligheter att styra mot resultat, såväl i dialogen med invånarna som för utveckling. Resultaten har ambitionen att ur ett övergripande perspektiv beskriva kommunens kvalitet och effektivitet i jämförelse med andra kommuner.

KKiK-resultaten har använts i planeringen inför 2021 samt i de strategiska målen för 2021-2023.

Förklaringar

När KKiK-resultaten redovisas används en färgsättning som innebär att de 25 procent av kommunerna som har bäst resultat får en grön markering, de 25 procent av kommunerna med sämst resultat får en röd markering och övriga kommuner får en gul markering. För kostnadsmåten avser den gröna färgen kommuner med lägst kostnad och den röda färgen kommuner med högst kostnad per elev eller brukare.

Färgen i tabellerna visar Tibros resultat i förhållande till övriga kommuner. Det innebär att färgen i sig inte indikerar att resultaten är bra eller dåliga. Som jämförelse visas även genomsnittet för alla kommuner. Resultaten redovisas de år som de avser. Det innebär att det ibland inte finns några resultat för det senaste året.

Teckenförklaring:

- * Uppgift för 2021 är ännu inte tillgänglig
- Uppgifter saknas för Tibro
- * Utgår 2020 på grund av pandemin
- . Ej tillämplig
- .. Sekretess

Barn och unga	2019	2020	2021	Medel alla kommuner
Förskola				
Personaltäthet, inskrivna barn per årsarbetare i förskolan, lägeskommun, antal	5,2	..	*	5,2
Kostnad förskola, kronor/inskrivet barn	154 020	153 028	*	156 337
Grundskola				
Elever i åk 3 som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%)	78	..*	-	74 (2019)
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	79,3	86,0	83,1	86,9
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	88,4	81,5	84,5	83,4
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	89,4	81,8	85,3	84,7
Elever i åk 9: Jag är nöjd med min skola som helhet, positiva svar, andel (%)	-	63,4	.	65,8
Elever i åk 9 med lägst betyget E i idrott och hälsa, kommunala skolor, andel (%)	98,1	98,5	96,4	91,8
Kostnad grundskola F-9, hemkommun, kronor/elev	110 608	118 454	*	119 273
Gymnasieskola				
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	67,2	71,9	72,1	70,8
Gymnasieelever med indraget studiestöd, pga. ogiltig frånvaro, hemkommun, andel (%)	6,2	6,9	5,5	5,9
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kronor/elev	133 583	133 781	*	137 804
Kultur				
Aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek, antal/1000 invånare i åldrarna 0-18 år	36,4	5,7	*	40,9
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/invånare 7-20 år	30,5	26,3	*	23,8
Elever i musik- eller kulturskola, 6-15 år, andel (%)	16,2	14,9	*	14,8

Andelen elever som lägst har betyget E i matematik i årskurs 6 har minskat 2021 jämfört med 2020. Det är dock bättre än 2019. Resultatet i Tibro är lägre än snittet för alla kommuner. Pojkarnas resultat har ökat de senaste åren medan resultaten för flickorna har försämrats. Pojkarnas resultat 2021 (87,1 %) hör till de 50 % i mitten av alla kommuner, medan flickornas resultat 2021 (79,5 %) hör till de 25 % sämsta.

85,3 % av eleverna i årskurs 9 var behöriga till ett yrkesprogram 2020, vilket är bättre än 2020 men i nivå med 2018 och 2019. Tibros resultat låg under flera år under resultatnivån för liknande kommuner inom grundskolan, men har de senaste fyra åren haft en positiv utveckling med högre resultat än liknande kommuner. Andelen som tar gymnasieexamen inom fyra år har fortsatt att öka. Värt att nämna i sammanhanget är att även andelen som

klarar gymnasiet inom 3 år har ökat. Det innebär att fler fullföljer sin gymnasieutbildning.

Antalet aktivitetstillfällen för barn och unga i kommunala bibliotek har varit väldigt lågt under 2021 på grund av den pågående pandemin. Tibros resultat sticker ut negativt jämfört med andra kommuner. Vanligtvis brukar Tibros resultat ligga i mitten av alla kommuner.

Deltagandet i idrottsföreningar är något över medelvärdet för alla kommuner. Spridningen i deltagandet är mellan 1 till 60 tillfällen per invånare. Deltagandet är något högre för pojkar (27) än flickor (25). Det har dock under året skett en liten minskning bland både tjejer och killar som troligen beror på pandemin.

Stöd och omsorg	2019	2020	2021	Medel alla kommuner
IFO				
Brukarbedömning individ- och familjeomsorg totalt – förbättrad situation, andel (%)	-	64	72	75
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	93	89	82	79
Väntetid i antal dagar från ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	11	10	9	15
Kostnad individ- och familjeomsorg, kronor/invånare	3 890	3 815	*	4 682
LSS				
Brukarbedömning boende LSS totalt – Brukaren trivs alltid hemma	-	81	69	81
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS – Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, andel (%)	65	62	79	75
Kostnad funktionsnedsättning totalt minus ersättning från Försäkringskassan, kronor/invånare	4 976	5 842	*	7 229
Omsorg				
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde	33	27	32	44
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	16	15	14	16
Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel (%) av maxpoäng	56	56	52	51
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	91	85		81
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg – helhetssyn, andel (%)	92	93		91
Kostnad äldreomsorg, kronor/invånare 80+	214 114	221 593	*	255 464

2021 var andra gången brukarbedömningen inom individ- och familjeomsorgen genomfördes. Tibros resultat har förbättrats under 2021 jämfört med 2020. 80 % av männen och 63 % av kvinnorna upplevde att deras situation förändrats till det bättre efter kontakt med socialtjänsten. Förra året var det tvärtom, då upplevde kvinnorna än männen i större utsträckning att deras situation förbättrats efter kontakt med socialtjänsten.

Andelen inom daglig verksamhet som uppger att de får bestämma saker som är viktiga för dem har ökat från 62 % 2020 till 79 % 2021. Från att ha hört till de 25 % med sämst resultat har

Tibro kommun nu förflyttat sig till att nästan vara uppe i nivå med de 25 % med bäst resultat. Däremot har andelen brukare inom LSS som alltid trivs hemma minskat från 81 % 2020 till 69 % 2021.

Personalkontinuitet, det vill säga antalet anställda en hemtjänsttagare möter under 14 dagar i snitt är bra i Tibro jämfört med andra kommuner. Snittet i Tibro är 14 personer, medan snittet för alla kommuner är 16. Det innebär att Tibro hör till de 25 % av kommunerna med bäst resultat.

Samhälle och miljö	2019	2020	2021	Medel alla kommuner
Delaktighet och tillgänglighet				
Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	-	-	82,3	81,1
Medborgarundersökningen - Att få svar på frågor till kommunen fungerar bra, andel (%)	-	-	70,2	67,9
Delaktighetsindex, andel (%) av maxpoäng	56	51	58	58
Vuxenutbildning och arbetsmarknad				
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	-	57	*	37
Elever på SFI som klarat minst två kurser, av nybörjare två år tidigare, andel (%)	31	33	*	41
Samhällsbyggnad och miljö				
Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov för nybyggnad av en- och tvåbostadshus, antal dagar	35	16	*	32
Insamlat hushållsavfall totalt, kg/person	543	596	*	517
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)		16,0	*	38,3
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	21	21	*	29
Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)			83,0	70,9

Handläggningstiden för fullständig ansökan om bygglov till beslut för nybyggnad av en- och tvåbostadshus uppgick till en median på 16 dagar 2020, vilket är det senast tillgängliga resultatet. Tibro har mer än halverat handläggningstiden under 2020 jämfört med 2019 då mediantiden var 35 dagar.

Snittet i antalet kilo per person med insamlat hushållsavfall uppgår i Tibro till 596 kg. Det insamlade avfallet har ökat under de senaste åren. Tibro är nära de 25 % kommunerna med sämst resultat. Spridningen i insamlat avfall per person är 266-753 kg.

Andelen ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet har minskat något över tid och Tibro hör till de 25 % av kommunerna med lägst resultat.

83 % är nöjda med kommunens skötsel av utomhusmiljöerna. Det resultatet gör att Tibro är bland de 25 % av kommunerna med bäst resultat. Endast två kommuner har bättre resultat än Tibro.

Förvaltningsberättelse

Inledning

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Tibro kommuns verksamhet under det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen som ger en bild av den samlade kommunala verksamheten oberoende av hur verksamheten är organiserad.

Översikt över verksamhetens utveckling

2021 års resultat för Tibro kommun med koncern efter skatt uppgår till 108,0 mnkr (41,5 mnkr). Kommunens resultat på 95,2 mnkr (32,2 mnkr) är mycket starkt och 89 mnkr bättre än budgeterat. Den positiva budgetavvikelsen återfinns i resultaträkningens samtliga tre delar. Den största avvikelser, 38 mnkr, avser finansnettot där kommunens placerade

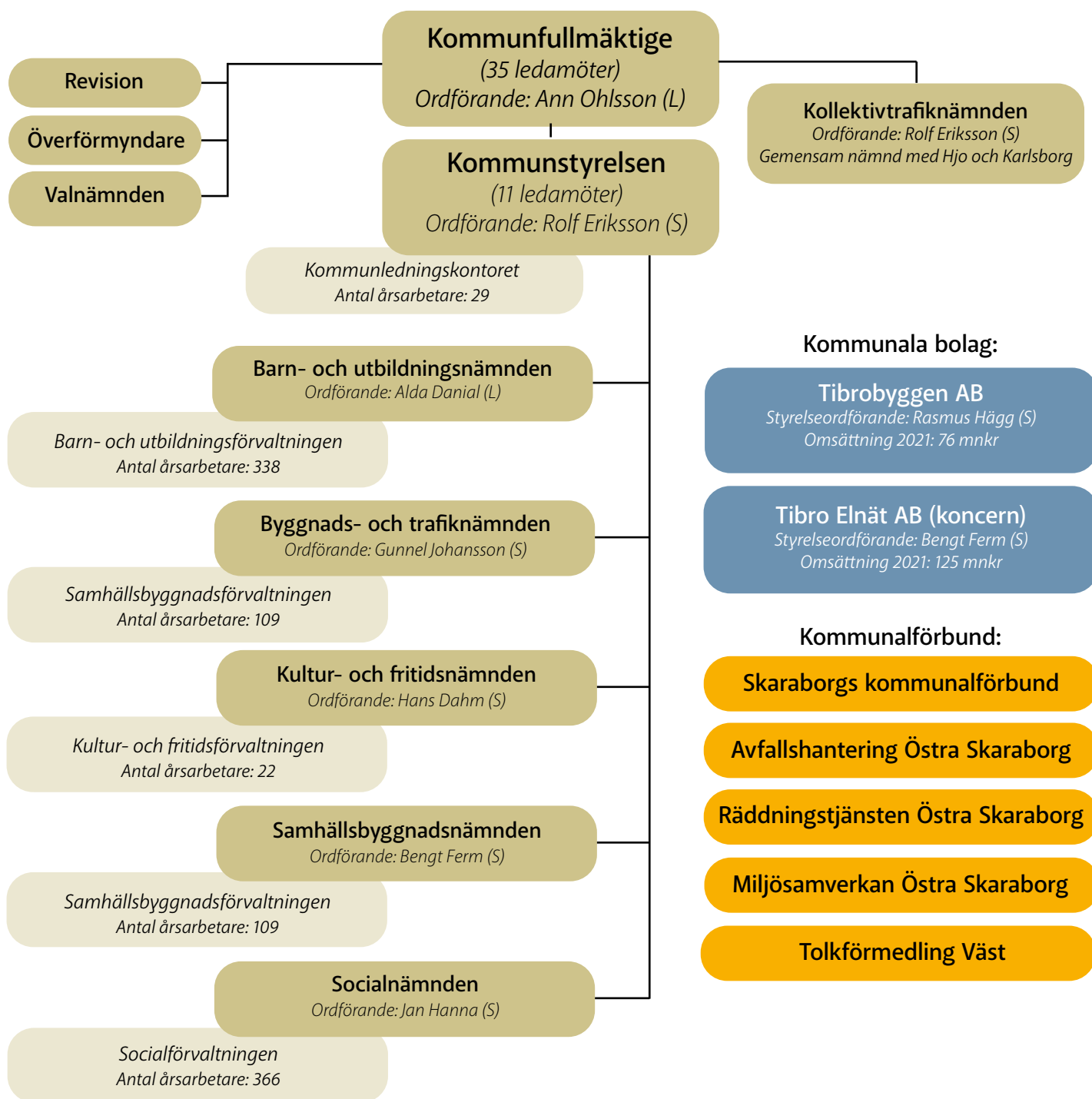
medel vuxit med 46 mnkr jämfört med budgeterade 8 mnkr. Skatteintäkterna har blivit högre än budgeterat då skatteunderlaget utvecklats betydligt bättre än de bedömningar som gjordes i början av pandemin. Även verksamhetens nettokostnader har en positiv budgetavvikelse. Det beror dels på att nämnderas totala resultat är mycket starkt, dels på grund av att förändrad redovisning gällande fjärrvärmeverksamheten genererade en stor engångsintäkt om 13,7 mnkr.

Koncernens investeringar uppgick till 75 mnkr och har finansierats med egna medel. Koncernens samlade finansiella ställning är god. I nedanstående tabell lämnas en översikt över verksamhetens utveckling.

Finansiella nyckeltal fem år i sammandrag

Kommunkoncern	2017	2018	2019	2020	2021
Årets resultat, mnkr	38	39	37	42	108
Balansomslutning, mnkr	1 216	1 270	1 371	1 505	1 616
Långfristig låneskuld, mnkr	419	419	493	603	601
Tibro kommun	2017	2018	2019	2020	2021
Antal invånare	11 110	11 168	11 240	11 297	11 281
Antal årsarbetare	844	842	924	854	863
Skattesats kommun, %	21,21	21,21	21,21	21,21	21,21
Verksamhetens intäkter, mnkr	220	210	192	152	164
Verksamhetens kostnader, mnkr	796	817	815	770	767
Skatteintäkter och generella statsbidrag, mnkr	624	641	655	679	714
Årets resultat, mnkr	34	17	28	32	95
Årets resultat, % av skatter och bidrag	5,4	2,6	4,3	4,7	13,3
Nettoinvesteringar, mnkr	50	79	131	101	53
Självfinansieringsgrad, %	105	47	39	58	244
Långfristig låneskuld, mnkr	0	0	75	150	150
Soliditet, %	71	70	66	62	68
Soliditet inklusive ansvarsförbindelse pensioner, %	35	37	37	38	45

Den kommunala koncernen

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i två helägda bolag, AB Tibrobyggen och Tibro Elnät AB. Därtill är kommunen medlem i Kommuninvest ekonomisk förening genom vilken koncernen har sin huvudsakliga lånefinansiering. Kommunen är också medlem i fem kommunalförbund: Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS), Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS), Avfallshantering Östra Skaraborg (AÖS), Skaraborgs kommunalförbund och Tolkförmedling Väst. En relativt liten del av den kommunala verksamheten sker i privat regi, då det till exempel inte finns någon friskola etablerad i kommunen. I Tibro finns en mindre privat förskola etablerad sedan lång tid tillbaka.

Det mest betydande samverkansavtalet som kommunen ingått är inom Utbildning Skaraborg där samtliga Skaraborgskommuner utgör ett gemensamt antagningsområde för gymnasieelever.

Sedan höstterminen 2018 är den kommunala gymnasieskolan i Tibro nedlagd och från och med 2020 så köps även all vuxenutbildning från Skövde kommun.

Kommunens bostadsbolag, AB Tibrobyggen, har en VD anställd i bolaget men bedriver i övrigt sin verksamhet via förvaltningsavtal. Nuvarande förvaltare är Riksbyggen Ekonomisk förening. Avtalet sträcker sig till och med den 31 december 2021 avseende administration och fram till den 31 januari 2022 avseende teknisk skötsel.

Tibro Elnät AB tillhandahåller elnät inom sitt koncessionsområde som omfattar Tibro och Fagersanna tätort samt omkringliggande landsbygd. Dotterbolaget Tibro Energi AB erbjuder optiskt fiber-nät för datakommunikation samt tjänster avseende el, TV och bredband. Samtliga koncernbolag har politiskt tillsatta styrelser.

Nämnd	Verksamhet
Kommunstyrelsen	Kommunstyrelsen har till uppgift att driva de strategiska lednings- och framtidsfrågorna för Tibro kommun. Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning, utveckling och utvärdering av nämndernas verksamhet. Kommunstyrelsen ska ha insyn, uppsikt och kontroll över den verksamhet som bedrivs i de kommunala bolagen och i de kommunalförbund som kommunen är medlem i. Kommunstyrelsen ansvarar därtill för gemensamma funktioner och strategiska frågor som ekonomi, personal, kansli, IT, tillväxt- och näringslivsfrågor, kommunikation, integration, folkhälsa samt säkerhet.
Barn- och utbildningsnämnden	Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, vuxenutbildning, utbildning i svenska för invandrare och arbetsmarknadspolitiska åtgärder.
Socialnämnden	Socialnämnden ansvarar för vård och omsorg för äldre och funktionsnedsatta personer utifrån gällande lagstiftning. Nämnden ansvarar också för individ- och familjeomsorg, där bland annat ekonomiskt bistånd, missbruks- och beroendevård, familjerätt och barn- och ungdomsvård ingår.
Samhällsbyggnadsnämnden	Samhällsbyggnadsnämnden ansvarar för utveckling, byggnation och förvaltning av kommunens allmänna platser, parker, skogar, fastigheter och byggnader. Nämnden ansvarar också för kommunens vatten- och avlopps försörjning, gatu- och väghållning, kart- och mätverksamhet, måltidsverksamhet samt lokalvård.
Byggnads- och trafiknämnden	Byggnads- och trafiknämnden ansvarar för plan- och byggfrågor samt utfärdar lokala trafikföreskrifter och fullgör kommunens uppgifter enligt lagen om trafiknämnd.
Kultur- och fritidsnämnden	Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för kommunens kultur- och fritidsverksamhet och för den kommunala kulturskolan. Nämnden har också till uppgift att bedriva viss kulturarvsbevarande verksamhet, anskaffa och förvalta kommunens konst samt vara delaktig i frågor som rör utsmyckning av offentliga platser.
Kollektivtrafiknämnden, gemensam nämnd där Tibro är värdkommun	Kollektivtrafiknämnden företräder de samverkande kommunerna Tibro, Hjo och Karlsborg i kollektivtrafikfrågor. Nämnden beslutar om så kallad tillköpstrafik och ansvarar för myndighetsutövning gällande färdtjänst. Därtill tillhandahåller nämnden resurser för skolskjutsplanering åt annan nämnd i de tre kommunerna.

Kommunalförbund	Verksamhet
Miljösamverkan Östra Skaraborg	Kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg ansvarar för tillsyn, kontroll och prövning av miljö- och hälsoskyddsärenden åt medlemskommunerna Tibro, Hjo, Karlsborg, Falköping och Skövde.
Avfallshantering Östra Skaraborg	Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg ansvarar för insamling, behandling, planering och information om hushållsavfall i medlemskommunerna Tibro, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Töreboda, Gullspång, Falköping, Skövde och Skara.
Räddningstjänsten Östra Skaraborg	Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Skaraborg ansvarar för räddningstjänst och förebyggande brandskydd i medlemskommunerna Tibro, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Töreboda, Gullspång och Skövde
Skaraborgs kommunalförbund	Inom ramen för Skaraborgs kommunalförbund arbetar Tibro kommun tillsammans med övriga Skaraborgskommuner med delregionalt utvecklingsarbete. Förbundet ska särskilt verka inom områdena tillväxt och utveckling, verksamhetsstöd samt intressebevakning.
Tolkförmedling Väst	Tolkförmedling Väst är ett kommunalförbund med syfte att tillgodose medlemmarnas behov av språktolk. Förbundet bedriver även översättningsverksamhet. Medlemmarna utgörs av Västra Götalandsregionen och flertalet kommuner i regionen, däribland Tibro kommun.

Kommunägda bolag	Verksamhet
AB Tibrobyggen	Tibrobyggen är ett allmännyttigt fastighetsbolag med uppgift att bygga och förvalta bostäder och lokaler för uthyrning. Bolaget äger och förvaltar cirka 800 lägenheter och en del centralt belägna lokaler, till exempel Tibro kommunhus.
Tibro Elnät AB	Tibro Elnät har till uppgift att bygga, underhålla och driva elnätet till kunder inom Tibro kommun.
Tibro Energi AB	Tibro Energi är ett dotterbolag till Tibro Elnät med uppgift att vara ett lokalt alternativ för elhandel och bredband.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Befolkning

Vid årsskiftet uppgick Sveriges befolkning till 10,5 miljoner invånare. Sveriges befolkningsökning blev något större jämfört med 2020 och uppgick till cirka 73 000 (52 000) invånare eller 0,7 %. Att ökningen är större än under 2020 beror delvis på att nettoinvandringen ökat efter ett stort fall under 2020 jämfört med de senaste åren. 2020 uppgick nettoinvandringen till 34 000 personer och 2021 ökade den till 42 000. 91 000 personer invandrade medan 48 000 utvandrade och förutom födda i Sverige så är det inget land som är starkt dominerande i någon av grupperna.

Även födelseöverskottet har ökat från 15 000 2020 till 22 000 2021, medan justeringar avseende 2020 utgör drygt 8 000 i befolkningsökningen. Ökningstakten är dock fortfarande låg jämfört med tidigare, 2020 års ökning var det lägsta sedan 2005 och 2021 är lägre än alla övriga år sedan 2005. Under 2021 ökade folkmängden i 19 av 21 län och i 205 av 290 kommuner.

Tibros befolkning minskade med 16 personer eller -0,1 % till 11 281 invånare. Detta innebar att en 10-årig uppgång, från 2011 till 2020 bröts. Under dessa 10 år ökade Tibro med 737 invånare och befolkningen vid årsskiftet 2020/2021, 11 297 invånare, var högre än det tidigare toppåret 1992. 2021 års minskning beror på ett negativt födelsenetto (-33) som till hälften vägs upp av ett positivt flyttnetto (+17). Under den 10-årsperiod som Tibro vuxit relativt kraftigt, så har flyttnettot gentemot utlandet varit starkt positivt +1 053. Sedan toppåret 2015 har det positiva flyttnettot mot utlandet successivt minskat och 2021 var det i princip nere på noll (+4 2021).

Konjunktur

Coronapandemin gjorde att världsekonomin drabbades hårt under 2020. Efterfrågan föll brant då pandemin och de restriktioner som infördes medförde att såväl produktion, konsumtion och investeringar föll. Efter ett brant fall i BNP-utvecklingen under andra kvartalet 2020 har ekonomin utvecklats starkt. Under 2021 är det framförallt under andra halvåret som utvecklingen varit positiv. Såväl investeringar som offentlig och privat konsumtion har bidragit till denna utveckling. Utvecklingen väntas fortsätta att vara stark under 2022 och inte minst vissa tjänstesektorer inklusive besöksnäringen har fortfarande mycket att ta igen efter pandemin. Risk för ihållande hög inflation och krig i Ukraina är dock orostecken under inledningen av 2022, som kan förändra denna bild. Även nya smittspridningstoppar och allvarigare varianter av coronaviruset skulle kunna innebära att den ekonomiska utvecklingen påverkas negativt framöver.

Arbetsmarknad

Efter att arbetslösheten som en följd av pandemin stigit kraftigt under andra kvartalet 2020, så började den minska under det fjärde kvartalet 2020. Den trenden har hållit i sig under hela 2021 och vid årets slut var arbetslösheten något lägre än före pandemin samtidigt som sysselsättningsgraden återhämtat sig efter ett fall under pandemin. Vid årsskiftet var arbetslösheten i riket 7,2 % jämfört med 8,8 % vid föregående årsskifte och 7,4 % vid årsskiftet 2019/2020. Jämfört med innan pandemin är dock en större andel av de arbetslösa långtidsarbetslösa (över 6 månader). Andelen närmar sig 50 %. I denna grupp har i sin tur ungefär hälften varit arbetslösa i mer än 2 år.

Tibro har under en lång tid haft en högre arbetslöshet än både länet och riket men under det senaste året har utvecklingen varit bättre i Tibro. Vid årsskiftet uppgick arbetslösheten till 8,6 %, en minskning med -2,1 % under året. Skillnaden mot län och rike har minskat och Tibro ligger 1,4 % över rikets och 2,1 % över länets totala arbetslöshet. Tibros öppna arbetslöshet, 3,1 %, ligger 0,4 % lägre än riket och i nivå med länets. Skillnaden består i att Tibro har en betydligt högre andel arbetslösa i program med aktivitetsstöd, 5,5 %, vilket är cirka 2 % högre än i länet och riket.

Även ungdomsarbetslösheten (18-24 år) har sjunkit under 2021. I Tibro var den vid årsskiftet 10,4 %, en minskning med 1,9 %. Det är en hög siffra och trots den stora minskningen har skillnaden mot länet och riket, där nedgången varit 3 % under året, ökat. Bilden är något liknande vad gäller arbetslösheten i gruppen utrikes födda. Den minskning som skedde 2020 har fortsatt och andelen arbetslösa vid årsskiftet, 25,9 %, är 5,7 % lägre än för ett år sedan. Tibros arbetslöshet i gruppen är dock cirka 50 % högre än rikets 17,8 % (länet 16,4 %).

Av 458 (586) arbetslösa i Tibro vid årsskiftet så var 57 % eller 263 (330) personer utrikes födda. Om Tibro kunde sänka arbetslösheten för utrikes födda till samma nivå som riket så skulle också den totala nivån på arbetslösheten ligga lika med rikets. (Källa: Arbetsförmedlingen. Arbetsförmedlingen har från och med 2021 justerat sitt sätt att beräkna arbetslösheten. Detta har inte beaktats i texten ovan.)

Lån till förfall - totalt belopp per halvår 2022-2024 och 2025 eller senare (mnkr)

Låntagare	2022		2023		2024		2025-	Summa
	jan-juni	juli-dec	jan-juni	juli-dec	jan-juni	juli-dec		
AB Tibrobyggen	191	0	136	0	100	0	0	426
Tibro kommun	0	38	38	38	38	0	0	150
Tibro Elnät AB	5	0	8	8	0	5	0	25
Summa	196	38	181	45	137	5	0	601
Totalt mnkr		233		226		142	0	
Andel lånestock %		39		38		24	0	

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Verksamhetsrisk

Tibro kommunen är inne i en fas där det kommunala beståndet av verksamhetslokaler, som i stor utsträckning är äldre, ersätts med nya lokaler eller renoveras. F-6-skolan Baggeboskolan togs i bruk 2020 och under 2022-2023 byggs en ny F-6-skola i Ransberg samtidigt som den tidigare gymnasieskolan Fågelviksskolan renoveras för att inhysa årskurs 7-9. Därmed återstår endast en grundskolebyggnad, Häggetorpsskolan, vars lokaler inte är nybyggda eller renoverade. Inom bland annat verksamheterna äldreomsorg och förskola finns lokaler som behöver anpassas eller ersättas för att möta verksamhetens behov, kraven på en god arbetsmiljö och de krav som ställs från myndigheter.

Två friskolor har aviserat sin vilja att etablera sig i Tibro, en F-9-skola som erhållit tillstånd från Skolinspektionen och en gymnasieskola som ansökt om tillstånd för att bedriva gymnasieverksamhet i kommunen. Tibro kommun bedriver endast introduktionsprogrammet i egen regi på gymnasienivå och den egna verksamheten berörs därför inte alls eller mycket lite av en sådan etablering. Om och hur en grundskoleetablering äger rum är inte klart, men en sådan kan komma innebära behov av mer långsiktiga strukturella anpassningar och mer kortsiktiga anpassningar och utmaningar.

En potentiell risk är att bostadsmarknaden efter flera år med i princip samtliga lägenheter uthyrda kan komma att ställas inför en situation med allt fler outhyrda lägenheter till följd av ett större utbud och en försämrad befolkningsutveckling. SCB:s befolkningsprognos från 2021 med en plan utveckling för Tibro och 2021 års avstannande befolkningstillväxt utgör på kort sikt inga problem, men kan vara tidiga tecken på framtida utmaningar.

SCB:s nya befolkningsprognos understryker även den problematik kring framtida personalförsörjning som finns för kommunens personalintensiva verksamheter. Personalförsörjningen är en viktig framtidsfråga för kommunsektorn som helhet för att kunna erbjuda bra verksamhet.

Finansiella risker

Ränte- och finansieringsrisk

Koncernens samlade räntebärande skulder uppgår till 601 mnkr. Skulden fördelar sig enligt följande: AB Tibrobyggen 426 mnkr, Tibro kommun 150 mnkr och Tibro Elnät AB 25 mnkr. Förutom att Tibrobyggen löst ett mindre lån om 1,5 mnkr i slutet av året så är

låneskulden oförändrad under året för kommunen och bolagen. Samtliga lån löper med fast ränta, är amorteringsfria och är upp-tagna hos Kommuninvest.

Vid årsskiftet hade kommunkoncernen en snittränta på 0,37 %. 2022 förfaller 233 mnkr eller 39 % av koncernens lån, tre lån om totalt 137 mnkr omsätts under en dryg månad från mitten av april till mitten av maj. Av befintliga lån förfaller 233 mnkr eller 39 % av lånestocken under 2022. Det är framförallt AB Tibrobyggen som har stora förfall i mars, där 191 mnkr ska omsättas.

Efter att Riksbankens reporänta varit negativ under nästan 5 år så höjdes denna till 0 % i början av januari 2020 för att därefter ligga oförändrad under både 2020 och 2021. Bedömningarna har länge handlat om en långsam uppgång och en fortsatt lågräntemiljö men utvecklingen av inflationen kan innebära en betydligt snabbare och brantare ränteutveckling än väntat. Även om samtliga lån är till fast ränta så innebär den korta genomsnittliga kvarvarande löptiden om cirka 15 månader att ett höjt ränteläge slår igenom relativt snabbt i både Tibro kommun och dess bolags finansnetton.

Koncernen har vid utgången av året cirka 53 300 kronor (53 400 2020) i långfristiga lån per invånare. Det är ett relativt lågt belopp inom kommunsektorn och risken att kommunen eller dess bolag nekas lån till följd av lånevolymen bedöms vara mycket låg. Utöver lån har kommunen möjlighet till finansiering via en checkkredit på 30 mnkr hos Swedbank.

Marknadsvärdesrisk finansiella placeringar

I kommunkoncernen är det endast kommunen som har finansiella placeringar i värdepapper. Vid årsskiftet uppgick marknadsvärdet på dessa tillgångar till 274,0 (228,3) mnkr. Kommunen beslutade i november 2020 om en ny placeringpolicy för medelsförvaltning. Den gällande policyn innebär en ökad risknivå jämfört med tidigare policy. Normalfördelningen enligt den nya policyn är 60 % aktier och 40 % räntebärande papper. Kommunens två förvaltare har under 2021 varit något överviktade i aktier, vilket varit positivt för avkastningen. Risken för negativa resultat i förvaltningen och gentemot kommunens budgeterade avkastning är relativt hög. Kommunens syn på medlen och deras förvaltning är dock långsiktig och över tid bör portföljen ge minst den nivå på avkastning som budgeteras i 2022 års budget. För det enskilda kalenderåret kan emellertid avvikelsen bli stor.

Pensionsförpliktelse och pensionsmedelsförvaltning	2020	2021
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen	230 844	229 817
a) Avsättning inkl. särskild löneskatt	10 722	11 976
b) Ansvarförbindelse inkl. särskild löneskatt	220 122	217 841
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	35 601	40 585
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0	0
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring och stiftelse)	266 445	270 402

Förvaltade pensionsmedel - Marknadsvärde	2020	2021
Totalt pensionsförsäkringskapital	50 741	54 911
a) varav överskottsmedel	3 830	4 547
Totalt kapital pensionsstiftelse	0	0
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel (egen förvaltning)	0	0
Summa förvaltade pensionsmedel	50 741	54 911

Finansiering	2020	2021
Återlånade medel	215 704	215 491
Konsolideringsgrad	19 %	20 %

Pensionsförpliktelser

Kommunen har ett omfattande pensionsåtagande som uppgår till 270,4 mnkr (266,4 mnkr). Pensionsförpliktelserna redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade före 1998 inte skuldbokförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Förpliktelsen som redovisas som ansvarsförbindelse uppgår till 217,8 mnkr (220,1 mnkr).

De pensionsförpliktelser som uppstår löpande försäkras kommunen i huvudsak genom att betala premier. Äldre förpliktelser, från 1997 eller tidigare, är i huvudsak återlånade, vilket innebär att finansieringen sker i samband med utbetalningar av dessa förpliktelser.

Händelser av väsentlig betydelse

Coronapandemin har liksom 2020 präglat det gångna året. Vaccineringen som påbörjades i mycket liten skala alldeles i slutet av 2020 rullades successivt ut allt eftersom tillgången till vaccin förbättrades. Situationen i slutet av 2021 och inledningen av 2022 med stor smittspridning men med en mildare virusvariant ger ändå hopp om en återgång till mer normal verksamhet under 2022. Tibro kommun drabbades relativt hårt i början av pandemin både avseende smittspridning i samhället och inom kommunens äldreomsorg. Under 2021

har kommunens, och särskilt socialnämndens verksamhet, därför på kommunens eget initiativ utvärderats av en extern konsult. Utvärderingen har inte visat på några allvarliga brister i kommunens hantering av pandemin utan snarare har hanteringen lyfts fram som mycket god.

Den lokalutredning som det fattades beslut om under 2020 har genomförts. Utredningen mynnade ut i beslut om att genomföra en större ombyggnad av den före detta gymnasieskolan till ny skola för kommunens årskurs 7-9 verksamhet inklusive bland annat kulturskola och fritidsgård. Delutredningen gällande kommunens äldreboenden ledde fram till ett beslut om att först och främst lösa nödvändiga brandskyddsåtgärder på äldreboendet Allégården samt att tillsammans med AB Tibrobyggen utreda om möjlighet finns att skapa ytterligare boendeplatser i samma byggnadskomplex. Den tredje delutredningen avseende kommunens förskolelokaler innebar inget omedelbart beslut men i denna del konstaterades att nuvarande lokaler relativt väl täcker det platsbehov som bedöms för den närmaste 10-årsperioden. I lokalutredningen redovisades volymsskisser och kostnadskalkyler för att bygga om de nyare delarna av Smulebergsskolan till en förskola. Detta kan tidigast ske 2024, eftersom dessa lokaler används som ersättning för Ransbergs skola fram till dess att den nya skolan står klar.

Året har också präglats av intresse från friskolor att etablera verksamhet i Tibro kommun. Raoul Wallenbergsskolan fick tidigt på året tillstånd från Skolinspektionen att etablera en skola med verksamhet för årskurs F-9. Detta efter att året innan ha fått avslag på en tidigare ansökan. Kommunen hade tidigare avstyrkt en etablering i sitt remissvar våren 2021 och valde att överklaga beslutet om tillstånd som kom i september. Skolinspektionen ändrade inte sitt beslut och kommunen avstod därefter att föra ärendet vidare.

Under året har även Olingsgymnasiet aviserat att de önskar starta verksamhet i Tibro hösten 2023. Under året har kommunen och bolaget haft kontakter kring tänkbara lokaler för verksamheten. I januari 2022 beslutade kommunfullmäktige om att underteckna en avsiktsförklaring med bolaget, som bland annat innebär att Olingsgymnasiet köper större delen av Nyboskolan. Nyboskolan rymmer idag årskurs 7-9, som ska flyttas till Fågelviksskolan. Slutet av 2021 innebar därför ett intensivt arbete med att skapa förutsättningar för att få igång ombyggnationen av Fågelviksskolan så snabbt som möjligt. Något som är nödvändigt för att klara av att flytta delar av skolverksamheten från Nyboskolan till Fågelvik, så att Olingsgymnasiet i sin tur hinner anpassa de första lokalerna som de kommer att köpa från kommunen till hösten 2023, då gymnasieverksamheten förväntas starta.

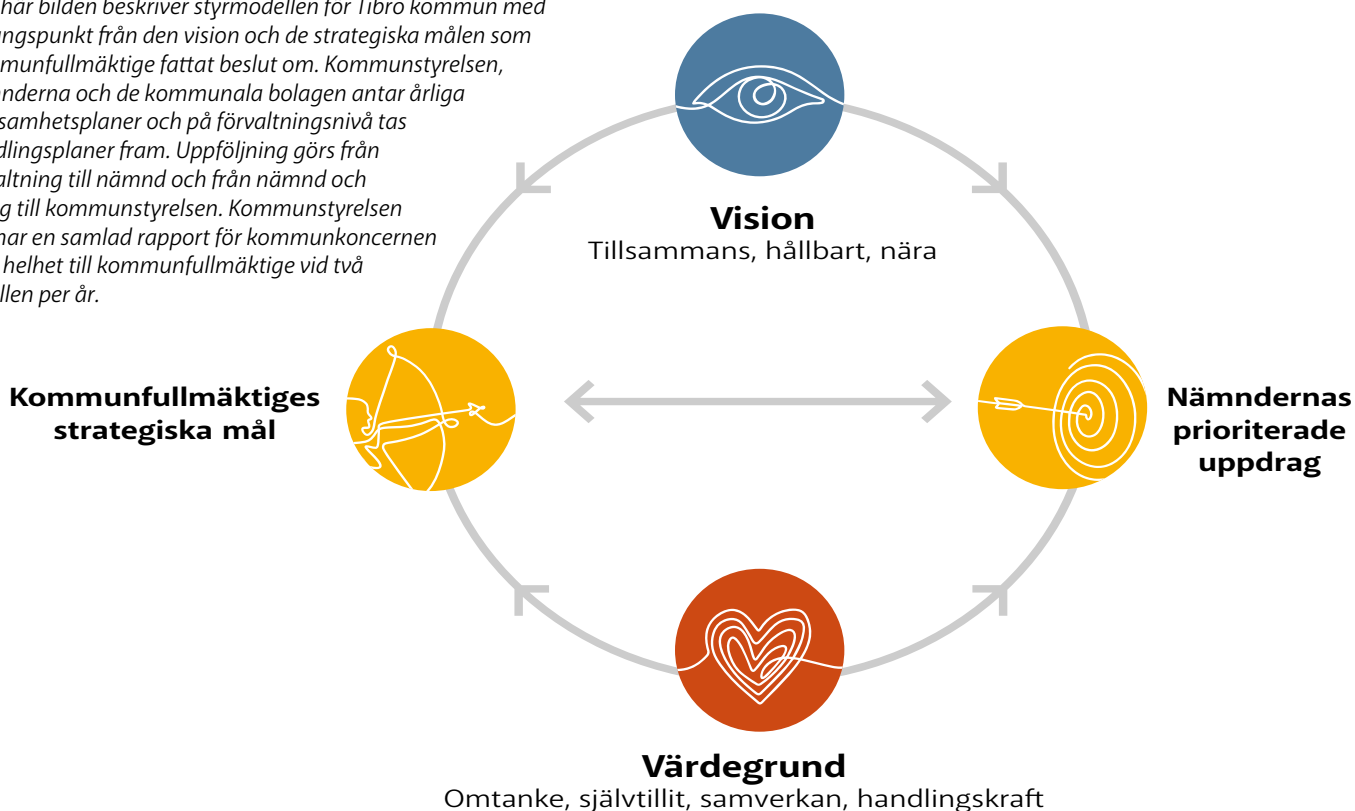
Tibrobyggen har under 2021 förberett bolaget på att på egen hand hantera ledning, administration, drift och förvaltning. Tidigare har skötseln av bolaget varit upphandlad och främst Riksbyggen har anlitats för detta. I den egna organisationen fanns då endast en verkställande direktör. Under året har bolagets egen organisation byggts upp inför att avtalen med Riksbyggen löper ut kring årsskiftet 2021/2022.

Kommunens nya översiktsplan har antagits av kommunfullmäktige och trätt i kraft.

2021 är första året som den nya styrmodellen tillämpas i sin helhet under året i allt från budget till årsredovisning för kommunen.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Den här bilden beskriver styrmodellen för Tibro kommun med utgångspunkt från den vision och de strategiska målen som kommunfullmäktige fattat beslut om. Kommunstyrelsen, nämnderna och de kommunala bolagen antar årliga verksamhetsplaner och på förvaltningsnivå tas handlingsplaner fram. Uppföljning görs från förvaltning till nämnd och från nämnd och bolag till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen lämnar en samlad rapport för kommunkoncernen som helhet till kommunfullmäktige vid två tillfällen per år.

Tibro kommun har en styrmodell som utgår från den vision och de tre kommunövergripande strategiska målen, som kommunfullmäktige antog 2020.

Tibro kommuns styrmodell utgår från visionen. Av visionen följer strategiska mål och indikatorer som beslutas av kommunfullmäktige. Visionen beskriver ett önskat framtida tillstånd och de strategiska målen beskriver de områden som är prioriterade och leder mot visionen.

Strategiska mål och verksamhetsplaner

Vart fjärde år antar kommunfullmäktige strategiska mål, som är styrande för kommunens arbete. Utifrån de strategiska målen fastställer nämnder och styrelser årligen verksamhetsplaner med prioriterade utvecklingsområden och uppdrag som ska bidra till att målen förverkligas samt till en övergripande fördelning av de ekonomiska resurserna.

Uppföljning

Analys och uppföljning görs i delårsrapport per augusti samt i årsredovisningen. Måluppfyllelsen för de strategiska målen redovisas. Uppföljningen görs som en samlad bedömning och baseras bland annat på utfall för fastställda indikatorer, nämndernas analyser av måluppfyllelsen, uppföljning av styrdokument samt effekterna av olika insatser.

Med hjälp av visionen, de strategiska målen, löpande uppföljningar, omvärldsanalyser och den sammanvägda årliga sammanställningen av måluppfyllelsen skapas en fungerande styrkedja som binder ihop de olika nivåerna i den kommunala organisationen. Det ger goda förutsättningar för att bedöma hur väl kommunen klarar sitt uppdrag, vilken effekt olika kommunala satsningar har och vilka vägval och beslut som krävs för en långsiktigt hållbar utveckling av den kommunala verksamheten.

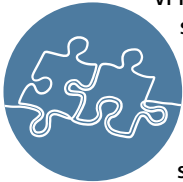
Agenda 2030

Tibro kommuns strategiska mål hänger tätt ihop med målsättningarna i Agenda 2030. Agenda 2030 består av 17 globala mål och utgör ett globalt ramverk för hållbar utveckling och är antaget av FN:s generalförsamling.

Begreppet hållbar utveckling är viktigt för Tibro kommuns långsiktiga planering och innehåller tre dimensioner som är ömsesidigt beroende av varandra; ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet. De strategiska målen är kopplade till ett eller flera av de 17 globala målen.

Visionen: TILLSAMMANS - HÅLLBART - NÄRA #viärtibro

VI SKAPAR TILLSAMMANS

Vi har en medskapandekultur och samarbetsanda som sticker ut – vi utvecklar Tibro tillsammans. Gemenskap är viktigt för oss och vi vill att du ska vara en del av den. Här finns en stolt hantverkstradition, en entreprenörsanda utöver det vanliga och ett rikt föreningsliv som skapar arbetstillfällen och möten människor emellan. Med engagemang och handlingskraft löser vi framtidens utmaningar. Tillsammans är vi Tibro.

NÄRA LIVSKVALITET

Här är du alltid nära. Nära relationer, nära möten och nära upplevelser. Nära naturen, fritidsområden och vatten. Nära arbete och utbildning, oavsett om du promenerar, pendlar eller ansluter digitalt. Vår goda tillgänglighet och service gör att du alltid kan känna dig trygg, vem du än är. Tack vare det nära samhällets fördelar finner vi livskvalitet, både idag och imorgon.

HÅLLBARA VAL

I Tibro nyttjar vi våra gemensamma resurser och tar vara på våra goda förutsättningar för att bidra till ett mer hållbart samhälle. Vi värnar goda uppväxtvillkor för våra barn och unga – såväl som för kommande generationer. Här ser vi varandra och välkomnar mångfald. Med attraktiva boendemiljöer, goda kommunikationer och utrymme för flexibilitet är det enkelt att göra hållbara livsval. Genom cirkulär ekonomi, lokal produktion, kreativitet och idériakedom lägger vi grunden för en hållbar framtid.

Med visionens tre grundpelare som bas skapas mål och strategier som ligger till grund för både operativa beslut och strategiska vägval.

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

AGENDA 2030 – FN:s globala hållbarhetsmål

År 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda som innehåller 17 globala mål för en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. De globala målen syftar till att utrota fattigdomen, stoppa klimatförändringarna och skapa trygga och fredliga samhällen. Tibro kommuns strategiska mål är kopplade till ett eller flera av de globala målen.

Styrning av de kommunala bolagen

Den pågående översynen gällande kommunens styrning av och dialog med de kommunala koncernbolagen är i det närmaste färdig. Nya styrdokument är i huvudsak framtagna och ska fastställas av kommunfullmäktige och nya former för dialog, samarbete och styrning kommer att börja tillämpas under 2022.

Budget med plan

Kommunens budgetprocess är indelad i en vårprocess och en höstprocess. Under våren fastställer kommunfullmäktige i juni skattesats, nämndernas driftbudgetramar, investeringsbudget och eventuella justeringar i de strategiska målen. Budgetarbetet påbörjas i januari och i februari fastställer kommunstyrelsen budgetuppdrag till nämnderna. Oftast innebär detta att beskriva hur en utpekad driftbudgetnivå kommer att hanteras. I april och maj bereds budgeten bland annat genom att kommunstyrelsens arbetsutskott träffar nämndernas arbetsutskott och för en dialog kring drift- och investeringsbudget.

Höstens budgetarbete är inriktat på att nämnderna fördelar driftbudgetramen till verksamhetsområden och budgetansvariga. Vidare ska nämnden fastställa sin verksamhetsplan där bland annat nämndens planering för hur de strategiska målen ska uppfyllas redovisas. Höstens budgetarbete syftar också till att få insikt i om väsentliga förändringar i de ekonomiska eller verksamhetsmässiga förutsättningarna har skett sedan våren. Om sådana har skett så kan det föranleda förändringar av junibeslutet. I november fastställer kommunfullmäktige kommunens budget för nästkommande år.

Intern kontroll

Kommunfullmäktige har antagit regler för kommunens arbete med intern kontroll av verksamheten. Under hösten görs riskanalys av verksamheten där potentiella risker eller felkällor bedöms utifrån sannolikhet och konsekvens. Analysen ligger sedan till grund för kommande års internkontrollplan. Kommunstyrelsens och nämndernas planer antas senast i november. När kontrollerna i planen utförts och dokumenterats rapporteras detta till berörd nämnd oavsett utfall, tillsammans med en beskrivning av redan vidtagna eller planerade åtgärder. Kommunstyrelsen kan dessutom besluta om obligatoriska kontrollmoment för nämnderna. Senast i december månad rapporterar nämnderna resultatet från uppföljningen av innevarande års internkontrollplan till kommunstyrelsen och till kommunrevisionen. Baserat på denna återrapportering gör kommunstyrelsen sedan senast i mars en bedömning av kommunens samlade system för intern kontroll.

Uppföljning inom den kommunala koncernen

Kommunstyrelsen begär in tertiärrapporter den 30 april och den 31 augusti från nämnder och bolag. Apriluppföljningen är fokuserad på ekonomi medan augustiuppföljningen även innehåller verksamhets- och måluppföljning. Delårsrapport upprättas den 31 augusti och lämnas till kommunfullmäktige för godkännande i oktober. Kommunstyrelsens uppföljning från den 30 april överlämnas normalt inte till kommunfullmäktige. Vid behov kan kommunstyrelsen begära in flera uppföljningar, redovisningar av vidtagna åtgärder med mera.

Uppsiktsplikt, ekonomi och verksamhetsstyrning

Kommunens prognoser avseende ekonomin har under hela året visat på stora överskott och att resultatet skulle bli betydligt högre än budgeterat. Fokuset och de beslut som fattats gällande uppsikt har därför gällt socialnämnden, som är den nämnd som i prognoser och sedermera även bokslut haft betydande negativa avvikelser.

Aprilprognosen pekade på att kommunens resultat skulle bli 28 mnkr, vilket är 22 mnkr bättre än budgeterat. Orsaken då liksom i bokslutet var positiva budgetavvikelser gällande skatteintäkter och avkastning på placerat kapital. Det stora orostecknet var socialnämndens prognos som pekade på -10,6 mnkr inklusive en uppskattad merkostnad på grund av pandemin med 4,3 mnkr. Osäkerheten kring socialnämndens prognos var dock stor. Kommunstyrelsen beslutade att ge socialnämnden i uppdrag att i samband med augustiuppföljningen redovisa åtgärder för ekonomisk balans 2021 och 2022.

Augustiprognosen visade på ett ännu starkare resultat för kommunen, 72 mnkr. Bakom förändringen låg bland annat fortsatt stark finansmarknad (uppreviderad prognos med cirka 14 mnkr) samt en redovisningsteknisk förändring avseende fjärrvärmeverksamheten som påpekats av revisor om nästan 14 mnkr. Socialnämndens prognos var klart förbättrad, -4,6 mnkr, och underskottet stämde relativt väl med de merkostnader man redovisade på grund av pandemin. Underskottet, viss fortsatt osäkerhet kring prognosen samt pågående förändringar inom verksamheten, bland annat projektet heltidsresan, gjorde dock att kommunstyrelsen önskade följa socialnämndens ekonomiska utveckling tätare och inte avvakta bokslutet för 2021 och uppföljningen i april 2022. Kommunstyrelsen beslutade därför att nämnden i samband med kommunstyrelsens arbetsutskott i december och mars ska redogöra för det ekonomiska läget och den ekonomistyrning nämnden bedriver. Redogörelsen som skedde i december föranledde inga beslut om åtgärder från kommunstyrelsen.

Koncernbolagen har i sina prognoser under året visat god budgetföljsamhet.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Tibros vision är "Tillsammans, hållbart, nära – #viärtibro". Genom tre strategiska mål styr kommunfullmäktige mot visionen. Till de tre strategiska målen finns även målsatta indikatorer och tillsammans med en redogörelse av verksamhetens utveckling och analys görs en samlad bedömning av måluppfyllelsen. Målperioden är 2021-2023. Kommunfullmäktige har beslutat om tre finansiella mål. De strategiska målen och de finansiella målen följs upp vid delårsbokslut och vid årsbokslut för att se om arbetet leder i riktning mot visionen. Trendpilarna visar trenden i relation till ingångsvärdet baserat på det senaste värdet.

Mål 1: Alla är självförsörjande och har en meningsfull vardag

Indikatorer för måluppföljning	Ingångs- värde	Utfall 2019/2020	Utfall 2021	Trend	Målvärde 2023
Vuxna biståndstagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	1,3 (2019)	1,4 (2020)	**		1,1
Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, (%)	10,4 (2018)	9,4 (2019)	**		10,0
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	35 (2019)	57 (2020)	37,5		75
Långtidsarbetslöshet 25-64 år, årsmedelvärde andel (%) av registerbaserad arbetskraft *	6,7 (2019)	7,3 (2020)	6,7		5,0
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, (%)	80,5 (2019)	76,6 (2020)	73,3		85
Gymnasieelever med examen inom 4 år, (%)	67,2 (2019)	71,9 (2020)	72,1		75
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, (%)	71 (2018)	70 (2020)	70		74
Svenskt näringslivs ranking, placering	173 (2020)	-	164		100

* Från och med 2021 redovisas endast årsmedelvärde. Tidigare användes mars månads värde. Från 2021 bytt nyckeltal till årsmedelvärdet. Tidsserien bakåt avser också årsmedelvärde. ** Utfall 2021 ännu ej publicerat

Samlad bedömning mål 1

Den bedömning som görs är att viktiga steg har tagits i rätt riktning. Flera viktiga processer har påbörjats, men det tar tid innan en positiv utveckling blir synlig. Det finns fortsatt mycket kvar för att målet ska nås.

Mål 2: Tibro är en livskraftig boendekommun

Indikatorer för måluppföljning	Ingångs- värde	Utfall 2020	Utfall 2021	Trend	Målvärde 2023
Medborgarundersökningen: Kommunen är en bra plats att bo och leva på, (%)*	91,1 (2021)	-	91,1	*	*
Medborgarundersökningen: Kan rekommendera andra att flytta till kommunen, (%)*	51,0 (2021)	-	51,0	*	*
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, (%)	29 (2018)	31	30		24
Elever i åk 5: Jag har studier på lektionerna, (%)	65,9 (2018)	65,0	**		80,0
Färdigställda bostäder i flerfamiljs- och småhus under året, antal/1000 invånare	1,9 (2019)	3,4	**		4,0

* Medborgarundersökningen har en ny form från och med 2021 – tidigare värden är ej jämförbara. ** Utfall 2021 ännu ej publicerat

Samlad bedömning mål 2

Kommunen har påbörjat ett målinriktat arbete och flera steg har

tagits i rätt riktning. Det finns fortsatt mycket kvar för att målet ska uppnås. Flera av indikatorerna saknar ännu utfall. Därmed är det svårt att i nuläget uttala sig om effekterna av det målinriktade arbetet. Dock har viktiga initiativ tagits och insatser dragits igång under året och som är tänkta att bidra till måluppfyllelsen. För att nå målet krävs ett långsiktigt arbete.

Mål 3: Vi levererar kvalitativ välfärd med invånaren i centrum

Indikatorer för måluppföljning	Ingångsvärde	Utfall 2020	Utfall 2021	Trend	Målvärde 2023
Medborgarundersökningen: Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, (%)	83,9 (2021)	-	83,9		*
Medborgarundersökningen: Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra, (%)	21,6 (2021)	-	21,6		*
HME, medarbetarengagemang totalt kommunen	78 (2018)	78	-		80
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)	6,5 (2019)	8,1	7,1		6,0
Tillgång till, inklusive absolut närhet till, bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	88 (2019)	91	**		95
Medborgarundersökningen: Kommunens arbete för att minska miljö- och klimatpåverkan i egna verksamheter är bra, (%)	71,0 (2021)	-	71,0		*
Tillgänglighet e-post, (%)	78 (2019)	69	78		95
Tillgänglighet telefoni (%)	47 (2019)	43	41		75

* Medborgarundersökningen har en ny form från och med 2021 - tidigare värden är ej jämförbara. ** Utfall 2021 ännu ej publicerat

Samlad bedömning mål 3

Kommunen har påbörjat ett målinriktat arbetet som förväntas

bidra till en positiv utveckling och ökad måluppfyllelse. Det finns fortsatt mycket kvar för att målet ska uppnås. Dock har viktiga initiativ tagits och insatser startats under året, som kommer att följas upp.

För att nå målet krävs ett långsiktigt arbete och uppföljning av pågående arbete.

God ekonomisk hushållning

Måluppfyllelse finansiella mål	Budget	Utfall 2021
Årets resultat ska uppgå till 6,0 mnkr	Ja (6,2 mnkr)	Ja (95,2 mnkr)
Investeringar ska finansieras med egna medel (100 %)	Nej (48 %)	Ja (244 %)
Taxefinansierad verksamhet ska minst ge nollresultat	Ja (0,0 mnkr)	Nej (-0,5 mnkr)

Kommunens prognostiserade resultat 95,2 mnkr överstiger resultatmålet på 6,2 mnkr. Det höga resultatet medför att även målet om självfinansiering av kommunens investeringar uppnås, vilket ej var budgeterat.

De taxefinansierade verksamheterna visar sammantaget ett underskott med -0,5 mnkr. Det beror på att VA-verksamheten visar underskott på -1,5 mnkr. Underskottet ryms inom VA-verksamhetens upparbetade resultat. Vid årsskiftet är kommunens skuld till VA-kollektivet 0,4 mnkr.

Kommunkoncernen redovisar ett bra resultat och den finansiella ställningen är god. Det målinriktade arbetet har en positiv utveckling och en förflyttning mot måluppfyllelsen har skett i samtliga tre mål under året. 12 indikatorer har en positiv eller neutral utveckling jämfört med ingångsvärdet, 4 en negativ utveckling och 5 saknar utfall. Verksamheten bedrivs generellt med goda resultat. Mot bakgrund av detta är bedömningen att god ekonomisk hushållning råder i kommunen. Utförligare beskrivning av måluppfyllelsen av de strategiska målen ges på sidorna 48-59.

Beskrivning av måluppfyllelse

För att visa hur graden av måluppfyllelse utvecklas över tid används ovanstående färggraderade linje och linjemarkeringar i olika färger.

Det grå strecket visar prognosen för måluppfyllelsen i augusti (delår) och måluppfyllelsen för helåret indikeras med det svarta strecket.

Beskrivning av färgskala samlad bedömning

Målet är uppnått	Grönt
Målet är delvis uppnått och vi har tagit betydande steg i rätt riktning	Gult/gulgrönt
Målet är delvis uppnått men vi har inte tagit betydande steg i rätt riktning	Orange/rödorange
Målet är inte uppnått	Rött

Resultat och ekonomisk ställning

Utvärderingen av Tibro kommuns finansiella ställning utgår från Tibro kommun medan AB Tibrobyggen och Tibro Elnät AB med koncern kommenteras i verksamhetsberättelsen på sidorna 62-65. Tibro kommun använder en finansiell analysmodell som benämns RK-modellen för att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ekonomisk ställning. Den finansiella analysmodellen bygger på fyra perspektiv:

Resultat: Här görs en kartläggning av Tibro kommuns resultat och dess utveckling. Här redovisas även utveckling och finansiering av investeringar.

Kapacitet: Här redovisas vilken finansiell motståndskraft Tibro kommun har på lång sikt.

Risk: Under risk redovisas hur Tibro kommun är exponerad finansiellt. Här analyseras också borgensåtaganden och kommunens samlade pensionsskuld.

Kontroll: Med kontroll avses hur upprättade finansiella målsättningar och planer följs. En god följsamhet av budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning.

Resultat

Verksamhetens nettokostnader och skatteintäkter

För kommunen är verksamhetens nettokostnad som andel av och statsbidrag ett viktigt nyckeltal, då det visar om skatter och statsbidrag är tillräckliga för att finansiera den löpande verksamheten. Ett riktmärke är att nyckeltalet inte bör överstiga 98 %, vilket över tid ska ge utrymme för att skattefinansiera en normal investeringsvolym. Tibro kommun har under en längre period haft relativt stora finansiella omsättningstillgångar, vilket inneburit att kommunen normalt haft ett positivt finansnetto i budget och bokslut. Marknadsvärdet av de värdepapper som förvaltas av SEB och Swedbank var vid årsskiftet 273,9 mnkr (228,3 mnkr). Så länge som kommunen har finansiella nettotillgångar så kan den i motsvarande omfattning ligga över 98 % och ändå nå ett resultat om 2 % av skatter och statsbidrag. Budgeterat resultat för 2021 var 6,2 mnkr, medan finansnettot budgeterades till 8,2 mnkr. Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna i budgeten var därmed 100,3 %. Det vill säga att lite mer än alla intäkter från skatt, utjämningsystem och generella statsbidrag var fördelade till nämndernas verksamhet.

De senaste årens höga investeringsvolym och det faktum att Ransbergs skola ska byggas 2021-2023 och Fågelviksskolan ska byggas om under 2022-2023 innebär att kommunens låneskuld vid utgången av 2023 bedöms överstiga marknadsvärdet av de kortfristiga placeringarna. Det kommer innebära ett sjunkande finansnetto och därmed behöver verksamheternas nettokostnader som andel av skatteintäkterna sänkas i kommande budgetar. 2022 års budget innebär en början på detta, då verksamhetens nettokostnader motsvarar 99,1 % av intäkterna från skatter och statsbidrag.

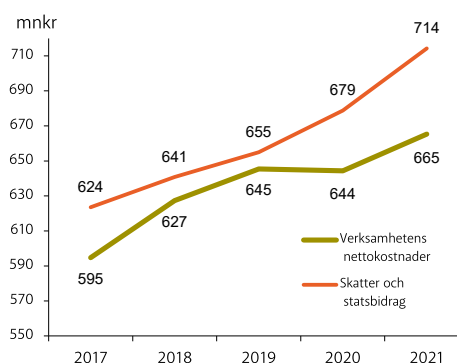
Under 2021 var nettokostnadsandelen 93,2 % jämfört med 94,9 % 2020. Generellt är det svårt att bedöma den underliggande utvecklingen av verksamhetens nettokostnad till följd av pandemins effekter på nämndernas utfall under båda dessa år. Både intäkter och kostnader har påverkats på olika sätt uppåt och nedåt. Om 2021 års utfall för verksamhetens nettokostnader justeras för den stora engångsintäkten på 13,7 mnkr avseende fjärrvärmeverksamheten, som ändrad redovisning av överskott fram till och med 2020 medförde, blir utfallet 95,2 %. I externredovisningen redovisas två "riktade" statsbidrag (Skolmiljard och God vård och omsorg av äldre) om totalt 6,8 mnkr som generella enligt de redovisningsrekommendationer som gäller. I praktiken har de hanterats som riktade statsbidrag, där intäkten förts vidare som en intern intäktspost till nämnderna. Justerar man verksamhetens nettokostnadsandel även för denna

Resultaträkningens delar som andel av skatteintäkter och generella statsbidrag, 2019 - 2021, %

	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter/kostnader	95,1	91,1	88,6
Avskrivningar	3,4	3,8	4,5
Verksamhetens nettokostnader	98,5	94,9	93,2
Finansnetto	-2,8	0,4	6,5
Resultat	4,3	4,7	13,3

post hamnar utfallet på 94,1 %. Oavsett hur man beräknar nettokostnadsandelen så rör det sig om mycket låga nivåer. Förutom 2016-2017 så får man gå tillbaka till åren runt millenniumskiftet för att hitta så låga nivåer som utfallen 2020-2021. 2020 var det en viss minskning av verksamhetens nettokostnader som låg bakom den låga nettokostnadsandelen. 2021 bidrar det positiva budgetutfallet (även exklusive fjärrvärmeposten) gällande verksamhetens nettokostnader, men det är framförallt den starka utvecklingen av skatteintäkterna och statsbidragen som gör att andelen ligger kvar på en låg nivå. Verksamhetens nettokostnader ökade 2021 med 3,3 %, medan skatteintäkter och generella statsbidrag ökade med 5,5 %.

Skatteintäkter och statsbidrag (röd linje) och verksamhetens nettokostnader (grön linje) 2017-2021

Verksamhetens nettokostnader ökade med 21,1 mnkr (-1,1 mnkr) eller 3,3 % (-0,2 %). De tre raderna i resultaträkningen som bildar verksamhetens nettokostnader utvecklades så att intäkterna ökade med 11,6 mnkr (-40,3 mnkr), kostnaderna ökade med 26,3 mnkr (-44,9 mnkr) och avskrivningarna ökade med 6,4 mnkr (3,5 mnkr).

Intäkterna ökade efter att under fyra år i rad ha sjunkit, men om dessa justeras för den retroaktiva intäktsbokföringen av fjärrvärmeavgifter om 13,7 mnkr, så hade även 2021 inneburit en viss minskning. På kostnadssidan ökade personalkostnaderna exklusive pensioner med 13,6 mnkr eller 2,9 %. Även ökade tjänsteköp med 7,6 mnkr bidrog till att verksamhetens kostnader totalt steg med 3,4 %.

Kommunens intäkter kommer huvudsakligen från skatter och statsbidrag. Mellan 2020 och 2021 ökade de totala intäkterna från skatter, utjämningsystem och statsbidrag med 35,4 mnkr (23,8 mnkr) eller 5,2 % (3,6 %). Skatteintäkterna ökade med 24,5 mnkr (+ 5,3 %) medan de generella statsbidragen ökade med 10,9 mnkr (5,1 %). Bakom den starka utvecklingen av skatteintäkterna ligger en skatteunderlagsutveckling 2021 som SKR i december bedömde till 4,6 %. Denna kan jämföras med 2,1 % 2020 då antalet arbetade timmar föll markant. 2021 innebär en fortsättning på den återhämtning som inleddes under andra halvåret 2020 med en ökad sysselsättning som bidrar positivt till skatteintäkterna.

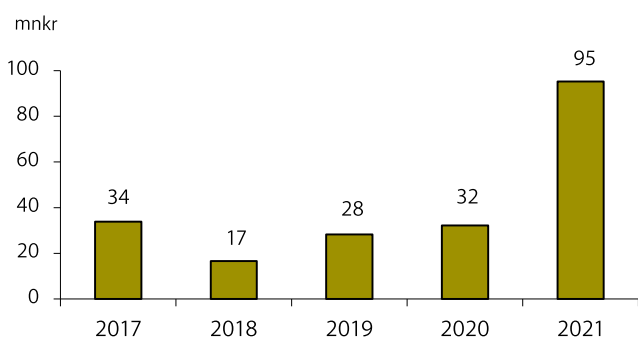
I ökningen av de generella statsbidragen ingår av redovisnings- tekniska skäl även två statsbidrag som kan ses som riktade. Dessa är god vård och omsorg av äldre om 5,5 mnkr och Skolmiljarden om 1,3 mnkr. Dessa medel har disponerats av socialnämnden respektive barn- och utbildningsnämnden under året. Justerat för dessa är ökningen av generella statsbidrag 4,1 mnkr eller 1,9 %.

Årets resultat

Kommunens resultat 2021 uppgår till 95,2 mnkr, vilket motsvarar 13,3 % av skatter och statsbidrag. Kommunen klarar därmed sitt finansiella mål om att resultatet ska uppgå till minst 6 mnkr. Det är 13:e året i rad som kommunen uppvisar ett starkt resultat som ligger över de 2 % (2021 motsvarande 14,3 mnkr) av skatter och statsbidrag som Sveriges kommuner och Regioner, SKR, satt upp som ett riktmärke för en långsiktigt hållbar ekonomi. Tibro kommun har de senaste 5 åren haft ett resultat snitt om 41,2 mnkr eller 6,2 % som andel av skatter och statsbidrag. Resultatet 95,2 mnkr är 89,0 mnkr högre än budgeterade 6,2 mnkr. Den positiva budgetavvikelsen återfinns i samtliga tre delar i resultaträkningen. Överskottet fördelar sig enligt:

- Verksamhetens nettokostnader 24,0 mnkr
- Skatteintäkter och generella statsbidrag 26,9 mnkr
- Finansnetto 38,1 mnkr

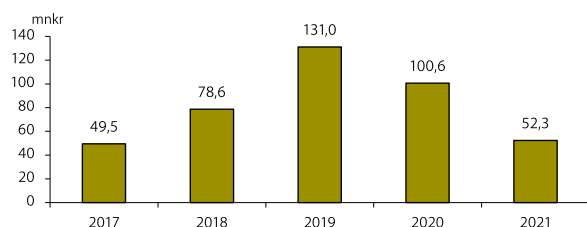
Årets resultat, 2017–2021

Självfinansieringsgrad investeringar

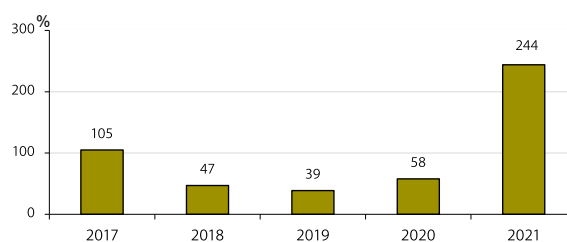
Ett av Tibro kommuns finansiella mål är att investeringarna ska självfinansieras, det vill säga att inga lån ska behöva tas upp för att betala investeringar. Den höga investeringsnivån 2018-2020 när byggnationen av Baggeboskolan pågick, till en total kostnad av 218,5 mnkr, gjorde att målet inte kunde uppnås för perioden eller det enskilda året.

Kommunens investeringar, 2017–2021

I ursprungsbudgeten var självfinansieringsgraden 48 % men ett klart bättre resultat och ett lägre investeringsutfall än budgeterat gjorde att målet uppfylls med stor marginal, självfinansieringsgraden översteg kraftigt 100 % och blev 244 % i bokslutet. Sett över de 3 år som Baggeboskolan har byggts har självfinansieringsgraden varit 47 % och mätt över 5-årsperioden 2017-2021 är den 79 %.

Självfinansiering av investeringar i %, 2017–2021

Resultat taxefinansierad verksamhet

Tibro kommun har tre taxefinansierade verksamheter; vatten och avlopp, fjärrvärme samt renhållning. Ett av kommunens finansiella mål är att de taxefinansierade verksamheterna ska ge minst nollresultat. 2021 visar fjärrvärmeverksamheten (0,8 mnkr) och renhållning (0,1 mnkr) överskott medan VA redovisar ett underskott (-1,5 mnkr). Under året har tidigare skuldrevisning av fjärrvärmeverksamhetens ackumulerade resultat tagits bort, vilket genererade en engångsintäkt om 13,7 mnkr. De två övriga verksamhetsområden har vid utgången av 2021 upparbetade överskott enligt tabellen nedan. I balansräkningen är dessa överskott bokförda som en skuld till respektive kollektiv.

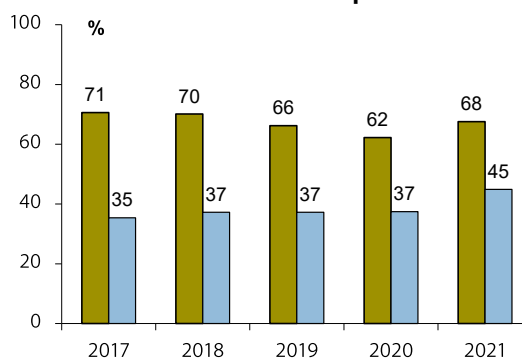
Affärsdrivande verksamhet	2019	2020	2021
<i>Ackumulerade resultat</i>			
Vatten och avlopp	2,4	1,8	0,4
Fjärrvärme	12,6	13,7	0
Renhållningsverk	2,2	2,1	2,5
Summa	17,2	17,9	2,8

Kapacitet

Soliditet

Soliditet är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som är finansierade med egna medel. Ju högre soliditet desto lägre skuldsättning har kommunen.

Soliditet 2017-2021 exklusive och inklusive ansvarsförbindelsen avseende pensioner

Soliditeten har under 2021 ökat från 62 % till 68 %, då det egna kapitalet ökat relativt mer än balansomslutningen. Det egna kapitalet har ökat med 17,2 % medan balansomslutningen ökat med 7,9 %. Detta är positivt då kommunens soliditet sjönk från 70 % till 62 % under 2019-2020 och återigen väntas sjunka tydligt under 2022-2023 till följd av höga investeringsnivåer. Kommunens soliditet är dock fortfarande relativt stark och var 2020 klart högre än rikets 43,5 % (snitt per invånare). Detta visar att Tibro i grunden har en sund ekonomi.

Om även kommunens ansvarsförbindelse för pensioner intjänade till och med 1997 tas med som en skuld så uppgår soliditeten till 45 %. 2013 var ansvarsförbindelsen som störst, 267,8 mnkr, och har sedan dess sjunkit med 50 mnkr till 217,8 mnkr.

Långfristiga skulder

Under 2019 och 2020 lånade kommunen 75 mnkr per år och låneskulden uppgick till 150 mnkr vid årets början. I budget 2021 fanns i kassaflödesanalysen ett lånebehov om cirka 35 mnkr och en minskning av likvida medel med 27 mnkr. Trots att likvida medel endast minskat med cirka 12 mnkr så har inga nya lån tagits upp under 2021. Högre resultat än budgeterat och lägre investeringar än budgeterat är orsakerna till detta. Att inte effekten av det höga resultat påverkar likviditeten mer beror bland annat på att en stor del är orealiserade marknadsvärdesvinster på placerade medel och att redovisningsförändringen av fjärrvärmeverksamheten inte heller påverkar likviditeten.

Kommunalskatt

Kommunens viktigaste finansieringskälla är kommunalskatten. En låg skattesats innebär en större möjlighet att möta ekonomiska utmaningar genom att öka intäkterna genom skattehöjningar. Skattesatsen i Tibro höjdes 2014 med 50 öre från 20,71 till 21,21, vilket är den nuvarande nivån. 2021 var det sex av Västra Götalands läns 49 kommuner som hade en lägre skattesats. Ett övägt medelvärde i Västra Götaland låg på 21,79 och medianvärdet på 21,71. Riksnittet per invånare 2021 var 20,71 och ett övägt medelvärde för landets alla kommuner är 21,68. Varje 10 öre i ökad/minskad skattesats innebär för Tibro kommun +/- cirka 2,4 mnkr per år. 2022 har både kommunen och Västra Götalandsregionen (11,48 %) lämnat skattesatserna oförändrade.

Risk

Likviditet

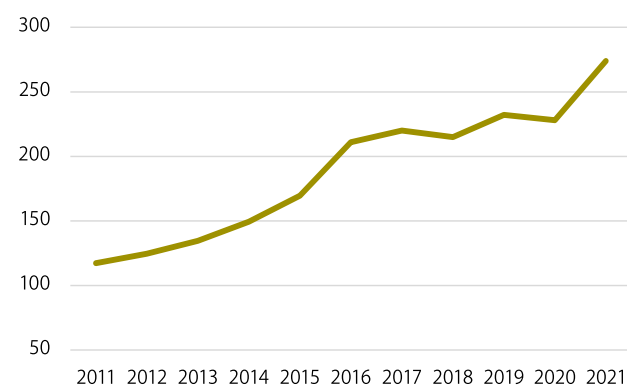
Kommunen har en god likviditet och har genom en outnyttjad checkkredit, möjligheterna till lån genom medlemskap i Kommuninvest och stora omsättningstillgångar placerade i värdepapper goda möjligheter att bibehålla en god betalningsförmåga. Kommunens kortfristiga betalningsberedskap är därför mycket god.

Likvida medel har under 2021 minskat med 11,9 mnkr och uppgår i bokslutet till 37,5 mnkr. Kommunen har enligt budget 2022 ett stort finansieringsbehov för investeringar och likvida medel planeras därför att minskas ytterligare under 2022.

Finansiella tillgångar och avkastning

Tibro kommun har ett relativt stort finansiellt kapital som förvaltas efter en av kommunfullmäktige fastställd placeringspolicy. Eftersom kommunen över tid har finansierat sina investeringar med egna medel och under 2019-2020 med lån har kapitalet successivt ökat med värdetillväxten.

Finansiella tillgångar, marknadsvärde 2011-2021, mnkr

Från december 2020 gäller en ny placeringspolicy som innebär ett något högre risktagande än den som gällt tidigare. Normalportföljen i denna policy består av 60 % aktiefonder och 40 % räntefonder. I samband med bytet av placeringspolicy upphandlades gemensamt med Skövde kommun två nya förvaltare (SEB och Swedbank) som från start förvaltar hälften av medlen vardera.

Marknadsvärdet för placerade medel var vid årsskiftet 273,9 mnkr (228,3 mnkr). Marknadsvärdet ökade därmed med 45,6 mnkr eller 20,0 % under året. Detta är något bättre än normalportföljens jämförelseindex som ökade med 18,7 %. Som nedanstående diagram visar har båda förvaltarna genererat en bättre avkastning än jämförelseindexet. Detta beror främst på att de haft aktieinnehavet övervägt jämfört med normalportföljens 60 %.

Utveckling av index och respektive förvaltares portfölj under 2021, %

Borgensåtaganden

Kommunen har under 2021 inte fattat några nya beslut gällande kommunal borgen. AB Tibrobyggen har en borgensram om 430 mnkr och nyttjar vid årsskiftet drygt 426 mnkr, en minskning med 1,8 mnkr då bolaget under året löst ett mindre lån. Tibro Elnät har sedan 2016 en borgensram om 35 mnkr. Bolaget har inte förändrat sin upplåning under året utan ligger kvar på 25 mnkr.

För att bolagens verksamhet ska vara konkurrensneutral tar kommunen ut en borgensavgift om 0,25 % på de faktiska lån som bolagen har upptagna med kommunal borgen. Under 2021 uppgick intäkten från dessa avgifter till 1,1 mnkr.

Kommunen har även gått i borgen för föreningarna Tibrobygdens Ridklubb och Tibro Tennisklubb. Borgensåtagandena för föreningar uppgår totalt till 1,1 mkr.

Borgensåtaganden, Mnkr	2019	2020	2021
AB Tibrobyggen	393,4	428,1	426,3
Tibro Elnät AB	25,0	25,0	25,0
Bredband Östra Skaraborg	0	0	0
Föreningar	1,2	1,2	1,1
Summa	419,6	454,2	452,4

Kontroll

Prognossäkerhet

Kommunen har två ordinarie prognostillfällen, per den 30/4 och den 31/8, på koncernnivå som behandlas i kommunstyrelsen. Augustiprognosen ingår i delårsrapporten som lämnas till kommunfullmäktige i oktober. Nämnderna fattar egna beslut om ytterligare prognoser och utformningen av dessa.

Budgetavvikelser vid prognoser och bokslut

Styrelse/nämnd/förvaltning, mnkr	Avvikelse 2104	Avvikelse 2108	Avvikelse bokslut
Kommunfullmäktige	0,1	0,1	0,4
Kommunstyrelsen	0,9	2,0	3,4
Barn- och utbildningsnämnden	-1,6	1,5	7,6
Byggnads- och trafiknämnden	0	0,6	1,4
Kultur- och fritidsnämnden	0,1	0,3	0,6
Samhällsbyggnadsnämnden	0,3	3,4	1,8
Socialnämnden	-10,6	-4,6	-2,5
Kollektivtrafiknämnden	0,5	0,7	0,9
Finansförvaltning	1,8	16,8	17,2
Justering för poster som ingår i finansnetto	0	0	-6,8
Summa, verksamhetens nettokostnader	-8,5	20,7	24,0
Skatteintäkter	13,7	15,0	19,0
Utjämning, statsbidrag och fastighetsavgifter	0,9	0,9	8,0
Finansiella intäkter	15,3	30,1	38,5
Finansiella kostnader	0,2	-1,1	-0,4
Årets resultat	21,6	65,7	89,0

Budgetavvikelserna har förändrats kraftigt mellan prognoserna i april och augusti och det slutliga bokslutet. Resultatet har gått från 22 mnkr i aprilprognosen, 66 mnkr i augustiprognosen och slutligen 89 mnkr i bokslutet. En anledning är hur den starka utvecklingen på finansmarknaden hanterats i prognoserna. Att avstå från att prognostisera marknadsutvecklingen är ett medvetet val och prognoserna har byggt på utveckling enligt budget resterande del av året (aprilprognosen) respektive neutral utveckling i augusti. Budgetavvikelsen för finansnettot har varit 15 mnkr i aprilprognosen, 29 mnkr i augustiprognosen och 38 mnkr i bokslutet. Efter revision av rapport om fjärrvärmeverksamheten till Energimarknadsinspektionen framkom att kommunens redovisning behövde justeras avseende tidigare års överskott i verksamheten. Detta innebar en positiv justering med nästan 14 mnkr mellan prognoserna i april och augusti.

Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Om kostnaderna är större än intäkterna ett enskilt räkenskapsår uppstår ett underskott som ska återställas inom de tre påföljande åren. Balanskravet mäts på så sätt att man utgår från årets resultat men att vissa justeringar sker, bland annat räknas realisationsvinster och orealiserade vinster/förluster i värdepapper bort, innan årets resultat efter balanskravsjusteringar erhålls. Det är detta resultat som inte ska vara negativt.

Sedan 2013 finns en möjlighet för kommuner att reservera en del av ett positivt resultat i en så kallad resultatutjämningsreserv (RUR). En sådan reserv kan därefter, under vissa förutsättningar, användas för att täcka ett negativt resultat efter balanskravsjusteringar. Kommunfullmäktige i Tibro har inte fattat beslut om riktlinjer för god ekonomisk hushållning inklusive hantering av RUR. Tibro kommun har därmed inte kunnat göra några avsättningar till RUR.

Kommunen uppfyller balanskravet 2021 då årets resultat efter balanskravsjusteringar är positivt, 53,1 mnkr. Kommunen har inte heller några underskott att återställa från tidigare år. Även successiva förbättringar avseende skatteintäkter och centrala poster under finansförvaltningen bidrar till det ökade resultatet.

Men den tredje posten som förbättrats väsentligt under året är nämnderna totala budgetavvikelse. Denna utveckling med negativa prognoser eller prognoser kring budget i aprilprognosen som sedan förbättras är densamma som tidigare år. Till viss del är den naturlig. Dels innehåller de tidiga prognoserna en viss försiktighet och tro att budgetmedel ska kunna användas, dels kan och bör åtgärder vid negativa prognoser innebära positiva förbättringar. Socialnämnden hade i april en underskottsprognos -10,6 mnkr som vid årets slut blev -2,5 mnkr. Barn- och utbildningsnämndens aprilprognos -1,6 mnkr vändes till en positiv budgetavvikelse med 7,5 mnkr i bokslut. De största nämnderna har de största beloppsmässiga rörelserna men det bör noteras att i förhållande till budgetomslutningen har de mindre nämnderna också stora eller till och med större rörelser och budgetavvikelser. En viktig förklaring till de stora förändringarna är att pandemin försvårat prognosarbetet. Det har varit mycket svårt att bedöma effekterna på kostnader och intäkter med tanke på smittspridning och restriktioner.

Balanskravsresultat, Mnkr	2019	2020	2021
Årets resultat enligt resultat-räkningen	28,3	32,2	95,2
Realisationsvinster	-0,3	-0,9	-2,5
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-11,5	-1,1	-39,6
Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	16,5	30,2	53,1
Medel till resultatutjämningsreserv	0	0	0
Medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0
Årets balanskravsresultat	16,5	30,2	53,1

Väsentliga personalförhållanden

Konsekvenser med anledning av coronapandemin

HR-enheten har framförallt under första halvåret 2021 arbetat aktivt med att hantera information till organisationens chefer avseende vad som gäller utifrån coronapandemin. Detta har fått till följd att visst utvecklingsarbete inom HR har fått stå tillbaka även under 2021.

Antal anställda

Tibro kommun har totalt 970 månadsanställda. Jämfört med 2020 har antalet månadsanställda ökat något. Andelen kvinnor i kommunen är 81 % och andelen män är 19 %.

Antal anställda

	2017	2018	2019	2020	2021
Anställda	1 056	1 083	1 015	962	970
Kvinnor, %	81	80	80	82	81
Män, %	19	20	20	18	19

Urval: Samtliga månadsavlönade enligt kollektivavtalet (AB) som är tillsvidare- eller visstidsanställda.

Antal anställda per förvaltning

Förvaltning	2020	2021
Barn & Utbildning	415	404
Socialförvaltningen	377	390
Samhällsbyggnad	111	115
Kommunledningskontoret	31	33
Kultur & Fritid	28	28
Totalt	962	970

Urval: Samtliga månadsavlönade enligt kollektivavtalet (AB) som är tillsvidare- eller visstidsanställda.

Årsarbeten

Antalet årsarbetare är 863. Från 2021 års årsredovisning används en ny statistikrapport som innehåller samma data som flera kommuner i Skaraborg använder. Detta gör att tidigare års uppgifter avseende antal årsarbetare skiljer sig åt jämfört med tidigare årsredovisningar. Statistikrapporterna har utvecklats och ytterligare kvalitetssäkrats i kommunens HR-system.

Antalet årsarbetare har 2021 ökat jämfört med 2020 (854). En bidragande faktor till detta kan vara coronapandemin, då flera verksamheter under 2020 beslutade minska inflödet av vikarier på grund av smittspridningen i kommunen. Under 2021 har antalet årsarbetare ökat något, vilket kan bero på lättnader i restriktioner under hösten 2021 med ett därpå följande ökat inflöde av vikarier.

Syssestättningsgrad och andel heltider

I det centrala kollektivavtalet mellan SKR och Kommunal, HÖK 20, har parterna kommit överens om att det partsgemensamma arbetet med den så kallade "Heltidsresan" förlängs till den 31 december 2024. Avtalet innebär en förlängning jämfört med tidigare avtal, HÖK16" där parterna kom överens om att heltid skulle vara norm från juni 2021. Bland annat vill parterna kunna erbjuda attraktiva anställningar och minska behovet av visstidsanställningar. Heltid som norm bedöms bidra till ökad jämställdhet samt förbättra möjligheterna för kommunen att klara framtida kompetensförsörjning genom att fler jobbar mer.

Våren 2020 startades ett pilotprojekt på fyra enheter i socialförvaltningen, som har den största andelen deltidsanställningar i Tibro kommun. Syftet med projektet, den så kallade heltidsresan, är att förvaltningen aktivt ska arbeta med att införa heltid som norm. Under projekttiden kan erfarenheter av arbetet samlas och bidra till förbättring. Via projektet vill Tibro kommun bibehålla och utveckla ett hållbart arbetsliv. Lärdomarna från projektet är därmed ett steg mot att på bästa sätt införa heltid som norm inom resterande aktuella verksamheter i socialförvaltningen under 2022.

Under 2021 har det även skett en översyn av möjligheterna till heltid eller utökad sysselsättningsgrad vid nyrekrytering inom samhällsbyggnadsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen. Inom kommunledningskontoret och barn- och utbildningsförvaltningen är andelen heltider hög, rekrytering sker som regel på heltid och därför består arbetet i dessa verksamheter i att bibehålla heltidsnormen. Heltidsresan är därmed ett uppdrag som fortsatt gäller för samtliga förvaltningar och verksamheter i kommunen.

Medelsyssestättninggrad i % den 31 december respektive år

	2018	2019	2020	2021
Kvinnor, %	90,9	91,1	92,0	93,0
Män, %	94,0	93,5	95,0	96,0
Totalt, %	91,5	91,5	93,0	93,0

Urval: Samtliga månadsavlönade enligt kollektivavtalet (AB) som är tillsvidare- eller visstidsanställda. En person med flera anställningar räknas endast en gång.

Medelsyssestättninggraden i kommunen är oförändrad jämfört med 2020 (93 %) samtidigt har andelen månadsanställda heltider ökat från 69 % till 73 % vilket är en effekt av kommunens aktiva arbete med heltidsresan. Heltidsresan har bidragit till en medvetenhet där arbetsgivaren strävar efter att erbjuda heltidstjänster i så stor utsträckning som möjligt.

Inom de två största förvaltningarna, barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen, har andelen heltider ökat jämfört med tidigare år. En orsak till ökningen är bland annat det ökade fokuset på att erbjuda heltidstjänster inom samtliga förvaltningar samt det pågående pilotprojektet inom socialförvaltningen.

Andel (%) heltider bland månadsanställda i december månad

År 2021	Kvinnor	Män	Totalt	2020
Barn & Utbildning	88	91	88	87
Socialförvaltningen	57	71	59	50
Samhällsbyggnad	49	95	65	65
Kommunledningskontoret	96	89	94	94
Kultur & Fritid	47	62	54	61
Totalt	70	85	73	69

Urval: Samtliga månadsavlönade enligt kollektivavtalet (AB) som är tillsvidareanställda eller visstidsanställda. En person med flera anställningar räknas endast en gång.

Personalomsättning

Kommunens personalomsättning var under 2021 totalt 12 %, vilket är 1 % högre jämfört med 2020 då personalomsättningen var 11 %. 2019 var personalomsättningen 13 %.

Personalomsättning (%) per förvaltning

År	2019	2020	2021
Barn & Utbildning	12	17	12
Socialförvaltningen	12	10	13
Samhällsbyggnad	11	9	5
Kommunledningskontoret	18	16	6
Kultur & Fritid	17	4	21
Totalt	13	11	12

Av totalt antal avslutade tillsvidareanställningar avslutades 55 % på grund av egen begäran. Andelen avslutade anställningar på grund av pension uppgick till 10 %. Av det totala antalet tillsvidareanställda motsvarade pensionsavgångarna 1,2 %. Andelen som slutat i kommunen på grund av arbetsbrist är 3 %, vilket är minskning jämfört med 2020. Avgångsorsak "övrigt" har ökat markant vilket kan bero på felaktig registrering i HR-systemet. I gruppen övrigt finns bland annat avslut på grund av personliga skäl med mera.

Under 2021 var det 1,8 % (2020: 1,2 %) av de tillsvidareanställda som uppnådde 65–67 års ålder. 13 % (2020: 13 %) av de tillsvidareanställda var 60 år eller äldre. Det innebär att rekryteringsbehovet på grund av pensionsavgångar är fortsatt stort de närmaste åren. I och med att åldersgränsen för rätten att kvarstå i anställning höjs enligt lagen om anställningsskydd, LAS, så kan det påverka prognosen för hur arbetsgivaren ska förbereda sin verksamhet inför pensionsavgångar. Åldersgränsen för rätten att kvarstå i anställning innebär att arbetstagaren har rätt att vara kvar i sitt arbete till och med 68 års ålder. Från 2023 höjs åldersgränsen till 69 år. Den lägsta åldern för uttag av den allmänna pensionen är för närvarande 62 år.

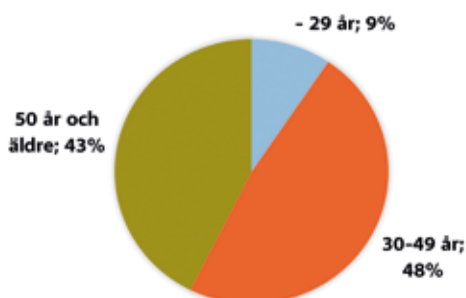
Kommunfullmäktige fattade 2021 beslut om att anta en ny pensionspolicy för kommunens medarbetare. För att vara en attraktiv arbetsgivare vill Tibro kommun med pensionspolicyn öka förutsättningarna till att bidra till ett långt och flexibelt arbetsliv. Pensionspolicyns syfte är också att på ett enkelt och tydligt sätt beskriva kommunens pensionsförmåner knutna till ålder.

Avgångsorsak i % av totalt antal avslutade tillsvidareanställningar

	2018	2019	2020	2021
Arbetsbrist	6	8	14	3
Pension	24	24	24	10
Egen begäran	65	58	58	55
Övrigt	5	9	3	32

Åldersfördelning

Den största åldersgruppen bland kommunens anställda är 30–49 år. Medelåldern hos kommunens tillsvidareanställda är 46 år, vilket är samma medelålder som 2020.

Sjukfrånvaro

Den totala ackumulerade sjukfrånvaron var 2021 7,1 %, vilket är 1,6 % lägre jämfört med 2020. Sjukfrånvaron har även under 2021 påverkats av pandemin. Dock har korttidssjukfrånvaron, det vill säga sjukfrånvaro från dag 1-14 minskat från 4,5 % 2020 till 3,7 % 2021. 2019 var korttidssjukfrånvaron 2,6 %. Nivån på korttidssjukfrånvaron visar att kommunens medarbetare har följt myndigheters rekommendationer i och med pandemin, det vill säga stannat hemma vid minsta symptom på sjukdom och då även vid milda symptom där medarbetaren normalt förmodligen skulle gått till arbetet. Ett viktigt fokus i kommunens fortsatta arbete är pandemins effekter på den psykiska hälsan, framförallt när samhället återgår till det nya normala.

Kvinnorna har högre sjukfrånvaro än männen. Det kan bero på att kommunen har störst andel kvinnor anställda i de kvinnodominerade yrkena som är så kallade kontaktyrken, vilket innebär att sjukskrivning är det enda alternativet vid milda symptom eftersom det inte är möjligt för dessa yrkeskategorier att arbeta hemifrån. Både kvinnornas och männens sjukfrånvaro har minskat jämfört med 2020. Sjukfrånvaron har också minskat i samtliga åldersgrupper.

37,2 % av den totala sjukfrånvaron utgörs av långtidssjukskrivningar, vilket är en ökning jämfört med 2020 då långtidssjukfrånvaron var 34,8 %. Detta kan bland annat bero på korttidssjukfrånvaron har minskat i relation till den totala sjukfrånvaron. Långtidssjukskrivning innebär att den anställde varit frånvarande på grund av sjukdom i mer än 60 dagar.

Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid

2021	Totalt	- 29 år	30-49 år	50 år -
Kvinnor	7,7	8,2	7,0	8,5
Män	4,9	3,7	3,9	6,4
Totalt	7,1	7,0	6,3	8,0
Varav långtidsfrånvaro (> 60 dagar)	37,2	25,6	33,4	43,3

Sjukfrånvaro i % av ordinarie arbetstid

2020	Totalt	- 29 år	30-49 år	50 år -
Kvinnor	9,3	8,3	9,0	9,9
Män	6,2	6,5	7,1	5,1
Totalt	8,7	7,9	8,7	9,0
Varav långtidsfrånvaro (> 60 dagar)	34,8	22,8	34,2	39,5

Urväl: Samtliga anställda vikarier, feriearbetare och övriga tillfälligt anställda ingår i underlaget enligt lagen om kommunal redovisning.

Sedan hösten 2020 driver Tibro kommun ett projekt tillsammans med Försäkringskassan som innebär att större fokus läggs på tidiga insatser vid tecken på ohälsa hos kommunens medarbetare och chefer. Projektet finansieras via Samordningsförbundet Skaraborg och pågår till och med den 31 december 2022. Att som arbetsgivare fånga upp tidiga signaler på ohälsa samt arbeta aktivt med att återrehabilitera sjukskrivna arbetstagare är avgörande för att lyckas sänka sjukfrånvaron och bidra till en hälsosam arbetsplats. Antalet nya ansökningar om sjukpenning till Försäkringskassan för anställda i Tibro kommun har under perioden januari–november 2021 minskat med cirka 40 % i jämförelse med samma period 2020. Tibro kommun är den kommunala arbetsgivaren i Försäkringskassans verksamhetsområde, som omfattar Västra Götaland och Halland, som redo-

visar den största minskningen när det gäller nya ansökningar om sjukpenning. Försäkringskassan bedömer att detta kan vara en effekt av kommunens arbete med förebyggande insatser och tidiga anpassningar. Det som fortfarande särskiljer Tibro kommun är att anställda som är sjukskrivna är sjukskrivna under en längre tid än genomsnittet i Försäkringskassans verksamhetsområde. Tibro kommun som arbetsgivare har också högst andel medarbetare sjukskrivna med en psykiatrisk diagnos jämfört med andra kommunala arbetsgivare inom Försäkringskassans verksamhetsområde Västra Götaland och Halland.

Frisknärvaro

Frisknärvaron visar andelen medarbetare som haft mindre än fem sjukfrånvarodagar under 2021. 2021 var den totala frisknärvaron i kommunen 51 %, vilket är en ökning jämfört med 2020 då frisknärvaron var 42 %. Störst frisknärvaro har åldersgruppen 30-49 år.

Vid en jämförelse mellan kommunens största förvaltningar har socialförvaltningen lägst frisknärvaro på 44 %. Förklaringen kan bland annat vara att förvaltningen dels har drabbats av hög smittspridning av covid-19 under 2021 samt att socialförvaltningen har en stor andel medarbetare som inte kan arbeta hemifrån vid milda symptom.

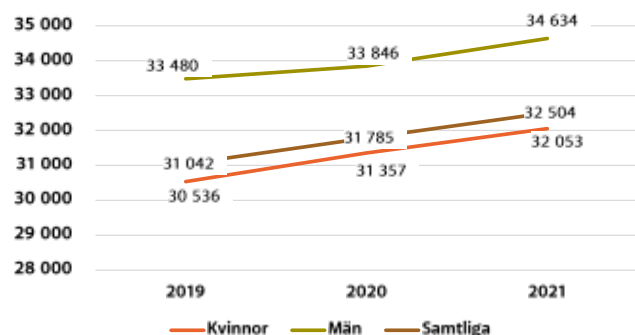
Frisknärvaro i %

2021	- 29 år	30-49 år	50 år- år	Totalt
Kvinnor	42	41	46	
Män	63	69	61	
Genomsnitt	47	55	49	51

Medellön

Den 31 december 2021 var den totala medellönen i Tibro kommun 32 504 kr/månad. Gapet mellan kvinnors och mäns medellön har ökat med 92 kr jämfört med 2020. Ett aktivt arbete pågår i kommunen då lönekartläggning i ett jämställdhetsperspektiv genomförs årligen. Osakliga löneskillnader mellan könen åtgärdas i en treårig handlingsplan. Trots detta skiljer sig medellönen mellan män och kvinnor åt. Detta innebär att arbetet med jämställda löner behöver få ett ökat fokus hos samtliga lönesättande chefer i Tibro kommun.

Medellön i kronor

Individuell lön ska tillämpas enligt gällande kollektivavtal. Medarbetarens resultat ska bedömas i förhållande till hur den enskildes prestation bidragit till arbetsgruppens mål och resultat. För att skapa tydlighet på alla nivåer krävs därmed att arbetsplatsen i dialog mellan chef och medarbetare arbetar fram verksamhetsnära lönekriterier.

2021 startade Tibro kommun ett ambassadörsprogram, som tills vidareanställda fick ansöka om att delta i. De 11 medarbetarna som valdes ut deltog under hösten i två träffar på Inredia, där de bland annat fick arbeta aktivt med Tibro kommuns värdegrund. På bilden ses Nathalie Karlsson, Rickard Åkerlund, Rebecca Nohlberg, Anton Paulsson, Rikard Strömqvist, Marie Lennartsson, Emilia Frendegard och Thomas Gardell. Foto: Peter Legendi

Arbetsmiljö och hälsa

Under våren 2021 har informationsinsatser genomförts internt avseende nulägesbilden i Tibro kommun gällande sjukfrånvaron och sjukpenningtalen. Försäkringskassan och HR-enheten genomför gemensamt en rehabiliteringsutbildning för chefer och skyddsombud. Utbildningen är obligatorisk och utbildningstillfällena erbjuds under hösten 2021 och våren 2022.

För att stödja och följa upp det hälsofrämjande arbetet ska kommunens hälsostrategiska arbetsgrupp arbeta fram en kommungemensam handlingsplan/aktivitetsplan för hållbart arbetsliv. Arbetet påbörjades under 2021 och beräknas vara klart våren 2022. Kommunens hälsostrategiska arbetsgrupp har under året genomfört ett antal aktiviteter. Bland annat genomfördes en digital föreläsning om arbetsglädje som erbjöds samtliga medarbetare i kommunen samt en trivselkväll på Änplan med tipspromenad och möjlighet att prova på frisbeegolf.

Kompetensförsörjning

Tibro kommunen ska vara en arbetsplats där medarbetarnas engagemang tas tillvara. En kommungemensam medarbetarenkät genomfördes hösten 2020. Resultatet visade att medarbetarengagemanget var på samma nivå (78) som i medarbetarenkäten från 2018. Nästa medarbetarenkät äger rum hösten 2022.

För att lyckas med kompetensförsörjningen på kort och lång sikt behöver Tibro kommun som arbetsgivare engagera, utveckla och attrahera medarbetare som vill arbeta i kommunen. Ett ambassadörsprogram genomförs för att främja ett ökat medarbetarengagemang. Under våren 2021 fick tillsvidareanställda medarbetare söka till ambassadörsprogrammet, varav 11 antogs till programmet som startade i oktober 2021. Målet med ambassadörsprogrammet är att utveckla medarbetare med högt förtroende inom organisationen till ambassadörer, det vill säga kulturbärare för Tibro kommuns värderingar, attityder och uppdrag. Medarbetare som genomgår programmet ska fungera som

värdegrundsledare, som kan vara förebilder och inspiratörer för sina kollegor – och blivande kollegor. Deltagarna i programmet kommer bland annat att få kunskaper i Tibro kommuns historia och värdegrund som ort och arbetsgivare, en genomgång av kommunens vision och strategiska mål, vad kommunens värdegrund innebär i våra uppdrag, förståelse för organisationskultur och hur denna kultur formas samt praktiska verktyg i medveten kommunikation och konsten att skapa förtroendekapital. Ambasadörerna blir ett viktigt stöd för chefer, kollegor och för Tibro kommun i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. Ambasadörsprogrammet pågår till och med våren 2022.

Ledarskap

För att nå målet att stimulera tillitsbaserat ledarskap för ökat medarbetarengagemang och delaktighet har Tibro kommun genomfört ledarutvecklingsprogram för chefer. Under 2021 genomfördes ett ledarutvecklingsprogram ihop med Falköpings kommun. I upplägget för utbildningen, som totalt sex chefer från Tibro deltog i, fanns bland annat det tillitsbaserade ledarskapet med i programmet. Samtliga chefer i kommunen har också fått utbildning i tillitsbaserat ledarskap under året. Utbildningarna genomfördes digitalt på kommunens ledarforum under våren.

Framtid

Kommunen ska fortsätta arbeta aktivt med strategisk kompetensförsörjning för att kunna behålla kompetens och rekrytera ny kompetens i konkurrens med andra arbetsgivare. Genom att kontinuerligt kartlägga och inventera framtida kompetensbehov på kort och lång sikt ges fortsatta förutsättningar att ge kommunens invånare och besökare en kvalitativ välfärdsservice. Kompetensförsörjningen ska säkerställa att verksamheterna utvecklas i enlighet med de politiska målsättningarna. För att lyckas krävs ett aktivt arbete från både ledning och medarbetare där alla är viktiga ambassadörer för kommunen som arbetsplats.

Tibro kommun ska verka för att vara en hälsofrämjande arbetsplats där både chefer och medarbetare bidrar till att främja hälsa. Arbetsgivaren ska öka fokuset på ett hållbart arbetsliv för att se till att det finns ett hälsofrämjande perspektiv i alla led, det vill säga för både medarbetare och chefer. Ett viktigt fokus är den psykiska hälsan. Hur kan Tibro kommun som arbetsgivare ytterligare ge förutsättningar för ökad trivsel och ett arbetsklimat där både chefer och medarbetare upplever en ökad balans mellan krav och resurser?

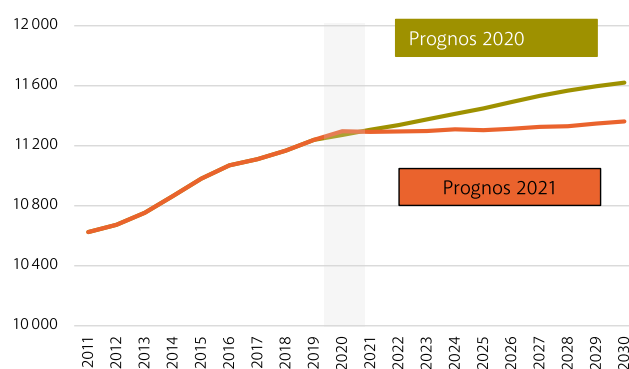
Förväntad utveckling

I det korta perspektivet präglas inledningen av 2022 av stora frågetecken på hur inflation, Ukrainakrisen och covid-19-pandemin kommer att påverka utvecklingen. I ett längre perspektiv kvarstår flera utmaningar som varit kända under en längre tid. De är bland annat:

Demografisk utveckling

Allt fler äldre innebär att kostnaderna för äldreomsorg väntas öka med cirka 5 mnkr per år de närmast kommande åren. En utmaning kopplad till detta blir personalförsörjningen, då antalet personer i arbetsför ålder inte ökar i samma utsträckning. SCB:s prognos 2021 för Tibro kommun innebär en stor skillnad jämfört med tidigare prognoser. Av bilden nedan framgår det att befolkningen har ökat relativt kraftigt mellan åren 2011–2020. I SCB:s prognos från 2020 förutspåddes ökningen fortsätta 2021–2030, om än i en lägre takt. I SCB:s senaste prognos från 2021 har befolkningskurvan planat ut och ökningen är endast marginell. Utfallet 2021 kom att bli marginellt lägre än 2021 års prognos. Ett enskilt års utfall och en förändrad prognos behöver inte innebära ett trendbrott gällande den starka befolkningsutveckling Tibro haft sedan 2011 men utvecklingen bör följas och beaktas av kommunen.

Jämförelse befolkningsprognoser, Tibro kommun 2011–2030

Under 2022–2023 kommer de senaste årens höga investeringstakt i kommunkoncernen att fortsätta genom de två skolbyggnationerna som genomförs. Det finns även fortsatt investeringsbehov inom kommunkoncernen gällande bland annat äldreboenden och bostäder. En problematik är att kapitalkostnaderna för investeringarna kan öka då ränteutvecklingen pekar uppåt.

Pensionskostnadsutvecklingen för kommunerna är också tydligt stigande. Exakt hur det nya pensionsavtalet påverkar Tibro kommun är ännu inte känt men detta väntas spåda på denna utveckling. Utbetalningarna avseende pensioner intjänade före 1998 (ansvarsförbindelsen) minskar marginellt de kommande åren och har troligen nått sin topp. Det är istället kostnader för dem som arbetar nu som ökar.

Finansiella rapporter

Resultaträkning (mkr)	Not	Kommunen		Kommunkoncern	
		2021	2020	2021	2020
Verksamhetens intäkter	2	163,6	152,0	300,4	265,0
Verksamhetens kostnader	3	-796,6	-770,4	-898,7	-853,5
Avskrivningar	4	-32,3	-26,0	-51,5	-43,5
Verksamhetens nettokostnader		-665,3	-644,3	-649,8	-632,1
Skatteintäkter	5	487,9	463,4	487,9	463,4
Generella statsbidrag och utjämning	6	226,3	215,4	226,3	215,4
Verksamhetens resultat		48,9	34,6	64,4	46,7
Finansiella intäkter	7	47,6	17,9	46,7	17,0
Finansiella kostnader	8	-1,3	-20,3	-3,2	-22,2
Resultat efter finansiella poster		95,2	32,2	108,0	41,5
Extraordinära poster		0	0	0	0
Årets resultat		95,2	32,2	108,0	41,5

Balansräkning (mnkr)

		Kommunen		Kommunkoncern	
		2021	2020	2021	2020
	Not				
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Materiella anläggningstillgångar		556,1	535,7	1 115,7	1 090,4
varav mark, byggnader och tekniska anläggningar	9	532,6	510,3	1 045,1	1 022,8
varav maskiner och inventarier	10	23,6	25,3	70,6	67,5
Finansiella anläggningstillgångar	11	13,3	12,2	18,2	16,6
Summa anläggningstillgångar		569,4	547,9	1 133,9	1 106,9
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	12	0	0,2	1,0	1,1
Fordringar	13	79,4	64,1	104,8	72,6
Kortfristiga placeringar	14	273,9	228,3	273,9	228,3
Kassa och bank	15	37,5	49,3	103,3	95,9
Summa omsättningstillgångar		390,8	342,0	483,0	397,8
Summa tillgångar		960,2	889,8	1 616,9	1 504,8
Eget kapital					
Årets resultat		95,2	32,2	108,0	41,5
Resultatutjämningsreserv		0	0	0	0
Övrigt eget kapital		553,6	521,5	676,2	634,7
Summa eget kapital		648,8	553,6	784,2	676,2
Avsättningar					
Avsättningar till pensioner	16	12,0	10,7	12,0	10,7
Övriga avsättningar	17	4,6	6,5	18,7	23,2
Summa avsättningar		16,6	17,2	30,7	33,9
Skulder					
Långfristiga skulder	18	162,0	159,0	427,4	510,3
Kortfristiga skulder	19	132,8	159,9	374,7	284,4
Summa skulder		294,8	319,0	802,1	794,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		960,2	889,8	1 616,9	1 504,8

Ansvarsförbindelser

Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna

217,8 mnkr (Not 20)

Övriga ansvarsförbindelser

452,4 mnkr (Not 21)

Kassaflödesanalys (mkr)

	Not	Kommunen		Kommunkoncern	
		2021	2020	2021	2020
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		95,2	32,2	108,0	41,5
Justering för ej likviditetspåverkande poster	22	-16,9	16,4	0,3	34,6
Poster som redovisas i annan sektion	23	-2,5	-0,9	-2,5	-0,9
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		75,9	47,6	105,7	75,2
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	13	-15,3	9,4	-32,2	10,9
Ökning/minskning kortfristiga placeringar	14	-4,9	4,9	-4,9	4,9
Ökning/minskning förråd, varulager och exploateringstillg.	12	0,2	-0,1	0,1	-0,2
Ökning/minskning kortfristiga skulder	19	-13,4	5,2	19,6	-10,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten		42,5	67,0	88,3	80,6
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Investering i materiella anläggningstillgångar		-55,9	-100,3	-80,0	-158,3
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		2,6	1,5	2,7	1,5
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-1,1	0	-1,7	0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-54,3	-98,8	-79,0	-156,8
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån	18	0	75,0	0	110,0
Amortering av långfristiga skulder	18	0	0	-1,8	-0,3
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	75,0	-1,8	109,7
Årets kassaflöde		-11,9	43,3	7,4	33,5
Likvida medel vid årets början	15	49,3	6,1	95,9	62,4
Likvida medel vid årets slut	15	37,5	49,3	103,3	95,9

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Tibro kommun följer Lag om kommunal bokföring och redovisning, men saknar en fullständig dokumentation av redovisningssystemet som lagen i 3 kap 11 § föreskriver.

Rådet för Kommunal Redovisning, RKR, har till uppgift att utveckla god redovisningssed i kommuner och landsting och lämnar rekommendationer i redovisningsfrågor. Kommunen följer i stort dessa rekommendationer.

Anslutningsavgifter

Anslutningsavgifter för vatten, avlopp och fjärrvärme skuldbokförs för att sedan intäktföras successivt i takt med investeringens avskrivningstid. I balansräkningen redovisas denna post under långfristiga skulder.

Bidrag till infrastrukturella investeringar

Enligt rekommendation 6.2 ska medfinansiering av infrastrukturella satsningar från kommuner tas upp i balansräkningen med en avskrivningstid på max 25 år alternativt redovisas som en kostnad i resultaträkningen.

I bokslut 2014 redovisades Tibro kommuns framtida medfinansiering av E20 som en kostnad i resultaträkningen. Tibros finansiering, 6 mnkr, antogs vid bokslutet 2014 uppgå till drygt 7 mnkr med indexuppräknings. Detta belopp har bokförts som en övrig avsättning. Under 2021 har 1,9 mnkr betalats ut och 4,6 mnkr återstår att betala under 2022-2025 enligt överenskommen betalningsplan.

Investeringsbidrag

Offentliga investeringsbidrag redovisas som en långfristig skuld och återförs under anläggningstillgångens nyttjandeperiod.

Materiella anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Färdigställda investeringar aktiveras och läggs upp som en tillgång i balansräkningen. Till investeringar räknas kapitalvaror som kostar mer än ett basbelopp.

Från och med räkenskapsåret 2014 ska materiella anläggningar delas upp i separata komponenter om skillnaden i nyttjandeperiod är väsentlig mellan anläggningens olika delar. Enligt RKR:s rekommendation 11.4 har komponenterna i allmänhet olika långa nyttjandeperioder och skrivs därför av separat. Återanskaffning av en komponent ska anses vara anskaffning av en ny anläggningstillgång.

Rekommendationen anger även att äldre, större anläggningar ska delas upp i komponenter. När det gäller kommunens större befintliga verksamhetslokaler så är det främst skollokaler med låga bokförda värden. Tibro kommun kommer inte dela upp dessa i komponenter, då bedömningen är att det i nuläget inte skulle påverka redovisningen väsentligt.

Från och med 2016 har komponentredovisning tillämpats av planerat underhåll på fastigheter. Från 2017 har investeringar avseende planerat asfaltunderhåll komponentindelats.

Tibro kommun använder sig av följande komponenter för fastigheter:

Fastigheter	År
Mark	0
Markanläggning	30
Stomme	80
Stomkomplettering	30
Yttertak (tätskikt och avvattning)	30
Fasad (ytbeklädnad, fönster, dörrar)	25-35-50-80
Inre ytskikt	20
El, tele, hiss, ventilation	25
Teknik	15
Värme och sanitet	40
Storkök	20

Tabellen nedan visar kommunens komponenter för gata; kategorier av anläggningar samt komponenternas andel av anskaffningsvärdet och avskrivningstid. Någon komponentfördelning görs inte gällande gatubelysning, trafiksignaler, lekplatser eller parker.

Gata		Andel	År
Huvudgata	Väggkropp	80 %	0
	Slitlager	20 %	15
Lokalgata	Väggkropp	80 %	0
	Slitlager	20 %	40
Gång- och cykelväg	Väggkropp	90 %	0
	Slitlager	10 %	40
Parkering	Väggkropp	80 %	0
	Slitlager	20 %	40
Torg	Väggkropp	60 %	0
	Slitlager	40 %	40

För övriga investeringar tillämpas följande avskrivningstider:

Inventarier	5-10 år
Arbetsmaskiner	5-10 år
Transportmedel	5-10 år

Pensionsskulden

Uppgifter avseende pensionsskulden återfinns både i balansräkningen och utanför denna enligt den så kallade blandmodellen.

Kommunens samlade pensionsskuld uppgick till 229,8 mnkr den 31/12 2021. Under avsättning finns 12,0 mnkr redovisat. Som ansvarsförbindelse finns upptaget de pensionsförpliktelser som har intjänats före 1998. Åtagandet uppgick till 217,8 mnkr i bokslutet 2020.

Tibro kommun följer rekommendation 2.1 om särskild avtalspension och visstidspension, som säger att avsättningen och ansvarsförbindelsen även ska omfatta förtroendevaldas pensioner.

Redovisning av leasingavtal

Enligt RKR:s rekommendation R5 ska leasingavtal (hyresavtal) klassificeras som finansiellt eller operationellt vid avtalets tecknande. Ett finansiellt avtal kan sägas motsvara ett köp av ett objekt medan ett operationellt motsvarar hyra av objektet.

I de fall leasingavtalet klassas som finansiellt ska det redovisas som en anläggningstillgång och leasingkulld i balansräkningen. Istället för en hyreskostnad uppstår avskrivning och amortering i resultaträkningen. Syftet med rekommendationen är att ge en rättvisande bild av leasingavtalet.

Vid upprättande av bokslut 2021 har kommunen inte genomfört någon klassificering av aktuella leasingavtal och därmed finns ingen tillgång eller skuld avseende leasing upptagen i balansräkningen.

Redovisning av statsbidrag med anledning av coronapandemin

Tibro kommun har under 2021 erhållit 1,5 mnkr i merkostnadsersättning avseende december 2020.

Kommunen har även erhållit 2,4 mnkr i ersättning för förhöjda sjuklönekostnader. I detta belopp ingår sjuklönekostnader som redovisats till och med september månad. Regeringen har aviserat att ersättning ska ges för perioden december 2021–mars 2022. Men då beslut fattas först under 2022 så har inte någon upplupen intäkt för december bokförts.

Särredovisning av den avgiftsfinansierade verksamheten

Den avgiftsfinansierade VA-verksamheten ska, enligt den VA-lag som började gälla 2007, redovisas i en särskild resultat- och balansräkning. Av tilläggsupplysningar ska det framgå hur huvudman "fördelat kostnader som varit gemensamma med annan verksamhet som huvudmannen drivit".

I bokslut 2013 lyftes det ackumulerade resultatet avseende VA ur det egna kapitalet och redovisades istället som en skuld till VA-kollektivet i balansräkningen. Tanken är att över- och underskott avseende VA-verksamheten ska jämnas ut över en treårsperiod. Det ackumulerade resultatet för renhållningsverksamheten redovisas också som en skuld i balansräkningen.

Fram till och med 2020 redovisades även det ackumulerade resultatet för fjärrvärmeverksamheten som en skuld i balansräkningen. I 2021 års bokföring har den ackumulerade skulden om 13,7 mnkr intäktsförts på finansförvaltningen för att följa gällande redovisningsregler. Från och med 2021 ingår resultatet från fjärrvärmeverksamheten i årets resultat för kommunen.

Sammanställd redovisning (Kommunkoncernen)

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning kapitel 12. Redovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Med förvärvsmetoden menas att vid förvärvstillfället förvärvat eget kapital i kommunala bolag eliminerats, varefter intjänat kapital räknats in i koncernens eget kapital.

Utgångspunkten för koncernredovisningen är balans- och resultaträkningarna för kommunen och koncernbolagen. Interna mellanhavanden mellan de ingående enheterna i koncernen elimineras i allt väsentligt. Att sedan dra samman kommunen och företagens räkenskaper till en redovisningsenhet kallas konsolidering.

Not 2 Verksamhetens intäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Försäljningsintäkter	10,5	9,7	94,4	69,6
Taxor och avgifter	71,4	51,9	71,4	51,9
Hyor och arrenden	9,8	9,9	59,4	60,3
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	40,7	53,5	40,7	53,5
Bidrag och gåvor från privata aktörer	0	0	0	0
EU-bidrag	0	0	0	0
Övriga bidrag	14,3	14,9	14,3	14,9
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	9,9	9,9	9,9	9,9
Exploateringsintäkter	4,4	1,4	4,4	1,4
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	2,5	0,9	2,4	0,9
Övriga verksamhetsintäkter	0	0	3,3	2,5
Summa verksamhetens intäkter	163,6	152,0	300,4	265,0

Not 3 Verksamhetens kostnader	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Personalkostnader exkl. pensionskostnader	-484,4	-470,9	-497,2	-481,8
Pensionskostnader	-32,7	-36,7	-32,7	-36,7
Lämnade bidrag	-30,5	-27,6	-30,5	-27,6
Köp av verksamhet	-82,5	-82,5	-82,5	-82,5
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	-46,5	-44,1	-42,1	-52,0
Inköp av material och varor	-33,3	-33,6	-95,1	-74,5
Inköp av tjänster	-51,8	-44,2	-62,4	-44,2
Realisationsförluster och utrangeringar	-2,9	0	-2,9	0
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	-0,1	0	-0,1	0
Bolagsskatt	0	0	-2,1	-2,0
Övriga verksamhetskostnader	-31,9	-30,9	-51,0	-52,4
Summa verksamhetens kostnader	-796,6	-770,4	-898,7	-853,5

Not 4 Av- och nedskrivningar	Kommunen		Kommunkoncern	
	2021	2020	2021	2020
Avskrivning immateriella tillgångar	0	0	0	0
Avskrivning byggnader och anläggningar	-27,1	-22,3	-43,0	-36,8
Avskrivning maskiner och inventarier	-4,1	-3,4	-7,4	-6,5
Nedskrivningar/utrangeringar	-1,1	-0,2	-1,1	-0,2
Summa av- och nedskrivningar	-32,3	26,0	-51,5	-43,5

Not 5 Skatteintäkter	Kommunen		Kommunkoncern	
	2021	2020	2021	2020
Preliminär kommunalskatt	473,2	474,2	473,2	474,2
Slutavräkningsdifferens föregående år	12,9	-2,7	12,9	-2,7
Preliminär slutavräkning innevarande år	1,9	-8,0	1,9	-8,0
Summa skatteintäkter	487,9	463,4	487,9	463,4

SKR:s prognos för 2021 års avräkningslikvid 1 143 kr/invånare
 Antal invånare 2020-11-01: 11 256

Prognos enligt SKR i bokslut 2020 -715 kr/invånare
 Slutavräkning enligt SKR -550 kr/invånare
 Att korrigera 2021 165 kr/invånare
 Antal invånare 2019-11-01: 11 249

Not 6 Generella statsbidrag och utjämning	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Inkomstutjämningsbidrag	153,9	150,0	153,9	150,0
Kostnadsutjämningsbidrag	33,5	10,9	33,5	10,9
Regleringsbidrag	11,2	11,5	11,2	11,5
Kommunal fastighetsavgift	28,0	24,8	28,0	24,8
Avgift till LSS-utjämning	-7,0	-7,4	-7,0	-7,4
Generella bidrag från staten	6,8	25,7	6,8	25,7
varav God vård & omsorg om äldre	5,5	0	5,5	0
varav Skolmiljarden	1,3	0	1,3	0
varav tillfälligt bidrag, mottagning flyktingar	0	4,6	0	4,6
varav statsbidragsutökningar beslutade under 2020	0	21,1	0	21,1
Summa generella statsbidrag och utjämning	226,3	215,4	226,6	215,4

Not 7 Finansiella intäkter	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Realiserad vinst värdepapper	3,1	15,2	3,1	15,2
Orealiserad vinst värdepapper	40,1	0	40,1	0
Utdelningar aktier/fonder	2,3	0,2	2,3	0,2
Fondrabatter	0,7	0,9	0,7	0,9
Ränteintäkter	0	0	0,2	0
Övriga finansiella intäkter	0	0	0	0,2
Överskottsutdelning Kommuninvest	0,3	0,5	0,3	0,5
Borgensavgift koncernbolag	1,1	1,1	0	0
Summa finansiella intäkter	47,6	17,9	46,7	17,0

Not 8 Finansiella kostnader	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Realiserad förlust värdepapper	-0,2	-8,7	-0,2	-8,7
Orealiserad förlust värdepapper	-0,4	-10,4	-0,4	-10,4
Räntekostnader	-0,5	-0,5	-2,3	-0,5
Ränta på pensionsavsättningar	-0,1	0	-0,1	0
Nedskrivning kortfristiga placeringar	0	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	-0,1	-0,7	-0,1	-2,6
Summa finansiella kostnader	-1,3	-20,3	-3,2	-22,2

Not 9 Mark, byggnader och tekniska anläggningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående anskaffningsvärde	815,0	729,8	1 564,3	1 428,5
Investeringar	53,5	97,9	74,1	151,6
Försäljningar	-0,2	-1,0	-0,2	-1,0
Utrangeringar	-9,1	-2,1	-10,1	-3,3
Överföringar	0	-8,5	0	-1,8
Övriga förändringar	0	-0,9	-4,8	-9,6
Utgående anskaffningsvärde	859,3	815,0	1 622,3	1 564,3
Ingående ackumulerade avskrivningar	-304,7	-283,1	-539,4	-504,7
Försäljningar	0	0,7	0	0,7
Utrangeringar	6,2	0	7,2	1,2
Årets avskrivningar	-27,1	-22,3	-42,9	-36,6
Utgående ackumulerade avskrivningar	-325,6	-304,7	-575,0	-539,4
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	0	-2,1	-2,1
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	-1,1	0	-1,1	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-1,1	0	-3,1	-2,1
Utgående redovisat värde	532,6	510,3	1 045,1	1 022,8
Varav pågående arbete (mnkr)	35,3	14,3	41,5	19,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	20	23	24	28

Not 10 Maskiner och inventarier	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående anskaffningsvärde	45,8	32,4	110,5	90,8
Investeringar	2,3	4,7	4,8	4,9
Försäljningar	0	-0,4	-0,4	-0,4
Utrangeringar	-0,6	-0,2	-0,8	-0,2
Överföringar	0	8,5	0	14,0
Övriga förändringar	0	0,7	5,9	1,3
Utgående anskaffningsvärde	47,6	45,8	119,9	110,5
Ingående ackumulerade avskrivningar	-20,5	-17,1	-43,0	-36,3
Försäljningar	0	0	0,4	0
Utrangeringar	0,6	0	0,6	0
Årets avskrivningar	-4,1	-3,4	-7,5	-6,7
Utgående ackumulerade avskrivningar	-24,0	-20,5	-49,4	-43,0
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Försäljningar	0	0	0	0
Utrangeringar	0	0	0	0
Årets nedskrivningar/återföringar	0	0	0	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0	0	0
Utgående redovisat värde	23,6	25,3	70,6	67,5
Varav pågående arbete (mnkr)	0	0	0	0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	6	7	9	10

Not 11 Finansiella anläggningstillgångar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Aktier och andelar i kommunkoncernföretag:	2,4	2,4	-	-
varav Tibro Elnät AB	1,0	1,0	-	-
varav AB Tibrobyggen	1,4	1,4	-	-
Övriga aktier och andelar	0	0	2,0	2,0
Långfristig fordran	0	0	5,3	4,8
Medlemsinsats Kommuninvest	10,9	9,8	10,9	9,8
Summa finansiella anläggningstillgångar	13,3	12,2	18,2	16,6

Not 12 Förråd	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Övriga exploateringsområden	0	0,2	0	0,2
Förråd - Övrigt	0	0	1,0	0,9
Summa förråd	0,0	0,2	1,0	1,1

Not 13 Fordringar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Kundfordringar	11,0	8,8	35,2	12,0
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar	24,1	6,1	24,1	6,1
Kommunalskattefordringar	12,9	25,5	12,9	26,6
Övriga kortsiktiga fordringar	13,2	0	16,3	26,4
Förutbetalda kostnader/upplupna intäkter	18,2	23,8	12,8	1,5
Summa fordringar	79,4	64,1	104,8	72,6

Not 14 Kortfristiga placeringar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Aktiefonder	184,7	72,3	184,7	72,3
varav anskaffningsvärde	143,6	71,1	143,6	71,1
varav värdereglering	41,0	1,2	41,0	1,2
Räntefonder	78,5	141,4	78,5	141,4
varav anskaffningsvärde	79,1	141,5	79,1	141,5
varav värdereglering	-0,6	-0,1	-0,6	-0,1
Övriga kortfristiga placeringar	10,7	14,6	10,7	14,6
varav anskaffningsvärde	10,5	14,6	10,5	14,6
varav värdereglering	0,2	0	0,2	0
Anskaffningsvärde vid årets slut	233,2	227,2	233,2	227,2
Orealiserad värdestegring vid årets slut	40,7	1,1	40,7	1,1
Summa kortfristiga placeringar, marknadsvärde	273,9	228,3	273,9	228,3

Not 15 Kassa och bank	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Kassa	0,0	0,1	0,0	0,1
Bank	37,5	49,3	103,3	95,8
Summa kassa och bank	37,5	49,4	103,3	95,9

Not 16 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående avsättning	10,7	8,8	10,7	8,8
Nya förpliktelser under året	1,4	1,9	1,4	1,9
varav nyintjänad pension	0,8	1,6	0,8	1,6
varav ränta och basbeloppsuppräknig	1,4	0,2	1,4	0,2
varav ändring av försäkringstekniska grunder	0,5	0	0,5	0
varav pension till efterlevande	0	0	0	0
varav övrig post	0	0	0	0
Årets utbetalningar	-0,4	-0,3	-0,4	-0,3
Förändring av löneskatt	0,2	0,4	0,2	0,4
Summa avsatt till pensioner	12,0	10,7	12,0	10,7
Aktualiseringsgrad	98 %	98 %	98 %	98 %
Överskottsmedel i försäkringen	4,5	3,8	4,5	3,8
Summa avsatt till pensioner	12,0	10,7	12,0	10,7

Not 17 Övriga avsättningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Avsättning E20 - Tibro kommuns medfinansiering	4,6	6,5	4,6	6,5
Avsättning skatter, obeskattad reserv	0	0	5,8	6,2
Avsättning skatter, enligt bolagens årsredovisning	0	0	8,2	10,5
Övriga avsättningar	0	0	0	0
Summa övriga avsättningar	4,6	6,5	18,7	23,2

Not 18 Långfristiga skulder	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	150,0	150,0	410,5	501,3
Förutbetalda intäkter - anslutningsavgifter	9,4	7,3	14,2	7,3
Förutbetalda intäkter - offentliga investeringsbidrag	2,6	1,7	2,6	1,7
Summa långfristiga skulder	162,0	159,0	427,4	510,3
Förutbetalda intäkter som ska regleras över flera år:				
Anslutningsavgifter - återstående antal år (vägt snitt)	14	9	14	9
Offentliga investeringsbidrag - återstående antal år (vägt snitt)	27	28	27	28
Uppgifter om lång och kortfristig upplåning:				
Genomsnittlig ränta	0,32 %	0,33 %	0,37 %	0,40 %
Kapitalförfall andel av lån:				
0-1 år	25 %	25 %	39 %	23 %
1-3 år	75 %	75 %	61 %	76 %
3-5 år	0	0	0	0
5-10 år	0	0	0	0
Över 10 år	0	0	0	0

Not 19 Kortfristiga skulder	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Kortfristiga skulder till kreditinstitut/kunder	0	0	190,8	106,3
Leverantörsskulder	41,1	43,6	55,6	47,0
Moms och punktskatter	2,1	1,9	2,4	1,9
Personalens skatter, avgifter och löneavdrag	7,5	8,6	7,5	8,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	79,2	87,6	95,0	102,0
Skuld VA-kollektivet	0,4	1,8	0,4	1,8
Skuld Fjärrvärmekollektivet	0	13,7	0	13,7
Skuld Renhållningskollektivet	2,5	2,3	2,5	2,3
Övriga kortfristiga skulder	0,2	0,5	20,6	0,7
Summa kortfristiga skulder	132,8	159,9	374,7	284,4

Not 20 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulder och avsättningar	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Ingående ansvarsförbindelse exkl. löneskatt	177,1	183,3	178,0	184,1
Aktualisering	0	0	0	0
Ränteuppräknig	1,2	1,3	1,2	1,3
Basbeloppsuppräknig	1,9	4,3	1,9	4,3
Nyintjänade	0	0	0	0
Ändringar av försäkringstekniska grunder	5,1	0	5,1	0
Övrig post	0,3	-1,6	0,3	-1,6
Årets utbetalningar	-10,4	-10,1	-10,4	-10,1
Summa pensionsförpliktelser	175,3	177,1	176,1	178,0
Löneskatt	42,5	43,0	42,7	43,2
Utgående ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	217,8	220,1	218,8	221,2

Not 21 Övriga ansvarsförbindelser Borgensåtaganden	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
AB Tibrobyggen	426,3	428,1	-	-
Tibro Elnät AB	25,0	25,0	-	-
Summa borgensåtaganden, kommunala bolag	451,3	453,0	-	-
Tibrobygdens Ridklubb	0,5	0,6	0,5	0,6
Tibro Tennisklubb	0,6	0,6	0,6	0,6
Summa borgensåtaganden, föreningar	1,1	1,2	1,1	1,2
Summa borgensåtaganden	452,4	454,2	1,1	1,2

De kommunala bolagen har efter beslut i kommunfullmäktige generella borgensramar att hålla sig inom. Upptagna belopp avser nyttjad borgen per den 31/12 2021. AB Tibrobyggens borgensram är 430 000 tkr jämte därpå löpande räntor och kostnader. Tibro Elnät AB:s borgensram är 35 000 tkr.

Tibro kommun har i februari 2013, enligt beslut KF §73, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt inanspråktagande av ovan nämnda borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Tibro kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 139 tkr och totala tillgångar till 518 679 716 tkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 663 613 tkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 673 787 tkr.

Not 22 Ej likviditetspåverkande poster	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Avskrivningar	31,2	25,8	50,3	43,3
Nedskrivningar	1,1	0,3	1,1	0,3
Utrangeringar	2,9	0,2	3,1	0,2
Gjorda avsättningar	1,3	1,9	1,3	1,9
Återförda avsättningar	-1,9	-12,0	-1,9	-12,0
Orealiserade kursförändringar	-40,7	-1,1	-40,7	-1,1
Övriga, ej likviditetspåverkande poster	-10,7	1,3	-13,0	2,0
Summa ej likviditetspåverkande poster	-16,9	16,4	0,3	34,6

Not 23 Poster som redovisas i annan sektion	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2021	2020	2021	2020
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgång	-2,5	-0,9	-2,5	-0,9
Summa ej likviditetspåverkande poster	-2,5	-0,9	-2,5	-0,9

Not 24 Upplysningar om upprättade särredovisningar

Följande särredovisningar bifogas som bilaga till årsredovisningen.

- Årsrapport VA-verksamhet Tibro kommun 2021
- Årsrapport Fjärrvärmeverksamhet Tibro kommun 2021

Not 25 Upplysningar om kostnader för räkenskapsrevision

Kostnaden för de kommunala revisorernas granskning av bokföring, delårsrapport och årsredovisning uppgår till 110 tkr 2021.

Driftredovisning mnkr	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse mnkr	Avvikelse %
Kommunfullmäktige	-2,9	-3,0	-3,4	0,4	11,8 %
Kommunstyrelsen	-50,1	-53,6	-57,0	3,4	6,0 %
varav Räddningstjänst Östra Skaraborg	-7,3	-7,5	-7,6	0,1	
varav kommunledningskontor	-29,0	-31,4	-33,6	2,2	
Barn- och utbildningsnämnden	-289,7	-295,3	-302,8	7,6	2,5 %
varav styrning och ledning	-13,0	-13,7	-15,9	2,2	
varav förskola	-63,1	-65,8	-68,0	2,2	
varav grundskola	-141,6	-149,5	-150,4	0,9	
varav gymnasieskola	-54,9	-55,1	-57,2	2,1	
varav kompetenscenter	-17,1	-11,1	-11,2	0,1	
Byggnads- och trafiknämnden	-3,5	-1,7	-3,0	1,4	45,3 %
Kultur- och fritidsnämnden	-25,3	-25,9	-26,5	0,6	2,3 %
Samhällsbyggnadsnämnden	-40,7	-54,5	-56,3	1,8	3,2 %
varav styrning och ledning	-3,1	-2,7	-2,9	0,2	
varav gata och park	-8,9	-10,0	-9,9	-0,2	
varav fastigheter	-4,0	-11,1	-12,1	1,0	
varav måltidsavdelningen	0,3	-0,4	0,0	-0,4	
varav kapitaltjänst	-25,1	-31,1	-31,4	0,3	
varav fjärrvärme	0,0	0,8	0,0	0,8	
Socialnämnden	-233,2	-244,8	-242,3	-2,5	-1,0 %
varav styrning och ledning	-11,0	-13,3	-15,0	1,7	
varav individ- och familjeomsorg	-44,0	-45,6	-46,0	0,4	
varav vård och omsorg	-141,9	-143,4	-144,3	0,9	
varav funktionsnedsättning	-36,3	-42,5	-37,0	-5,5	
Kollektivtrafiknämnden	-1,2	-1,2	-2,1	0,9	44,4 %
Summa nämndverksamhet	-646,6	-680,0	-693,5	13,6	2,0 %
Finansförvaltningen	2,2	21,4	4,2	17,2	
varav PO-pålägg	39,2	41,6	40,5	1,1	
varav pensionskostnader	-44,3	-41,1	-38,8	-2,2	
Justering för poster som ingår i finansnetto	0	-6,7	0	-6,7	
Verksamhetens nettokostnad	-644,3	-665,3	-689,4	24,0	
Skatteintäkter och generella statsbidrag	678,8	714,2	687,3	26,9	
Finansnetto	-2,4	46,3	8,3	38,1	
Årets resultat	32,2	95,2	6,2	89,0	

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige redovisar en positiv budgetavvikelse på 0,4 mnkr. Överskottet är hänförligt till kommunfullmäktige (arvodeskostnader) och överförmyndarverksamheten (ersättningar för ställföreträdare).

Kommunstyrelsens utfall är 1,2 mnkr bättre än budgeterat. Den positiva budgetavvikelsen beror på att 0,7 mnkr av medel för kompensation till nämnderna för löneökningar ej

nyttjats. Återbetalning med 0,2 mnkr från kommunalförbundet Miljösamverkan Östra Skaraborg gällande 2020 års verksamhet bidrar till överskottet.

Kommunledningskontoret redovisar överskott med 2,2 mnkr. De största positiva avvikelserna har personalchef (1,3 mnkr), ekonomichef (0,6 mnkr) och näringslivschef (0,5 mnkr). I samtliga fall beror överskotten delvis på lägre personalkostnader på grund av tillfälliga vakanser eller föräldradedigheter.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett överskott med 7,6 mnkr, vilket motsvarar en budgetavvikelse med 2,5 %.

Statsbidragen uppgick till 28 mnkr, vilket är 6,9 mnkr högre än budgeterat. Detta är en bidragande orsak till resultatet då kostnaderna inte ökat i samma omfattning, delvis på grund av pandemin då viss verksamhet inte har kunnat genomföras som planerat. Statsbidragen som är hänförliga till coronapandemin uppgår till 0,9 mnkr, att jämföras med 2,9 mnkr under 2020.

Överskottet inom gemensamma resurser (2,2 mnkr) hänför sig främst till lägre kostnader för kompetensutveckling.

Förskolans resultat om 2,2 mnkr beror på ökade statsbidrag (2,0 mnkr) samt personalvakanser gällande rektors- och specialpedagogstjänster (0,9 mnkr).

Grundskolans överskott om 0,9 mnkr beror främst på ökade statsbidrag och lägre personal- och resekostnader. Baggeboskolan och Nyboskolan är de skolor som redovisar större positiva avvikelser.

Gymnasieskolans överskott (2,1 mnkr) hänförs till lägre kostnader för köp av utbildningsplatser och busskort.

Vuxenutbildningens underskott avseende uppdragsutbildning, -1,4 mnkr, balanseras av lägre kostnader för köp av utbildningsplatser inom vuxenutbildningen till följd av färre elever under hösten. Efter försäljning av maskiner och inventarier för 1,0 mnkr når Arbetsmarknadsenheten ett nollresultat. Totalt redovisar Kompetenscenter ett överskott om 0,1 mnkr.

En för ekonomin viktig tendens är att nettokostnaderna för köp och försäljning av utbildningsplatser ökat för både förskolan och grundskolan. Nettokostnaden för 2021 blev 8,7 mnkr jämfört med 2020 års utfall på 6,4 mnkr.

Byggnads- och trafikinämnden

Byggnads- och trafikinämnden redovisar ett överskott om totalt 1,4 mnkr. Överskottet beror främst på större bygglövsintäkter än budgeterat, 1,0 mnkr. Även nybyggnadskartor visar på ett överskott om 0,1 mnkr. Detta är en tydlig effekt av den bygg- och renoveringsökning som skett.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden uppvisar ett överskott om 0,6 mnkr, vilket motsvarar 2,3 % av budgeten. Överskottet är hänförligt till tillfälligt lägre personalkostnader och minskad verksamhet med anledning av coronapandemin. Nämnden har under första halvåret kompenserat föreningar för intäktsbortfall under pandemin med 0,3 mnkr för 2021.

Samhällbyggnadsnämnden

Samhällbyggnadsnämnden inklusive fjärrvärmeverksamheten redovisar ett överskott om 1,8 mnkr.

Fjärrvärmeverksamheten redovisar ett överskott på 0,8 mnkr på grund av ett gynnsamt inköpspris. Resultatet för fjärrvärmeverksamheten redovisas från och med 2021 i kommunens årliga resultat. Tidigare har det ackumulerade positiva resultatet redovisats som en skuld.

Nämnden och fastighetsavdelningen har 2021 haft ett engångsanslag på 3 mnkr för rivningar (främst Ransbergs skola). På grund av förseningar har endast 2 mnkr av anslaget nyttjats under året och därmed redovisas ett överskott om 1 mnkr, men medlen kommer behöva nyttjas i början av 2022.

Övrig verksamhet redovisar mindre över- och underskott. Måltidsavdelningens underskott, -0,4 mnkr, beror främst på minskade intäkter från försäljning och detta är i sin tur en effekt av stängningar på grund av pandemin. Kraftigt ökade elpriser under slutet av året har sänkt resultatet för fastighetavdelningen och gata- och parkavdelningen jämfört med augustiprognosen.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse om -2,5 mnkr för 2021, vilket motsvarar -1 % av budgeten. Betydligt högre riktade statsbidrag än budgeterat minskar underskottet. Utfallet blev 13,2 mnkr, vilket är 10,6 mnkr högre än budget. Största andelen av bidragen har tillfallit vård och omsorg och är anledningen till verksamhetsområdets överskott om 0,9 mnkr.

Nämndens underskott är hänförligt till verksamhetsområdet funktionsnedsättning, som har en negativ budgetavvikelse om -5,5 mnkr. Avvikelsen beror främst på ett ökat antal kommunala timmar inom personlig assistans (-1,8 mnkr) samt ökade kostnader för elevhemsboende utanför kommunen (-2,1 mnkr).

Gruppboendena har också genererat ett underskott på -1,2 mnkr, vilket beror på att Hagagatan inte avvecklades enligt tidplan. 2021 har varit fortsatt starkt präglad av pandemin med covidteam, covidavdelning, restriktioner, vaccinationer, smittspårning och en ständig anpassning till pandemiläget. Det har inneburit kostsamma men nödvändiga åtgärder för att säkerställa vården och arbetsmiljön. Totalt uppgår dessa merkostnader till 5,2 mnkr för nämnden, varav merparten ligger inom området vård och omsorg.

Individ- och familjeomsorgen redovisar 0,4 mnkr i överskott. Kostnaderna för placeringar har sjunkit från 6,4 mnkr 2020 till 5,2 mnkr 2021, vilket innebär ett överskott med 1,8 mnkr jämfört med budget. Kostnaderna för försörjningsstöd har ökat till 13,2 mnkr jämfört med 11,5 mnkr 2020 och innebär ett underskott med -2,2 mnkr. Flera åtgärder har påbörjats under året för att vända utvecklingen gällande försörjningsstöd.

Finansförvaltningen

Finansförvaltningen redovisar ett överskott med 17,2 mnkr. Bakom det stora överskottet ligger en intäkt om 13,8 mnkr som avser fjärrvärmeintäkter fram till och med 2020. Överskott inom fjärrvärmeverksamheten har tidigare skuldbokförts, vilket ej varit korrekt ur redovisningssynpunkt. Från och med 2021 redovisas därför fjärrvärmeverksamhetens utfall i resultaträkningen. 2021 års överskott inom fjärrvärmeverksamheten återfinns under samhällsbyggnadsnämnden medan de äldre överskotten redovisats under finansförvaltningen.

Övriga större budgetavvikelser är överskott från försäljningar 2,5 mnkr, exploateringsintäkter 2,9 mnkr samt högre intäkter från personalomkostnadspålägg än budgeterat 1,1 mnkr. Poster som innebär underskott gentemot budget är pensioner, 2,2 mnkr, samt nedskrivning av anläggningstillgångar, -1,1 mnkr.

Investeringsredovisning, mnkr	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse
Skattefinansierade projekt:			
Fastighetstekniska investeringar	10,9	11,3	0,4
Ransbergs skola	5,0	7,6	2,6
Asfaltering	3,1	3,5	0,4
Tidavadsgatan - Miorondellen	1,3	2,5	1,2
Ventilation på förskolan Kullerbyttan	0	2,5	2,5
Gatubelysning	2,1	2,0	-0,1
Inventarier, socialnämnden	0,9	1,5	0,6
Baggeboskolan	0,2	0,8	0,6
Verksamhetsnära källsortering	0,4	0,7	0,3
Utegyrn Fågelviksspåret	0,5	0,5	0
Inventarier, barn- och utbildningsnämnden	0,5	0,5	0
Baggeboskolan - solcellsstöd	-0,5	0	0,5
Ombyggnad Fågelviksskolan	0,1	0	-0,1
Övriga investeringar*	3,0	3,2	0,2
Summa - skattefinansierade projekt	27,6	36,7	9,1
Exploateringsprojekt helt/delvis intäktsfinansierade:			
Prästbolet	1,2	4,7	3,5
Baggebolet	1,0	1,4	0,4
Sekretären	0	1,1	1,1
Summa - exploateringsprojekt	2,1	7,1	5,0
Avgiftsfinansierade projekt:			
Reningsverk	16,0	36,4	20,4
Hönsa - vatten och avlopp	0,6	3,5	2,9
Prästbolet exploatering - vatten och avlopp	2,2	3,2	1,0
Karlshaga - Rankås vattenledning	2,3	2,2	-0,1
Bråbacka - Kylvanäs vattenledning	1,1	1,2	0,1
Dungen - avloppsledning	0	1,0	1,0
Grönhult - vatten och avlopp	1,0	1,0	0
Kårtorp/Gravafors - vatten och avlopp	0	1,0	1,0
Bråbacka - Kylvanäs anslutningsavgifter	-1,3	-2,2	-0,9
Östra Tibro anslutningsavgift	-0,4	-1,5	-1,1
Övriga investeringar**	3,1	3,8	0,7
Övriga anslutningsavgifter	-2,2	-1,9	0,3
Summa - avgiftsfinansierade projekt	22,5	47,7	25,2
Summa investeringar	52,3	91,6	39,3

Den ursprungliga investeringsbudgeten för 2021 uppgick till 77,3 mnkr. Till detta överfördes 12,7 mnkr av outnyttjade medel från 2020 års budget. Kommunfullmäktige har under året beslutat om tilläggsanslag om 4,0 mnkr avseende fem projekt inom VA-verksamheten (3,7 mnkr) samt en investering i en ljudanläggning i Inredia (0,3 mnkr). Vidare har beslut fattats om reduceringar och omföringar till 2022 års investeringsbudget om -2,3 mnkr.

Årets nettoinvesteringar uppgick till 52,3 mnkr. 27,6 mnkr avsåg skattefinansierad verksamhet och 22,5 mnkr avsåg avgiftsfinansierad verksamhet.

Investeringsbudgeten för fastighetstekniska investeringar uppgick till 11,3 mnkr. Arbetet har bland annat omfattat tilläggsisolering av Sporthallens tak samt installation av taksäkerhetsanordningar. Byte av tak på Nyboskolans högdel färdigställdes under våren och det har installerats en ramp och en ny hiss till badhuset. I Ishallen har det installerats ett system för styrning och övervakning av kylaggregatet. Vidare har det byggts sopsorteringsmöjligheter på ett flertal anläggningar. Direktkopplat brandlarm har installerats vid ishallen och sporthallen.

Flerårsprojekt

	Utfall		Prognos/Plan				Totalt för projektet		
	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Utfall/prognos	Budget	Avvikelse
Ransbergs skola	-	0,4	5,0	27,9	45,4	6,2	84,9	85,3	0,4
Ombyggnad Fågelvikskolan	-	-	0,1	74,9	84,0	1,0	160,0	160,0	0
Reningsverk	1,2	6,4	16,0	25,4	-	-	49,0	49,0	0

Utfall 2019-2021 samt budget 2022-2024.

Ransbergs skola

Kommunens största investeringsprojekt, byggnationen av en ny F-6-skola i Ransberg för 175 elever, fortskrider. Under våren har skolan projekterats fram i tätt samarbete mellan LINK arkitekter och verksamheten. Stort fokus har lagts på att få till en utformning som gör att skolbyggnaden smälter in i miljön och ta vara på de kvaliteter som finns i utemiljön med närheten till skolskogen.

En upphandling genomfördes under hösten och vinnande anbud kom från Asplunds bygg, som kommer att färdigställa bygghandlingar under våren 2022. Markarbetena beräknas komma igång i april. Under perioden november 2021-februari 2022 revs befintliga skolbyggnader för att bereda plats för den nya skolan. Av årets budgetram på 7,6 mnkr har 5 mnkr nyttjats. Den nya skolan planeras vara klar till vårterminen 2024. **Total projektbudget: 85,3 mnkr**

Reningsverket

Under våren 2021 påbörjades ombyggnaden av kommunens avloppsreningsverk. Satsningen, som omfattar två tillbyggnader och utbyte av sliten utrustning, genomförs för att förbättra reningen av avloppsvattnet och säkra upp reningen för framtida krav. Under 2021 har upphandling och grundläggning av tillbyggnaderna blivit utförda. 16 mnkr av budgeterade 36 mnkr har nyttjats under 2021. Ombyggnaden beräknas vara klar hösten 2022.

Total projektbudget: 49 mnkr kronor

Under 2019 inleddes kommunens projekt med att byta ut befintlig gatubelysning. Under året har kommunen bytt ut cirka 672 befintliga armaturer till LED. Genom detta projekt förväntas kommunen spara cirka 120 tkr i energikostnader årligen. Under året har bland annat Katrineberg, Sprättebo och Anderstorp fått helt nya LED-armaturer.

Exploateringsområdet intill Baggeboskolan, Baggebolet, omfattar 18 tomter. Under våren färdigställdes väggkroppen och justerades för asfaltering i maj. Gatubelysning har monterats och tagits i drift. Anslutande ytor såsom diken, grönytor med mera har iordningställt och arbete med detta fortsätter under 2022.

Under första halvåret 2021 påbörjades markarbeten för exploateringen av 27 tomter på Ransbergs Prästbol i Fagersanna. Under hösten har arbetet fortgått med nybyggnation av vatten- och avloppsnät, vägar och belysning. Asfalteringar, lekplatser och badplats görs i ordning 2022 och beräknas vara klart i augusti.

VA-verksamhetens projekt för att bygga en 3,3 km ny vattenledning mellan Bråbacka och Kylvanäs har slutförts under våren.

Utegyms och ny skyltning vid Fågelviksspåret

Under 2021 fortsatte upprustningen och utvecklingen av Fågelviksspåret, som påbörjades 2020. Ett nytt utegym anläggs cirka 200 meter öster om parkeringen vid Fågelviksleden och nya skyltar sattes upp vid både Fågelviksparkeringen och i Hörnebo. Det nya utegymmet består av ett antal styrketräningsmaskiner och två av dessa är tillgänglighetsanpassade. Det finns även en crossfitställning som möjliggör statisk och dynamisk träning.

Total projektkostnad: 0,5 mnkr

Vattenledningen ansluter till tidigare lagd ledning ut mot Söroset och kommer ge möjlighet för cirka 220 fastigheter att ansluta sig till det kommunala vattenledningsnätet.

En ny förbindelseledning för vatten mellan vattenverken i Karlshaga-Rankås har utförts för 2,3 mnkr. Projektet omfattar 2,4 km ledning och görs i syfte att säkra upp produktionen av dricksvatten.

Tre mindre investeringsobjekt har genomförts inom VA-verksamheten under 2021. På grund av ett akut stopp i en avloppsledning i Fagersanna under våren genomfördes ett stort arbete med nya ledningar för 0,8 mnkr. Ett stort uppgraderingsarbete har utfört på avloppsvattenledningen från Fagersanna för 0,8 mnkr. Arbetet blev mer omfattande än planerat och befintlig utrustning har bytts ut till ny vid uppgradering av styrning och övervakning av sex pumpstationer. Vid vattenverket Karlshaga har en större upprustning gjorts av brunnsområdet och avledningen av vatten till bäck för att uppfylla de skyldigheter kommunen har. Kostnaden för denna investering uppgår till 0,8 mnkr.

Strategiska mål

Vart fjärde år antar kommunfullmäktige strategiska mål som är styrande för kommunens arbete. Utifrån de strategiska målen fastställer nämnder och styrelser årligen verksamhetsplaner. I verksamhetsplanerna, som finns med som bilaga till budgeten, presenteras de prioriterade utvecklingsområden och uppdrag som respektive nämnd och styrelse ska arbeta med i syfte att uppnå målen.

Utifrån visionen, omvärldsanalys och nulägesanalys av Tibro kommuns verksamheter har tre strategiska mål identifierats. Målen tar fasta på de områden där Tibro kommun har utmaningar för att kunna nå visionen.

Målen har en målformulering, en beskrivande text som sätter målformuleringen i sitt sammanhang samt målpunkter för att ytterligare förstärka de bärande delarna i målet. Till respektive mål har indikatorer för uppföljning knutits. Indikatorerna är

fastställda av kommunfullmäktige och pekar på områden där Tibro kommun har utmaningar. Det är indikatorer där det kan vara en negativ trend och det kan också vara områden där Tibro ligger sämre till jämfört med riket. På nämnds- och förvaltningsnivå sker uppföljning med hjälp av kompletterande indikatorer. Nämndernas verksamhetsplaner återfinns i bilaga.

Trendpilarna visar trenden i relation till ingångsvärdet baserat på det senast kända värdet.

Mål 1: Alla är självförsörjande och har en meningsfull vardag

Vi ska medverka till att ge barn och unga goda framtidsförutsättningar. Vi ska stärka samverkan med näringsliv, civilsamhälle och skola/utbildning. Vi ska verka för ett gott näringslivsklimat, stimulera hållbart entreprenörskap och underlätta företagsetableringar för fler arbetstillfällen. Genom att främja föreningsliv och möten mellan människor ser vi att vi kan bidra till en meningsfull tillvaro och minska utanförskapet.

- Ge barn och unga goda framtidsförutsättningar
- Stärka samverkan med näringsliv, civilsamhälle och skola/utbildning
- Verka för ett gott näringslivsklimat, underlätta företagsetableringar och stimulera hållbart entreprenörskap
- Främja föreningsliv och meningsfull tillvaro för kommunens invånare

Indikatorer för måluppföljning	Ingångsvärde	Utfall	Utfall 2021	Trend	Målvärde 2023
Vuxna biståndstagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen	1,3 (2019)	1,4 (2020)	**		1,1
Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, (%)	10,4 (2018)	9,4 (2019)	**		10,0
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	35 (2019)	57 (2020)	37,5		75
Långtidsarbetslöshet 25-64 år, årsmedelvärde, andel (%) av registerbaserad arbetskraft*	6,7 (2019)	7,3 (2020)	6,7		5,0
Elever i åk 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, (%)	80,5 (2019)	76,6 (2020)	73,3		85
Gymnasieelever med examen inom 4 år, (%)	67,2 (2019)	71,9 (2020)	72,1		75
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, (%)	71 (2018)	70 (2020)	70		74
Svenskt näringslivs ranking, placering	173 (2020)	-	164		100

* Från och med 2021 redovisas endast årsmedelvärde. Tidigare användes mars månads värde. Från 2021 bytt nyckeltal till årsmedelvärdet. Tidsserien bakåt avser också årsmedelvärde.
** Utfall 2021 ännu ej publicerat

Beskrivning av måluppfyllelse

För att visa hur graden av måluppfyllelse utvecklas över tid används ovanstående färggraderade linje och linjemarkeringar i olika färger. Det grå strecket visar prognosen för måluppfyllelsen i augusti (delår) och måluppfyllelsen för helåret indikeras med det svarta strecket.

Beskrivning av färgskala samlad bedömning

Målet är uppnått	Grönt
Målet är delvis uppnått och vi har tagit betydande steg i rätt riktning	Gult/gulgrönt
Målet är delvis uppnått men vi har inte tagit betydande steg i rätt riktning	Orange/rödorange
Målet är inte uppnått	Rött

Uppföljning

För att nå målet med att alla är självförsörjande och har en meningsfull vardag behövs såväl ökad kunskap och förståelse för hur utmaningarna ser ut som ett långsiktigt arbete över de organisatoriska gränserna. Insatser behövs på såväl individnivå som på strukturell nivå.

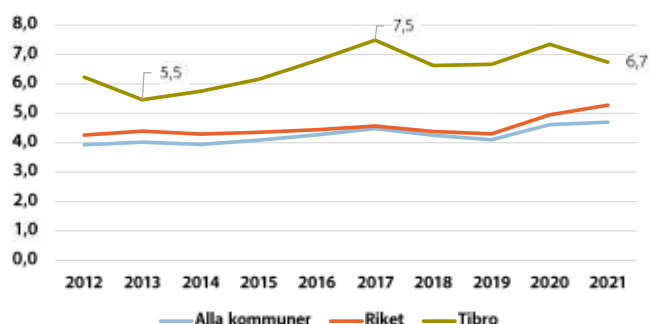
En översyn av kommunens sociala hållbarhetsarbete har påbörjats genom en nulägeskartläggning av samrådsgruppens funktion och uppdrag. Nulägeskartläggningen presenterades för kommunens ledningsgrupp i december och visade på att syfte, mål och uppdrag är otydligt. Översynen fortsätter 2022.

Tibro kommun har beviljats medel från Delmos, Delegationen mot segregation, för att fördjupa arbetet och förbättra kunskapen om nuläget i kommunen när det gäller social hållbarhet. Medlen kan användas fram till och med april 2022. Under 2021 har avtal tecknats med Urban utveckling för att genomföra en statistisk kartläggning och analys.

Öka möjligheten till god hälsa och egen försörjning

Långtidsarbetslösheten har under 2021 gått tillbaka till samma nivå som 2019. 6,7 % i åldersgruppen 25–64 år har varit arbetslösa i minst sex månader. Medeltalet har under den senaste tioårsperioden legat på 6,5 %, och var som högst 2017 7,5 % och som lägst 2013 5,5 %. Målvärdet på 5,0 % 2023 är en högt ställd ambition sett till hur det sett ut över tid i Tibro, men det är positivt att den negativa utvecklingen mellan 2019 och 2020 har vänt. Några orsaker till långtidsarbetslöshet är brist på efterfrågad kompetens, språksvårigheter och långtidssjukskrivningar. Den totala arbetslösheten i Tibro har under 2021 minskat med två procentenheter och var i december 8,6 %.

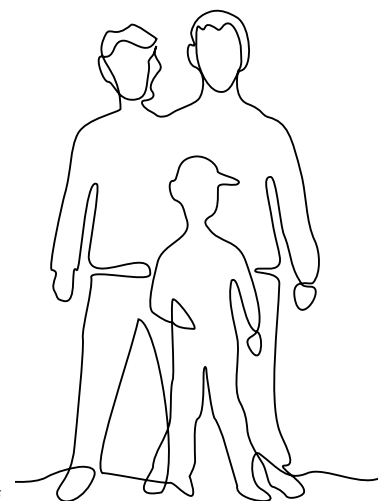
Diagram: Långtidsarbetslöshet %

Andelen vuxna som är i behov av ekonomiskt bistånd är fortsatt hög och ökade mellan 2019 och 2020, medan andelen barn och unga upp till 19 år som lever i ekonomiskt utsatta hushåll minskat med en procentenhet.

För att möta utmaningarna med långtidsarbetslöshet och långvarigt ekonomiskt bistånd har ett samverkansprojekt mellan socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden startat under 2021. Projektet heter "Fler i egenförsörjning" och pågår till

och med juni 2022. Fokus i projektet är barnfamiljer med långvarigt ekonomiskt bistånd. Projektets syfte är att barnfamiljer som uppstår ekonomiskt bistånd ska stärkas och nå en egenförsörjning. Likaså att de som berörs av projektet ska uppleva en ökad grad av självbestämmande, meningsfullhet och självständighet. En projektledare har anställts och påbörjat sin tjänst i augusti. Under hösten har ett arbete med att definiera målgruppen pågått. En tydlig processbeskrivning samt styrning och ledning kring hur arbetsmarknadsenheten och individ- och familjeomsorgen ska samarbeta kring de berörda i projektet har tagits fram. Under våren 2022 ska en pilotverksamhet startas upp utifrån den så kallade Trelleborgsmodellen. Det innebär att handläggarna inom ekonomiskt bistånd har ett renodlat uppdrag att bedöma rätten till ekonomiskt bistånd och att arbetsmarknadsenheten aktivt arbetar tillsammans med individen i riktning mot egenförsörjning.

Det behövs olika angreppssätt för att verka för att minska arbetslösheten och öka andelen självförsörjande. Socialförvaltningen har under 2021 arbetat med ett utredningsuppdrag för Grön Arena. Socialnämnden beslutade i oktober att anta utredningen och gå vidare med konceptet genom samverkan med Försäkringskassan och Samordningsförbundet Skaraborg. Grön Arena möjliggör att personer som står utanför arbetsmarknaden får en meningsfull vardag och kan närma sig arbetsmarknaden.

En utvärdering av ett samlat kompetenscenter har genomförts. Resultatet visar att sammanslagningen av verksamheterna inom Kompetenscenter, arbetsmarknadsenheten och studie- och yrkesvägledning till en gemensam organisation sannolikt har bidragit till effektivitetsvinster och att det blivit enklare för dem som söker stöd från Kompetenscenter. Utvärderingen tydliggör det fortsatta behovet och arbetet med att stärka samarbetet mellan utbildning, arbetsmarknadsinsatser och individ- och familjeomsorg. Utvärderingen har gett värdefullt underlag för det fortsatta arbetet med att förbättra den sociala hållbarheten och bidra till mindre utanförskap samt minskad arbetslöshet.

Det självskattade hälsotillståndet ligger kvar på samma nivå som 2020, det vill säga att 70 % av invånarna har en bra självskattad hälsa. Det innebär en liten tillbakagång jämfört med ingångsvärdet från 2018 på 71 %. Målsättningen är att 74 % ska skatta sin hälsa som bra senast 2023. Vilken effekt coronapandemin har på självskattningen återstår att se framåt. Statistiken visar att Tibro kommun har höga ohälsotal bland

både kvinnor och män jämfört med riket och Västra Götaland. Överlag har kvinnorna i Tibro ett högre ohälsotal jämfört med män, förutom i åldern 20–24 år där män har ett högre ohälsotal. Även den självskattade upplevda hälsan, "bra eller mycket bra hälsa" ligger något lägre. Däremot upplever både kvinnorna och männen sig ha ett gott psykiskt välbefinnande, men kvinnor rapporterar en högre grad av ångslan, oro eller ångest jämfört med männen. Liknande siffror kan ses i hela riket.

Med utgångspunkt i den länsgemensamma handlingsplanen för suicidprevention 2020–2025 har ett suicidpreventivt arbete påbörjats i kommunen. I maj bjöd folkhälso rådet in till en temadag kring psykisk hälsa och suicidprevention för att öka kunskapen och förståelsen för det gemensamma ansvaret för det förebyggande arbetet kring suicid. Suicidprevention var även temat för ett av årets ledarforum. Under året har det genomförts dialogmöten med såväl kommunens förvaltningar som med civilsamhället. Syftet med dessa möten var att få en nulägesbild på området. Av mötena framkom att det finns ett ökat behov av kunskap och utbildning, men även behov av att arbeta med attitydförändring, som exempelvis att våga prata om det som är svårt. Kommunens ledningsgrupp har beslutat att alla kommunens medarbetare ska genomgå en grundläggande, kunskapshöjande utbildning i suicidprevention med start våren 2022. Utbildningen kommer också att erbjudas till de förtroendevalda.

Ge barn och unga goda framtidsförutsättningar

I arbetet med att ge barn och unga goda framtidsförutsättningar är fullföljda studier en viktig del då det bland annat har blivit svårare att få arbete utan gymnasieexamen. Flera insatser med syftet att öka andelen elever som fullföljer såväl grundskolan som gymnasiet pågår. Det är viktigt att fortsätta det målinriktade arbetet för att öka andelen elever som når målen i samtliga ämnen i årskurs 9. Andelen som når målen har minskat under 2020 och 2021 och ligger idag knappt 12 procentenheter från målvärdet på 85 % 2023. Andelen gymnasieelever som tagit examen inom 4 år ökade däremot, vilket innebär att vi är tre procentenheter från målvärdet för 2023. Antalet ungdomar 16–19 år inom kommunens aktivitetsansvar har ökat kraftigt under året. Det handlar framförallt om ungdomar som inte fullföljer sina studier och elever som inte når en godkänd examen och istället får så kallade studiebevis.

En metod för att nå målet är "Fullföljda studier genom trygghet och studiero". Metoden handlar om att behålla och öka kvaliteten inom förskolan och grundskolan genom att bland annat anlägga en hela skolan-ansats, skapa systematik för optimala lärmiljöer, verka för ett gott skolklimat, utbilda personal och göra elever delaktiga. Våren 2021 genomfördes en pilotgrupp i förskola och grundskola. Under hösten har förskolan påbörjat aktiviteter med handledning. Grundskolan har fortsatt med utbildning till personal samt planerat för det fortsatta arbetet under 2022. Våren 2022 kommer resterande personal få utbildning och grundskolan kommer även påbörja mera riktade insatser.

Under våren genomfördes en digital yrkes- och karriärmässa med fokus på de möjligheter som finns i Tibro. Målgruppen var främst eleverna i årskurs 9. Syftet med mässan var att ge eleverna en tydligare bild av olika utbildningar och yrken för att ge en bättre inblick och förståelse inför valet till gymnasiet. I förlängningen handlar det om att i större utsträckning fullfölja gymnasiet med godkända betyg. De ungdomar som svarade på den uppföljande enkäten tyckte att mässan var givande.

Ungdomar i årskurs 9 och år 1 och 2 på gymnasiet erbjuds möjligheten att vara med i den nya satsningen UngDrive Skaraborg. I ett nystartat samarbete med UngDrive Skaraborg har ungdomar

Personalen på Tibros skolor och förskolor arbetar på olika sätt med att skapa ett gott arbetsklimat och trygga lärmiljöer. På Ransbergs skola har personalen gjort en medveten satsning på rastaktiviteter som ska locka till rörelse och gemenskap på skolgården. Anna Frisé, som är lärare på fritidshemmet är ansvarig för rastaktiviteterna och finns alltid på plats ute på skolgården när det är rast. Foto: Christina Froh

som sommarjobb testat på att starta och driva företag. Denna satsning bidrar dessutom till att stärka samverkan mellan skola och näringsliv.

Samverkan näringsliv och skola

Tibro kommun har ingått ett nytt samverkansavtal med Ung Företagsamhet (UF) Skaraborg för att främja ett ökat entreprenörskap bland ungdomar. Samverkansavtalet omfattar både grundskole- och gymnasieungdomar. Syftet är att dra nytta av den kompetens och drivkraft som finns ända ner på högstadiet samt att bidra till ökat entreprenörskap och egenförsörjning.

Av Svenskt Näringslivs undersökning, som ligger till grund för kommunrankingen, framgår att företagarna upplever att skolans kontakt med det lokala näringslivet är bättre än tidigare år. Den negativa trenden vände 2020 och den positiva utvecklingen har fortsatt under 2021.

Näringslivsklimat

Tibro kommun ska verka för ett gott näringslivsklimat, underlätta företagsetableringar och stimulera ett hållbart entreprenörskap. För att nå det uppsatta målvärdet, plats 100, i Svenskt Näringslivs ranking behöver upplevelsen av företagsklimatet i Tibro bli väsentligt bättre än vad undersökningarna visat på senare år. Tibro klättrade i rankingen för andra året i rad. Denna gång med nio placeringar till plats 164. Det är enkätsvar som ligger till grund för rankingen. En positiv utveckling kan skönjas inom delområden som kommunpolitikernas attityder till företagande, skolans kontakt med det lokala näringslivet och tillgången på arbetskraft med relevant kompetens. Andra delområden, till exempel kommunens information till företagare samt service och bemötande har en fortsatt negativ trend. Enkätsvaren ger en fingervisning om vilka områden som behöver fortsätta stärkas. Den förbättrade placeringen är en indikation på att det strategiska och operativa arbete är på rätt väg. Näringslivets sammanfattande omdöme är att Tibro blivit en bättre plats att verka och utvecklas på.

En lista med kontaktuppgifter har tagits fram för att förenkla och påskynda hanteringen av etableringar för företag. Kontaktlistan är publicerad på Tibro kommuns webbsida.

Som en del av utvecklingen av det lokala företagsklimatet är det viktigt att ta reda på vad näringslivet ser som mest angeläget för kommunen att utveckla och arbeta med. Efter sommaren påbör-

jades ett arbete som ledde fram till att en extern leverantör anlätades för att genomföra djupintervjuer. 30 företag som haft ärenden med Tibro kommun har intervjuats. Syftet med frågorna var att skapa medvetenhet och kunskap om företagets syn på företagsklimatet i Tibro och på hur Tibro kommun, som egen organisation eller genom samarbeten, upplevs fungera i myndighetsutövningen. Undersökningen har gett bättre kännedom om vad företagen önskar och förväntar sig. Utifrån rapporten vidtar ett arbete för att under 2022 få fram en handlingsplan och åtgärdslista på de mest prioriterade områdena. Underlaget från intervjuerna är mycket användbart över hela bredden av kommunens arbete mot målet att Tibro ska upplevas som en bättre plats för företag att födas, utvecklas och växa. Då processen kom igång först efter sommaren är arbetet med utfallet också försenat och beräknas pågå under första halvåret 2022.

Samarbetet med Nyföretagarcentrum Skaraborg har stärkts under året.

Främja föreningsliv och meningsfull tillvaro för kommunens invånare

Aktiviteter för barn och unga har genomförts under skolloven. Trots pandemirestriktioner genomfördes det under sommaren även dagkollo och sommarsimskola. Detta är några exempel på viktiga insatser som på flera sätt bidrar till social hållbarhet och meningsfull fritid.

I samarbete med Generation Pep, det lokala föreningslivet och företag genomfördes i månadsskiftet augusti-september en Pepvecka för att stimulera barn och unga till mer rörelse och för att i förlängningen bidra till förbättrad hälsa. Det var en lyckad vecka med mycket positiv respons från deltagare och de samverkande parterna. Inför kommande aktiviteter behöver möjligheterna att nå ut till en större målgrupp ses över.

Bibliotekets barnavdelning har renoverats och fått mer flexibla ytor för att inspirera barn och unga. Biblioteket har under hösten även haft försöksverksamhet med lördagsöppet en gång per månad.

Samlad bedömning

Tibro kommun arbetar för att nå målet med att alla ska vara självförsörjande och ha en meningsfull fritid. Att bygga strategier mot målet innebär komplexa utmaningar som angrips från flera håll, vilket tar tid. Målperioden är 2021-2023 och det är för tidigt att redan nu se effekterna av det målinriktade arbetet på indikatorer på både system- och gruppnivå. Resultat och effekter börjar dock ses i enskilda sammanhang, till exempel att personer gått vidare från arbetslöshet till arbete eller studier. Flera av indikatorerna har fått en positiv trend, men det är fortsatt stora utmaningar att nå de uppsatta målvärdena.

Pandemin har haft påverkan på förutsättningarna och möjligheterna genomföra aktiviteter under året. Vissa initiativ har tagits, till exempel avtalet med Ung Företagsamhet. Men det har varit svårare att få till aktiviteterna på grund av restriktioner och prioriteringar i verksamheterna. Det har skapats goda förutsättningar för att kunna arbeta framåt de kommande åren genom de förberedande och förankrande insatser som skett under året.

De fulla effekterna av pandemin på den sociala hållbarheten syns inte ännu. Det kommer fortsatt finnas stora behov av att arbeta med tillits- och trygghetsskapande åtgärder och insatser för att

Tibro kommun månar om att ha en levande dialog med kommunens företagare. Under 2021 genomfördes en intervjuundersökning och ett antal företagsbesök. Ett av företagen som besöktes var Nordic Interior Production. På bilden ses oppositionsrådet PeO Andersson och kommunalrådet Rolf Eriksson tillsammans med vd:n Johan Gladewitz och delägaren Urban Sandsjö. Foto: Mattias Peterson

främja förutsättningarna för att alla ska vara självförsörjande och ha en meningsfull vardag.

Arbetslösheten är fortsatt hög, likaså andelen personer som uppstår ekonomiskt bistånd. Det självskattade hälsotillståndet har också haft en liten negativ utveckling. Samverkan internt och externt kommer bli allt viktigare för att bidra till näringslivets utveckling, möta de lokala behoven av arbetskraft samt för att öka förståelsen för de målgrupper som står utanför arbetsmarknaden.

Den bedömning som görs är att viktiga steg har tagits i rätt riktning. Flera viktiga processer har påbörjats men det tar tid innan en positiv utveckling blir synlig. Det finns fortsatt mycket kvar för att målet ska nås.

Överväganden inför framtiden

Det som har påbörjats behöver hållas i. Utmaningarna är komplexa och det tar tid innan förändringar blir synliga. Gränsöverskridande samverkan och samarbete internt och externt behövs för att skapa förutsättningar och möta utmaningarna från olika håll. Här gäller det bland annat att stärka och öka relationsskapande och samsyn inom och mellan nämnder och förvaltningar i syfte att hitta synergieffekter och nya arbetssätt, som gör det möjligt att möta utmaningarna och förändringarna i vår omvärld på ett konstruktivt sätt. Samverkansarbetet inom arbetsmarknadsområdet behöver prioriteras. Näringslivsarbetet behöver stärkas ytterligare för att möta näringslivets behov.

I flertalet rapporter går det att läsa om hur individers psykiska och fysiska hälsa påverkas, men att exakt veta hur detta kommer att ge utslag på folkhälsan i längden är svårt att förutse. Tibro kommun har sedan många år en låg utbildningsnivå, en hög arbetslöshet, en hög andel med ekonomiskt bistånd och höga ohälsotal. Sammantaget innebär dessa faktorer en ökad risk för att den psykiska hälsan kan komma att påverkas i högre grad för både enskilda och deras familjer och omgivning. Att inte känna sig självförsörjande eller delaktig i samhället skapar utanförskap och brist på meningsfull vardag med bristande tillit till både samhället och till varandra. Att inte må psykisk väl påverkar även individens ork och förmåga till rörelse och fysisk aktivitet, vilket i sig kan leda till ytterligare negativa hälsoeffekter. Det är viktigt att arbeta både främjande och förebyggande med psykisk och fysisk hälsa för att en så hög andel av kommuninvånarna som möjligt ska må bra och en meningsfull vardag.

Det målinriktade arbetet som ska bidra till en meningsfull vardag för kommunens invånare behöver breddas.

Mål 2: Tibro är en livskraftig boendekommun

Tibro kommun arbetar för att stödja en konkurrenskraftig handel och en positiv utveckling för näringslivet i Tibro. Den upplevda tryggheten ska öka, kvaliteten i förskolan och grundskolan ska vara hög och vi ska främja nya sätt för människor att mötas – det ska vara gott att leva hela livet i Tibro. Genom att skapa attraktiva och klimatsmarta boendemiljöer med ett varierat bostadsutbud ska vi främja Tibro som boendekommun. Vi ska också ge tillgång till en meningsfull fritid och naturnära rekreation. Centrala Tibro ska utvecklas till ett levande och grönt centrum där vi tillgängliggör platser och lokaler för såväl invånare som besökare. Vi ska nyttja närheten till en större arbetsmarknad och utbildning och möjliggöra hållbart resande, både inom och utanför kommunen.

- Öka den upplevda tryggheten och främja nya sätt för människor att mötas
- Hög kvalitet i förskolan och grundskolan
- Skapa attraktiva och klimatsmarta boendemiljöer med ett varierat bostadsutbud
- Ge tillgång till en meningsfull fritid och naturnära rekreation
- Utveckla ett levande och grönt centrum med fler offentliga mötesplatser
- Möjliggöra hållbart resande – både inom och utanför kommunen
- Nyttja närheten till en större arbetsmarknad och utbildning

Indikatorer för måluppföljning

	Ingångs- värde	Utfall 2020	Utfall 2021	Trend	Målvärde 2023
Medborgarundersökningen: Kommunen är en bra plats att bo och leva på, (%)*	91,1 (2021)	-	91,1		*
Medborgarundersökningen: Kan rekommendera andra att flytta till kommunen, (%)*	51,0 (2021)	-	51,0		*
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, (%)	29 (2018)	31	30	↔	24
Elever i åk 5: Jag har studiero på lektionerna, (%)	65,9 (2018)	65,0	**	↔	80,0
Färdigställda bostäder i flerfamiljs- och småhus under året, antal/1000 invånare	1,9 (2019)	3,4	**	↻	4,0

* Medborgarundersökningen har en ny form från och med 2021 – tidigare värden är ej jämförbara.

** Utfall 2021 ännu ej publicerat

Uppföljning

Årets upplaga av SCB:s medborgarundersökningen är helt ny. Det innebär att nya indikatorer från medborgarundersökningen tas med i måluppföljningen. 91,1 % av de Tibrobobor som deltog i undersökningen tycker att kommunen är en bra plats att bo och leva på. Däremot är det endast 51 % som kan rekommendera andra att flytta hit.

Kommunfullmäktige antog i oktober en ny översiktsplan. Den tar avstamp i bland annat kommunens vision och de strategiska målen. I översiktsplanen betonas vikten av att hantera och planera för flera olika framtider för att vara hållbara och för att ha planberedskap.

Öka den upplevda tryggheten och främja nya sätt för människor att mötas

En ny samverkansform mellan kommun och polis har implementerats under året, Effektiv samordning för trygghet (EST). Syftet är att stärka det förebyggande arbetet och öka den upplevda tryggheten samt prioritera behovet av insatser. I utvärderingen av kommunens sociala hållbarhetsarbete har även det brottsförebyggande arbetet och dess samverkansstrukturer berörts. Det kan konstateras att brottsförebyggande frågor idag

hanteras i flera olika konstellationer. Ytterligare översyn behövs för att förtydliga och effektivisera arbetet. Samverkansstrukturerna behöver förtydligas och renodlas.

Arbetet med säkra gång- och cykelvägar pågår löpande. Under året har bland annat hastighetsdämpande åtgärder gjorts på Hörnebovägen. Belysningsinsatser vid övergångsställen har gjorts på Gymnasiegatan, Järnvägsgatan, Baggebogatan och Bangatan. Likaså har valven under stenbron vid Smuleberg belysts.

Socialförvaltningens Trygg hemgångskoncept har genererat en hög trygghet hos äldre vid hemgång från slutenvård. En hög känsla av trygghet visas i trygghetsmätningen för personer som nyttjat konceptet.

Trygghetsmätning – Trygg hemgång

Skala 0-10	2020	2021
	8	9,6

Enligt undersökningen Hälsa på lika villkor är det 30 % som uppger att de saknar tillit till andra, vilket är liknande resultat som tidigare år. Det är ett stort steg kvar för att nå målsättningen på 24 %.

Efterfrågan på tomter och bostäder är stor i Tibro kommun. Tomterna i Ransbergs prästbol släpptes för bokning under våren 2021. Det rör sig om totalt 27 tomter och samtliga är bokade eller sålda. Foto: Christina Froh

Hög kvalitet i förskola/grundskola

En inriktning för att behålla och öka kvaliteten inom förskola och grundskola är ökad studiero. Framför allt har detta skett inom ramen för projektet "Fullföljda studier genom trygghet och studiero". En pilotgrupp genomfördes under våren 2021 i förskola och grundskola. Under hösten har förskolan påbörjat aktiviteter med handledning och grundskolan har fortsatt med utbildning till personal. Grundskolans rektorer och verksamhetschef har i samarbetet med ansvarig programutvecklare fört dialoger kring nuläget och planering för fortsättningen framåt. Projektet har bidragit till ett mer gemensamt synsätt gällande kränkningar samt bättre kartläggningar. I förlängningen bidrar detta till ökad medvetenhet och kunskap bland personal i förskola och skola samt att det bidrar till ökad trygghet för barn och elever. Utifrån elevernas bedömning om studiero på lektionerna så är bedömningen ungefär densamma 2020 som 2019. Resultat från 2021 har ännu inte publicerats. Det innebär att det påbörjade målinriktade arbetet ännu inte gett något avtryck på indikatorn.

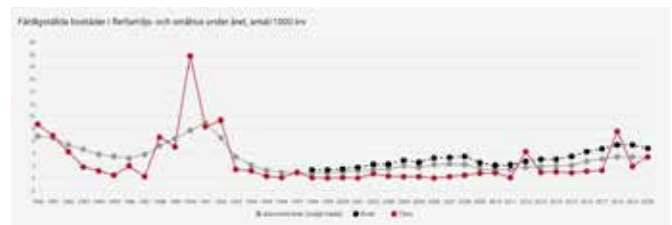
Satsningen på nybyggnationen av en ny landsortsskola i Ransberg har tagit fart under året. Den nya skolbyggnaden främjar dagens pedagogik genom att verksamheten samlas i en byggnad istället för de tre byggnader som den gamla skolan bestod av. Både elever och personal har varit delaktig i utformandet av den nya skolan. Den gamla skolan i Ransberg har rivits och Asplunds bygg har tilldelats uppdraget att bygga den nya skolan.

Under året togs även beslut om att bygga om större delen av Fågelviksgymnasiets tidigare lokaler till en skola för årskurs 7-9 och introduktionsprogrammen för gymnasiet samt fritidsgård och kulturskola. Samlokaliseringen ger möjligheter till samverkan mellan verksamheterna och större samutnyttjande av lokalerna. Samlokaliseringen med nya och befintliga verksamheter som till exempel biblioteket och sporthallen bidrar till att öka områdets attraktivitet.

Attraktiva boendemiljöer

Efterfrågan på tomter och bostäder i kommunen är stor. Tomterna i Ransbergs prästbol släpptes för bokning under våren 2021. Det är totalt 27 tomter och samtliga är bokade eller sålda. Bland tomtköparna finns både personer som redan bor i Tibro och

Diagram: Färdigställda bostäder per 1 000 invånare

personer från andra kommuner, framför allt kringliggande kommuner. Prioriteringslista över kommande exploateringsområden är beslutad och planuppdrag för det första området påbörjat.

Under 2021 har 41 ansökningar om bygglov för enbostadshus inkommit, vilket är en rejäl ökning i jämförelse med 2019 och 2020 då totalt 17 respektive 11 ansökningar inkom. Antalet färdigställda bostäder i flerfamiljs- och småhus per 1 000 invånare har skiftat över tid. Målsättningen för 2023 är att ligga på 3,0 färdigställda bostäder per 1 000 invånare. 2019 färdigställdes 1,9 bostäder per 1 000 invånare och 2020 3,4 bostäder per 1 000 invånare. Det är viktigt att ligga på ett snitt på 3,0 färdigställda bostäder per 1 000 invånare de kommande åren.

I linje med den nya översiktsplanen pågår även ett arbete med att anta mer flexibla detaljplaner för att möjliggöra planeringen för olika framtider. Exempel på detta är bland annat detaljplanen för kvarteret Alen 2 (G:a Smuleberg) som varit utskickad för granskning under 2021. Planen är för tillfället pausad men arbetet med den kommer att återupptas under 2022. Detaljplaner för kvarteret Bonaren och för Baggebo 2 planeras att skickas ut på samråd i början av 2022.

Under året har en lokalutredning gällande Fågelviksskolan, äldreboenden och förskolor genomförts. Lokalutredningen har tittat på nuläge och framtida behov och det har gjorts en inventering av fastighetsteknisk status och en volymstudie. Utredningen ska utgöra beslutsunderlag för kommunfullmäktige gällande kommande investeringar avseende ny- och ombyggnationer samt underhållsåtgärder.

Socialnämnden har under året fattat beslut om att renovera och utveckla ett av kommunens LSS-boenden.

Fritid, rekreation och mötesplatser

Tibros tillgång till grönområden och friluftsliv har visat sig extra viktig under den pågående pandemin då alla uppmanats till fysisk distansering. Ett nytt utegym har anlagts vid Fågelviksspåret. Spåret har även fått klocka, informationsskyltar och markeringar för Coopertest. Upprustning har även skett av badplatserna. Exempelvis har Stationsbadet i Fagersanna fått nytt staket vid parkeringsplatsen och handikappramp till toaletterna.

I juni hölls en medborgardialog om vandringsleden längs med Tidan, den så kallade Å-leden. Syftet var att ta del av Tibrobornas åsikter om ledens betydelse samt inhämta önskemål om utveckling och förbättring för att ytterligare öka ledens attraktivitet. Det var även möjligt att under perioden juni-augusti svara på en enkät om densamma. Sammanställningen visade att Å-leden är en uppskattad led med sitt centrumbästa, lättillgängliga läge. Å-leden upplevs som ett naturskönt område med mycket grönska. Invånarna uppskattar närheten till vatten och fåglarnas sång på våren och sommaren. Leden är en rofylld plats som ger möjlighet till rekreation. Några exempel på önskemål som inkom var fler sittbänkar och fikabord, förbättrad markering av leden, kartor samt trygghetsskapande insatser såsom belysning och röjning av buskage. En rad åtgärder har genomförts utmed Å-leden under året.

Kultur- och fritidsnämnden har genom beslutet att starta en kulturskola istället för musikskolan skapat förutsättningar för fler barn och unga att utveckla ett eget konstnärligt skapande. Kulturskolan startade den 1 september och erbjuder nu undervisning i fler kulturformer än musik, till exempel dans, skrivande och teater och musik.

Mini-Zoo kunde utifrån pandemirestriktionerna och restriktioner gällande djurhållning återigen öppna för besökare i slutet av juni. Mini-Zoo är en uppskattad mötesplats och ett viktigt besöksmål. Under 2021 har fler än någonsin besökt Mini-Zoo trots att parken varit stängt under en stor del av året. Antalet besökare var totalt fler än 14 000.

Miljömässig hållbarhet

"Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om" är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götaland i samverkan med kommuner och andra aktörer. Klimat 2030 utgör ett ramverk för omställningsarbetet i Tibro kommun och inför 2021 antogs 13 klimatlöften. Ett av dem som genomförts är att kommunen deltagit i Cykelfrämjandets Kommunvelometer, en enkätundersökning om kommunernas insatser för cykling. Ett samarbete med Tibro Energi AB och AB Tibrobyggen kring laddinfrastruktur för elbilar har startats upp, och ett antal platser för laddstolpar har identifierats.

Klimatlöftena har varit till hjälp för att utveckla kommunens miljöarbete för effektiv omställning.

Samlad bedömning

Många insatser för att Tibro ska vara en livskraftig boendekommun genomförs. Efterfrågan på bostäder och tomter tyder på att Tibro är en kommun där det är attraktivt att bo. De insatser som påbörjats är viktiga att fortsätta utveckla för att stärka kommunens livskraftighet, som exempelvis kvalitetshöjande

Under 2021 har upprustningen och uppskyltningen av Fågelviksspåret fortsatt. Spåret har fått en klocka, informationsskyltar och markeringar för Coopertest. Ett nytt utegym har också anlagts vid spåret. Foto: Tobias Ekman

insatser i skolan. Det pågående arbetet med "Fullföljda studier genom trygghet och studiero" bidrar i förlängningen till att öka tryggheten i skolan. Dock är det för tidigt att uttala sig om eventuella effekter. Trygghetsskapande insatser pågår idag, både inom kommunens verksamheter och för allmänheten genom exempelvis Effektivare samordning för trygghet, hastighetsdämpande åtgärder och belysningsinsatser. Dialogen med och medborgarnas delaktighet kan stärkas för lyfta det trygghetsskapande arbetet.

Effekterna av pandemin har till vissa delar påverkat det målinriktade arbetet med meningsfull fritid åt alla. Satsningarna på utegym och upprustningen av Å-leden och Fågelviksspåret bidrar till att stärka möjligheterna till naturnära rekreation.

Genom Klimat 2030 och klimatlöftena har en viljeinriktning och prioritering av insatser tagits, men endast två klimatlöften av tretton har uppfyllts. Klimatlöftena har ändå bidragit till att stärka och utveckla kommunens omställningsarbete.

Kommunen har påbörjat ett målinriktat arbete och flera steg har tagits i rätt riktning. Det finns fortsatt mycket kvar för att målet ska uppnås. Flera av indikatorerna saknar ännu utfall. Därmed är det svårt att uttala sig om effekterna ännu för det målinriktade arbetet. Dock har viktiga initiativ tagits och insatser startats under året som är tänkta att bidra till måluppfyllelsen. För att nå målet krävs ett långsiktigt arbete.

Övervägande inför framtiden

Det förändringsarbete som pågår behöver hållas i och insatser behöver göras utifrån olika perspektiv och målgrupper. Arbetet med att stärka platsvarumärket Tibro som en livskraftig boende- och besökskommun behöver fortsätta.

Dialogen mellan förvaltningarna behöver förbättras för att få till stånd en ökad samsyn i planeringsarbetet utifrån exempelvis befolkningsutveckling och andra förändringar i vår närhet. Dialogen bör också innefatta vad dessa förändringar kan innebära för exempelvis behovet av förskolor, skolor, äldreomsorg, bostäder samt fritid och föreningsliv.

Det finns behov av att stimulera möjligheter till hållbart resande både inom och utanför kommunen.

Mål 3: Vi levererar kvalitativ välfärd med invånaren i centrum

Vårt arbete ska präglas av en aktiv tillitsbaserad dialog som främjar lärande, utveckling och engagemang – hos såväl medarbetare som invånare. För att klara välfärdsuppdraget ska vi inspireras av goda exempel, bygga nätverk och samverka med andra. Vi ska dra nytta av vårt läge i en växande pendlingsregion för att säkra kommunens kompetensförsörjning. Kommunens organisation ska vara långsiktigt hållbar ur såväl ett hälsoperspektiv som ett ekonomiskt perspektiv. Vi ska nyttja digitaliseringens möjligheter för att skapa effektivitetsvinster och ökad tillgänglighet. Vi ser samtidigt att vi behöver minska vår klimat- och miljöpåverkan när vi utför vårt uppdrag.

- Aktiv tillitsbaserad dialog som främjar lärande, utveckling och engagemang hos såväl medarbetare som invånare
- Inspireras av goda exempel, bygga nätverk och samverka med andra för att klara välfärdsuppdraget
- Dra nytta av vårt läge i en växande pendlingsregion för att säkra kommunens kompetensförsörjning
- Nyttja digitaliseringens möjligheter för att skapa effektivitetsvinster och ökad tillgänglighet
- Minska vår klimatpåverkan när vi utför vårt uppdrag

Indikatorer för måluppföljning

	Ingångs- värde	Utfall 2020	Utfall 2021	Trend	Målvärde 2023
Medborgarundersökningen: Kommunen sköter sina olika verksamheter bra, (%)*	83,9 (2021)	-	83,9		*
Medborgarundersökningen: Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens besut och verksamheter är bra, (%)*	21,6 (2021)	-	21,6		*
HME, medarbetarengagemang totalt kommunen	78 (2018)	78	-	➡	80
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, (%)	6,5 (2019)	8,1	7,1	↩	6,0
Tillgång till, inklusive absolut närhet till, bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	88 (2019)	91	**	➡	95
Medborgarundersökningen: Kommunens arbete för att minska miljö- och klimatpåverkan i egna verksamheter är bra, (%)*	71,0 (2021)	-	71,0		*
Tillgänglighet e-post, (%)	78 (2019)	69	78	➡	95
Tillgänglighet telefoni (%)	47 (2019)	43	41	↩	75

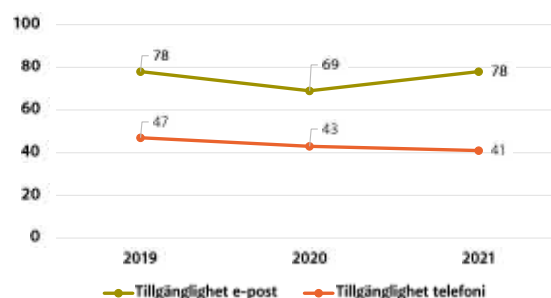
* Medborgarundersökningen har en ny form från och med 2021 - tidigare värden är ej jämförbara.
** Utfall 2021 ännu ej publicerat

Uppföljning

Den pågående pandemin har under en längre tid bidragit till förändringar i vår omvärld och utmanat kommunens verksamheter ur flera perspektiv. Flexibiliteten och omställningsförmågan har prövats hårt. Hur behoven och förväntningar kommer att se ut efter pandemin återstår att se. Tibro kommun som organisation finns till för invånarna och behöver hela tiden sträva efter att behålla och öka kvaliteten i den service och de tjänster som erbjuds. Årets upplaga av SCB:s medborgarundersökning är helt ny. Det innebär bland annat att nya frågor och frågeområden tillkommit samt att tidigare indexvärden tagits bort. 83,9 % av de som deltog i medborgarundersökningen tycker att kommunen sköter sina verksamheter bra. Sedan några år tillbaka genomförs det årligen en servicemätning där tillgängligheten på e-post och telefoni bedöms. Tillgängligheten på e-post har varit vikande sedan 2019 då vi tappat från 47 % till 41 %. Telefonin har haft en återgång

2021 till 2019 års värde på 78 % med en dipp däremellan på 69 %. Värdena visar både hur snabbt svar ges och med vilken kvalitet svar ges. Resultaten är långt ifrån de uppsatta målen för 2023.

Diagram: Tillgänglighet e-post och telefoni %

Tibro kommuns ambassadörer utbildas till att bli värdegrundsledare, som kan vara förebilder och inspiratörer för sina kollegor och blivande kollegor. Emilia Frendegard, Nathalie Karlsson, Rickard Åkerlund och övriga medarbetare som deltar i kommunens ambassadörsprogram har under hösten fått en inblick i Tibro kommuns historia, vision, strategiska mål och diskuterat hur de kan använda värdegrunden som bas i sitt dagliga arbete. Foto: Peter Legendi

Tillit och dialog

2021 var första året med den nya styrmodellen, den nya visionen och de strategiska målen. Det innebär att detta år handlat om att fortsätta implementeringen, sprida kunskap om tillitsbaserad styrning samt föra dialog kring vad det innebär i Tibro kommuns verksamheter. Kommunens ledarforum har under året haft fokus på tillitsbaserad styrning för att öka kunskapen och förståelsen för vad tillitsbaserat ledarskap innebär samt bygga en gemensam kunskapsbas för kommunens chefer.

Resultaten från 2020 års medarbetarundersökning, som är den senast genomförda, visar att kommunen som helhet ligger kvar på samma nivå gällande hållbart medarbetarengagemang (HME), 78, som vid föregående undersökning 2018. Mål och förväntningar upplevdes som något tydligare än tidigare medan medarbetarna upplevde ett något minskat förtroende från sina chefer och färre möjligheter att ta ansvar i sitt arbete. Det kan vara ett resultat av de förändrade förutsättningar som covid-19 har medfört med ökad efterfrågan av styrning och minskade möjligheter till dialog, fysiska möten och utvecklingsarbete.

För att lyckas med kompetensförsörjningen på kort och lång sikt behöver Tibro kommun som arbetsgivare engagera, utveckla och attrahera medarbetare att vilja arbeta i Tibro kommun. Under 2021 hade tillsvidareanställda medarbetare möjlighet att söka till Tibro kommuns ambassadörsprogram. Elva medarbetare antogs till programmet som startade under hösten. Ambassadörerna blir ett viktigt stöd för chef, kollegor och för Tibro kommun i arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare. De kommer att vara en viktig kulturbärare för Tibro kommuns värderingar, attityder och uppdrag.

Enligt SCB:s medborgarundersökning tycker 21,6 % att invånarnas

möjlighet till insyn och inflytande över kommunens verksamheter är bra. Resultatet står sig gott jämfört med andra kommuner, som har ett snitt på 19,5 %.

Diagram: Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande %

Långsiktig hållbar organisation

Den totala sjukfrånvaron bland kommunens anställda har sjunkit under 2021 (7,1 %) jämfört med 2020 (8,7 %), men ligger fortfarande högre än 2019 (6,5 %). Sjukfrånvaron har under såväl 2020 som 2021 påverkats i stor utsträckning av coronapandemin.

I syfte att ge chefer stöd och verktyg i att tidigt kunna identifiera åtgärder som kan göra det möjligt för medarbetare som visar tidiga tecken på ohälsa, särskilt psykisk ohälsa, att vara kvar i arbete, alternativt återgå till arbete tidigt i en sjukskrivning pågår sedan hösten 2020 ett projekt tillsammans med Försäkringskassan. Projektet pågår till och med december 2022. Antalet nya ansökningar om sjukpenning till Försäkringskassan för anställda i Tibro kommun har minskat med cirka 40 % vid jämförelse för perioden januari–november 2021 med samma period 2020. Tibro kommun är den kommunala arbetsgivaren i

Digitala möten har i hög grad ersatt fysiska möten under pandemiåret 2021. Övan genomförs ett av årets kommunfullmäktigesammanträden. Framöver handlar det om att hitta en bra balans mellan digitala och fysiska möten. Foto: Peter Legendi

Försäkringskassans verksamhetsområde, som omfattar Västra Götaland och Halland, som minskat mest avseende nya ansökningar om sjukpenning. Försäkringskassan bedömer att detta kan vara en effekt av kommunens arbete med förebyggande insatser och tidiga anpassningar. Det som fortfarande särskiljer Tibro kommun är att anställda som är sjukskrivna är det under en längre tid än genomsnittet i Försäkringskassans verksamhetsområde. Tibro kommun har också högst andel medarbetare sjukskrivna med en psykiatrisk diagnos.

Med anledning av kommunens sjukfrånvaro som helhet behövs ett aktivt fokus på det hälsofrämjande arbetet. Under 2021 har information och förankring genomförts i olika forum när det gäller hållbart arbetsliv. Kommunens hälsostrategiska arbetsgrupp har fått uppdraget att ta fram ett förslag på handlingsplan för hållbart arbetsliv. Rehabiliteringsutbildning för chefer och ombud genomförs under hösten 2021 och våren 2022.

Heltidsresan

En annan inriktning på att vara en långsiktig hållbar organisation är arbetet med heltidsresan. Det handlar bland annat om att vara en attraktiv arbetsgivare men också att möjliggöra kvalitativ välfärd när volymerna i målgrupperna och förväntningarna på välfärden ökar samtidigt som andelen i arbetsför ålder minskar. Heltidsresan innebär att tillsvidareanställning på heltid är det normala vid nyanställning och att redan anställda medarbetare ska arbeta heltid i högre utsträckning än i dag. Heltid som norm bedöms bidra till ökad jämställdhet, ge positiva effekter för en rad yrkens attraktivitet samt ge möjligheter att klara kommunens framtida kompetensförsörjning. Tibro kommun arbetar på olika sätt med heltidsresan. Inom socialförvaltningen har ett pilotprojekt pågått sedan våren 2020 för att öka andelen heltidsanställda. Sedan starten 2019 har andelen heltider inom socialförvaltningen ökat från 45 % till 59 %. Möjligheten till heltid eller utökad sysselsättningsgrad vid nyrekrytering har setts över inom samhällsbyggnadsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen. Inom kommunledningskontoret och barn- och utbildningsförvaltningen är andelen heltider hög och rekrytering sker som regel på heltid. Därför består arbetet där i att bibehålla heltidsnormen.

Medelsysselsättningsgraden i kommunen är oförändrad jämfört med 2020 (93 %) men samtidigt har andelen månadsanställda heltider ökat från 69 % till 73 %, vilket är en effekt av kommunens aktiva arbete med heltidsresan. Män arbetar fortsatt

heltid i högre utsträckning än kvinnor. Heltidsresan har bidragit till en medvetenhet där arbetsgivaren strävar efter att erbjuda heltidstjänster i så stor utsträckning som möjligt.

Andel heltider %	2020	2021
Kvinnor	65	70
Män	82	85
Totalt	68	73

Digitalisering

För att möta välfärdens utmaningar och förväntningar behöver ny teknik nyttjas för att skapa kvalitetsvinster, hållbarhetsvinster och ekonomiska vinster. Digitalisering ingår i förvaltningarnas ansvar för verksamhetsutveckling, som kommer att följas upp i kommunens ledningsgrupp.

Under året har en lösning tagits fram för digital signering av kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens protokoll. Lösningen blir i början av 2022 också tillgänglig för nämnderna. Detta underlättar för de förtroendevalda och innebär en effektivare och snabbare hantering av protokoll. Ett arbete har också påbörjats med att digitalisera hanteringen av arvodet och ersättningar till de förtroendevalda. Även detta i syfte att underlätta och effektivisera hanteringen.

Digitala möten har i stor utsträckning på grund av pandemin kommit att ersätta fysiska möten. Men digitala möten i sig innebär inte att Tibro kommun har påbörjat sin digitaliseringsresa i tillräcklig utsträckning för att möta förväntningarna och skapa effektivitetsvinster. Framöver handlar det om att hitta en bra balans mellan digitala och fysiska möten.

Inom socialförvaltningen har en digitaliseringsresurs varit anställd under våren på 50 % för att stimulera och öka digitaliseringstakten gällande välfärdsteknologi och digitala arbetssätt. Upphandling av trygghetsskapande välfärdsteknik har genomförts.

Arbete med kommande upphandlingar av verksamhetssystem pågår inom flera förvaltningar och några har färdigställts. I flera fall görs detta tillsammans med andra kommuner för att skapa effektivitetsvinster och samordningsvinster. Det gäller exempelvis socialförvaltningens verksamhetssystem, samhällsbyggnadsförvaltningens e-tjänst för bygglov och gemensamt ekonomisystem.

För att bredda kontaktytan med invånarna finns numera möjlighet till vägledningmöten online med studie- och yrkesvägledarna på Kompetenscenter. Det är ett viktigt steg för att vara mer tillgängliga och möta invånarna där de befinner sig.

Några ytterligare exempel på vad som åstadkommit eller påbörjats under 2021 i kommunen:

- Ny digital översiktsplan
- Tre e-tjänster inom HR-området
- Faktura till kund till digitala brevlådor
- Digital introduktion för nyanställda. Introduktionen är integrerad med den centrala användardatabasen som innebär att nyanställda får inbjudan till introduktionen med automatik.
- Nytt bidrags- och bokningssystem, som tas i bruk 2022.

Andelen som har tillgång till, inklusive absolut närhet till, bredband om minst 100 Mbit/s har ökat med tre procentenheter mellan 2019 och 2020. Siffror för 2021 saknas ännu.

Minskad klimatpåverkan

Klimat 2030 - Västra Götaland ställer om, är en kraftsamling som drivs av Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götaland i samverkan med andra aktörer.

Alla kommuner i länet har undertecknat målet att Västra Götaland till 2030 ska vara en fossiloberoende region. Det innebär att utsläppen av växthusgaser ska minska med 80 % till år 2030. Målsättningen gäller både för Tibro kommun som geografisk yta och som organisation. Inom ramen för Klimat 2030 har tjugo klimatlöften tagits fram där kommunen själv beslutar om vilka klimatlöften som ska prioriteras under året. Kommunfullmäktige antog inför 2021 tretton klimatlöften. Klimatlöftena innebär en prioritering och inriktning för det strategiska miljöarbetet.

En handlingsplan har tagits fram och två klimatlöften är genomförda. För att minska klimat- och miljöpåverkan vid utförandet av kommunala uppdrag har krav ställts i upphandling av kommunens elleverantör. Det nya avtalet innebär 100 % förnybar el. Källsortering har införts i alla förskolor, skolor samt i Sporthallen. Sju löften har påbörjats men inte uppfyllts under året, arbetet fortsätter under 2022. Ytterligare fyra löften antogs men arbetet med dem har av olika anledningar inte påbörjats.

Klimatlöftena har varit till hjälp för att utveckla kommunens miljöarbete för effektiv omställning. Även om mycket arbete kvarstår så har flera viktiga steg tagits under året och förändringsarbeten har påbörjats, som till exempel:

- Efter önskemål från flera kommuner har upphandlingsenheten i Skövde startat ett nätverk med nio kommuner som handlar genom Skövde kommun för att diskutera möjligheterna med att minska klimatavtrycket genom krav i upphandlingar.
- Ett aktivt arbete med att minska matsvinn pågår. Kraven uppfylls inom skolan. Inom förskolan har det inte utförts några mätningar men bedömningen är att man ligger långt under målet. Inom äldreboendena är det oklart om det genomförts mätningar under året.

Digitala möten har bidragit till minskad klimatpåverkan i och med att antalet resor i tjänsten har minskat.

Ett omställningsarbete till en kemikaliefri och mer hälso- och miljövänlig städprocess pågår. Åtgärden bidrar även till en bättre arbetsmiljö.

Under 2021 har källsorteining införts på alla Tibro kommuns förskolor och i Sporthallen. På Ångens förskola i Hörnebo har ett källsorteringshus uppförts. Foto: Denny Lundh

71 % svarade att de tycker att kommunens arbete för att minska miljö- och klimatpåverkan i egna verksamheterna är bra enligt SCB:s medborgarundersökning.

Samlad bedömning

2021

2023

Även detta mål är komplext och består av komplexa utmaningar, vilket också gör att det är för tidigt att uttala sig om det pågående arbetets effekter på resultaten. Flera viktiga insatser pågår när det gäller att vara en attraktiv arbetsgivare och ha en långsiktig hållbar organisation. De mer långtgående effekterna på kompetensförsörjningen går inte att uttala sig om ännu. Likaså har viktiga steg tagits för att stärka tilliten och delaktigheten i organisationen. Medan möjligheterna till ökad delaktighet och dialog med medborgarna har varit begränsad under 2021.

Sjukfrånvaron har sjunkit under 2021 jämfört med 2020, men är fortsatt något högre än 2019 då vi inte hade någon pandemi-påverkan på frånvaron. Långtidssjukfrånvaron är fortsatt hög bland Tibro kommuns anställda. Däremot har andelen nya ansökningar om sjukpenning från Försäkringskassan minskat med 40 % jämfört med 2020, vilket kan ses som en indikation på att pågående förebyggande insatser ger effekt.

När det gäller digitaliseringen har flera aktiviteter genomförts. För att klara välfärdsuppdraget, vara en attraktiv arbetsgivare och möta förväntningarna på välfärden behöver större kliv tas.

Den kulturella förändringsresan utifrån tillitsbaserad ledning och styrning har påbörjats. De insatser som gjorts, bland annat i Ledarforum, börjar få effekt. Samtidigt har pandemin fortsatt haft påverkan på organisationen, vilket i viss utsträckning har påverkat krav och behov av ledarskap i motsatt riktning.

Kommunen har påbörjat det målinriktade arbetet som förväntas bidra till en positiv utveckling och ökad måluppfyllelse. Det finns fortsatt mycket kvar för att målet ska uppnås. Dock har viktiga initiativ och insatser genomförts under året, som kommer att följas upp. För att nå målet krävs ett långsiktigt arbete och uppföljning av pågående arbete.

Överväganden inför framtiden

Den förändringsresa som påbörjats utifrån tillitsbaserat ledarskap och tillitsbaserad dialog som främjar lärande, utveckling och engagemang hos såväl medarbetare som invånare behöver fortsätta. Det handlar både om att justera riktlinjer och rutiner men också att utveckla arbetssätt och bemötande. Det handlar också om att stärka det ömsesidiga förtroendet mellan chefer och medarbetare.

Servicen och tillgängligheten för kommuninvånarna behöver bli bättre och det finns behov av att öka takten i kommunens digitalisering för att klara av att erbjuda välfärd av hög kvalitet även i framtiden. Det krävs ett fortsatt fokus på kompetensför-

sörjningsfrågan i kombination med förändrade arbetssätt för att klara välfärdsuppdraget i takt med att andelen personer i arbetsför ålder minskar. Ett viktigt uppdrag i kommunens fortsatta arbete kommer vara att fånga upp hur pandemin har påverkat den psykiska hälsan hos medarbetare och chefer. Tibro kommun behöver ytterligare stärka sitt omställningsarbete för en hållbar framtid med utgångspunkt i Agenda 2030 och Klimat 2030. Samverkan kommer vara en nyckelfaktor för framgång.

Dialogen med medborgarna kan ytterligare stärkas för att få bättre kunskap om välfärdens utmaningar men också för att öka delaktigheten och stärka demokratin.

Affärsverksamhet

En ny 2,4 kilometer förbindelseledning för vatten mellan vattenverken i Karlshaga har installerats under året i syfte att säkra upp produktionen av dricksvatten. Vid vattenverket Karlshaga har en större upprustning gjorts av brunnsområdet med avledning till en närliggande bäck. Under året påbörjades även en omfattande ombyggnation av kommunens avloppsreningsverk för att säkra upp reningen för framtida krav. Foto: Jacob Ingelsson, Mikael Jonsson och Peter Legendi

Verksamhet

Tibro kommuns affärsdrivande verksamheter består av vatten och avlopp (VA), fjärrvärme samt renhållning.

Fjärrvärme

Fjärrvärmens i Tibro är uppdelad på två aktörer. Kommunen ansvarar för leverans av värme till bostadsfastigheter och verksamheter i centrum medan Nevel AB levererar till kunder inom industriområdena. Kommunen köper biproducerad värme från Nevel AB och säljer den vidare till sina kunder.

Viktiga händelser under året

Tibro kommun har under 2021 tecknat ett nytt 15-årigt leveransavtal med Nevel AB och ett fåtal villakunder har under året anslutit sig till fjärrvärmenätet.

Framtid

Det finns ingen planerad utbyggnation av fjärrvärmenätet, men några nya anslutningar kommer att vara aktuella i områden där ledningar finns sedan tidigare.

Årets ekonomiska resultat

Fjärrvärmeverksamheten redovisar ett överskott på 0,8 mnkr på grund av ett gynnsamt inköpspris på värme från Nevel AB. Resultatet för fjärrvärmens redovisas från och med 2021 över resultaträkningen för samhällsbyggnadsnämnden eftersom medlen inte skuldförs längre.

Renhållning

Kommunalförbundet Avfallshantering Östra Skaraborg, AÖS, ansvarar sedan drygt 15 år för renhållningen i Tibro. Verksamheten är helt avgiftsfinansierad. I direktionen för kommunalförbundet finns politisk representation från Tibro. Årliga träffar sker mellan tjänstemän inom AÖS och samhällsbyggnadsförvaltningen. Ansvaret för nedlagda deponier ligger kvar hos kommunen.

Viktiga händelser under året

Under året har sedvanligt underhåll och kontroll av deponier som inte längre används utförts. Mindre insatser har genomförts för att städa upp på den gamla deponin i Grönhult.

Arbetet med att bygga en 3,3 kilometer ny vattenledning mellan Bråbacka och Kylvånäs, som påbörjades hösten 2020, slutfördes under året. Foto: Jacob Ingelsson

Årets ekonomiska resultat

Resultatet för renhållningsverksamheten är ett överskott på 0,1 mnkr. Kommunen får årligen en summa per invånare från AÖS som ersättning för att återställa gamla deponier. Ersättningen ska också täcka kostnader för provtagning från nedlagda deponier.

VA-verket

Kommunens VA-verksamhet har en gemensam organisation med grannkommunerna Hjo och Karlsborg. Verksamheten i Tibro omfattar cirka 15 mil ledningar, tre vattenverk, ett reningsverk, en infiltrationsanläggning samt ett 30-tal pumpstationer.

Viktiga händelser under året

2021 har präglats av investeringar, då verksamheten har haft rekordhög investeringsbudget på 47,7 mnkr. Det största projektet är ombyggnationen av reningsverket som påbörjades under våren. En satsning för att bättra på avloppsvattenreningen och säkra upp reningen för framtida krav. Under 2021 har upphandling och grundläggning av tillbyggnaderna blivit utförda. Projektet väntas bli klart under hösten 2022.

På grund av ett akut stopp i en avloppsledning i Fagersanna under våren genomfördes ett stort arbete med nya ledningar. Även befintlig utrustning har bytts ut till ny vid uppgradering av styrning och övervakning av sex pumpstationer. Även några av pumparna vid dessa stationer har bytts ut på grund av slitage.

För mer information kring VA-verksamhetens investeringsprojekt under året, se sidan 46-47.

Framtid

VA-verksamheten har under ett flertal år haft fokus på utbyggnad av ledningsnätet på landsbygden. De kommande åren kommer verksamheten istället fokusera på att byta ut delar av det äldre ledningsnätet.

Årets ekonomiska resultat

Årets resultat för VA-verksamheten är -1,5 mnkr. Intäkterna uppgick till 17 mnkr (2020: 16,3 mnkr) och kostnaderna uppgick till -18,4 mnkr.

Under året inträffade flera större läckor som förde med sig ett omfattande underhållsarbete. Det har, tillsammans med de förberedande arbetena som genomförts vid reningsverket inför om- och tillbyggnaden samt extra underhållsinsatser vid pumpstationer, påverkat resultatet negativt jämfört med budget.

Affärsdrivande verksamhet Skuld till kollektiven, mnkr	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Vatten och avlopp	0,4	1,8
Fjärrvärme*	0	13,7
Renhållning	2,5	2,3
Summa	2,8	17,9

*Fram till och med 2020 redovisades det ackumulerade resultatet för fjärrvärmeverksamheten som en skuld i balansräkningen. I 2021 års bokföring har den ackumulerade skulden om 13,7 mnkr intäkt-förts på finansförvaltningen för att följa gällande redovisningsregler. Från och med 2021 kommer resultatet från fjärrvärmeverksamheten ingå i årets resultat för kommunen.

Resultaträkning VA-verksamheten	2021	2020
Verksamhetens intäkter	17,0	16,3
Verksamheten kostnader	-16,0	-14,6
Avskrivningar	-2,1	-2,0
Verksamhetens nettokostnad	-1,1	-0,3
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-0,3	-0,3
Årets resultat	-1,5	-0,6

Av samhällsbyggnadsförvaltningens gemensamma kostnader belastar 1,1 mnkr VA-verksamheten. VA-verksamheten betalar även 0,1 mnkr till kommunledningskontoret.

Balansräkning VA-verksamheten	2021	2020
Tillgångar:		
Anläggningstillgångar:		
Mark, byggnader, tekniska anläggningar	57,1	33,9
Maskiner och inventarier	0,5	0,6
Omsättningstillgångar:		
Kundfordringar	1,9	2,5
Summa Tillgångar	59,5	37,0
Eget kapital och skulder:		
IB Eget kapital (skuld till VA-kollektivet) varav årets resultat	1,8 -1,5	2,4 -0,6
UB Eget kapital	0,4	1,8
Långfristiga skulder:		
Lån av kommunen	50,1	28,3
Förtutbetalda anslutningsavgifter	6,8	4,5
Kortfristiga skulder:		
Leverantörsskulder	2,2	2,4
Summa skulder	59,1	35,2
Summa Eget kapital och skulder	59,5	37,0

Hela årsrapporten för kommunens VA-verksamhet finns i separat bilaga till årsredovisningen.

Kommunala bolag

Under 2021 har Tibrobyggen etablerat en egen organisation. 14 nya medarbetare har rekryterats under året och den nya organisationen har införts successivt under hösten och vintern. Foto: Jan-Erik Lindqvist, Fotogruppen

AB Tibrobyggen

VD: Morgan Arvidsson
Ordförande: Rasmus Hägg

Uppdrag

AB Tibrobyggen ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip främja bostadsförsörjningen i Tibro kommun. Detta sker genom förvaltning och uthyrning av ägda flerbostadshus som innehåller både bostäder och/eller lokaler. I bolagets verksamhet och uppdrag ingår också att i lämplig omfattning uppföra nya fastigheter för bostäder och lokaler. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Ägarförhållanden

AB Tibrobyggen ägs till 100 % av Tibro kommun.

Viktiga händelser

Året har i hög grad präglats av planeringen inför övertagandet av förvaltningsuppdraget från Riksbyggen. Det har dels handlat om att få övergången att fungera från Riksbyggen med dokumentation, driftövervakning, egenkontroller och statuskontroll av fastigheter med mera. Dels att få i gång ett eget arbete med fakturering i ett nytt fastighets-, IT-, ekonomi- och lönesystem och få till till stånd en fungerande fastighetsskötsel med egen maskinpark, verktyg, felanmälan och så vidare. Rekrytering har genomförts av totalt 14 personer med successiv uppstart under

hösten och vintern. Den administrativa delen av Tibrobyggen drogs igång den 1 januari 2022 och fastighetsskötsel inklusive städ kom i gång den 1 februari.

De investeringar som planerades under året var ombyggnation av tre lägenheter och nya kontorslokaler och bobutik i kvarteret Snickaren 30, installation av nya solcellsanläggningar samt hissbyten. Ombyggnaden av de tre nya lägenheterna innebar att installationsarbeten behövde genomföras våningen under, det vill säga i Riksbyggens tidigare kontorslokaler. Inför etablerandet av Tibrobyggens nya organisation behövde lokalanpassningar genomföras. Den tomma banklokalen användes först som evakueringslokal och har sedan byggts om till en ny bobutik. Den

För att möta upp behovet av bostäder för äldre i Tibro, så har en volymstudie gällande ett trygghetsboende i ett centralt läge med cirka 45 lägenheter genomförts. Förslaget skapar flyttkedjor och ger de äldre möjlighet till sociala kontakter i gemensamma utrymmen med andra daglediga grannar. Illustration: Studio Ekberg

tidigare entrén och receptionen har byggts om till ett mindre kontor för extern uthyrning. Den totala ombyggnadskostnaden är 8,2 mnkr efter avdrag för moms och underhåll.

Solcells- och hissprojekten har under året avbrutits. Dels på grund av tekniska svårigheter, dels till följd av kapacitetsbrist för att kunna genomföra projekten under slutfasen av Riksbyggens förvaltningsuppdrag.

Pandemin har påverkat bolagets arbetssätt, men effekterna har varit begränsade. Bolagets VD har deltagit i de förstärkta ledningsgruppsmöten som Tibro kommun genomfört för kontinuerliga lägesrapporter och samordning av gemensamma pandemifrågor.

Under året har Tibro kommun kallat till information och diskussion om ägarstyrning av Tibrobyggen. Arbetet pågår fortsatt under 2022.

Renoveringen av parkeringsplatserna på Skattegården och Brittgården är nu klar och styrelsen har beslutat ta ut hyra för parkeringsplatserna i centrum, Skattegården samt Brittgården. Uthyrningen kommer ske successivt från 1 januari till 1 juni 2022.

Framtid

Arbetet med att avsluta samarbetet med Riksbyggen och uppstarten av den egna förvaltningsorganisationen fortsätter. Bolagets uppdrag, kundservice, fastighetsförvaltning samt arbetssätt är fortsatta fokusområden. Ökade insatser för kund planeras med kunderbudanden, marknadsföring och åtgärder för att minska vakansgraden.

Åtgärder för att förstärka brandskyddet på Allégården planeras.

Planering av lokalanpassningar för Närhälsan fortsätter, liksom arbetet med ägaren Tibro kommun och dess bolagsstyrning.

De större framtida investeringarna som planeras de närmaste 7-10 åren sker utifrån ägarens intentioner och bolagets förmåga:

- Teknisk upprustning/stamreovering av Brittgården.
- Stamreovering i Skattegården.
- Till- eller nybyggnad av särskilt boende för äldre, exempelvis i anslutning till Allégården.
- Nytt trygghetsboende med ca 45 lägenheter i centralt läge.

Ekonomi

Årets resultat efter finansnetto uppgår till 0,7 mnkr (2020 2,4 mnkr). Efter bokslutsdispositioner och skatt är resultatet 5,5 mnkr.

Det fortsatt låga ränteläget möjliggör ett högre periodiskt underhåll. Detta bidrar till att dels erbjuda marknaden attraktiva bostäder, dels få långsiktig värdetillväxt i bolagets fastigheter.

Under året har 99,5 mnkr i lån bundits om till en ränta på 0,24 % respektive 0,25 %. Räntekostnaderna inklusive den kommunala borgensavgiften uppgick till 2,7 mnkr. Snitträntan exklusive borgensavgift uppgick 2021 till 0,4 % räknat på lånesumman.

Den redovisade soliditeten ökar från 13 % till 14 %. Bolaget har ett fritt eget kapital på 33 mnkr. Balansomslutningen ökar från 520 mnkr till 522 mnkr för år 2021.

AB Tibrobyggen	2017	2018	2019	2020	2021
Nettoomsättning, mnkr	63	118	72	74	76
Årets resultat efter finansnetto, mnkr	3,4	27,2	0,3	2,4	0,7
Årets resultat, mnkr	2,3	1,1	3,1	2,2	5,5
Soliditet, %	9	13	13	13	14
Balansomslutning, mnkr	464	488	499	520	522
Investeringar, mnkr	101	45	44	45	9
Antal lägenheter	743	821	821	825	828
Vakansgrad	3	7	8	5	13

Under året har Tibro Elnät satt upp tre nya nätstationer och 50 kabelskåp. Tre inomhusbetjänade nätstationer har försetts med nya ställverk och transformatorer och fyra större kabelprojekt har genomförts. På bilden till vänster pågår fiberdragning i Västra Torsrud och på bilden ovan ses den nyinstallerade nätstationen på Ångsätragatan.
Foto: Tibro Elnät AB

Tibro Elnät AB, Koncern

VD: Jonas Angshed
Ordförande: Bengt Ferm

Uppdrag

Tibro Elnät AB tillhandahåller elnät inom ett område som innefattar tätorterna Tibro och Fagersanna samt omkringliggande landsbygd.

Ägarförhållanden

Moderbolaget Tibro Elnät AB, är helägt av Tibro kommun. Tibro Elnät AB äger i sin tur Tibro Energi AB.

Viktiga händelser

Energiomsättningen för 2021 har varit den högsta på 10 år. Omsättningen var 100,0 GWh 2021 mot 89,8 GWh 2020.

Under året har bolaget reinvesterat i nätstationer, transformatorer, ställverk, kabelskåp och kabelprojekt. Investeringsvolymen uppgick till 11,5 miljoner för 2021. 50 kabelskåp och tre nätstationer har bytts. Därutöver har även tre inomhusbetjänade nätstationer renoverats med nya ställverk och transformatorer.

Installation av 1 700 meter mellanspänningskabel och 5 000 meter lågspänningskabel i fyra större projekt har genomförts. Mycket tid har lagts på projekteringen av en stor nyanslutning,

som emellertid skjutits på framtiden av olika anledningar. Förhoppningen är att nyanslutningen kan genomföras under 2022.

Projektet med byte av hushållsmätare har fortlöpigt väl under 2021, cirka 950 mätare har bytts ut under året. Nästan alla mellanspänningskunder har också försetts med ny mätutrustning under året. Endast ett sådant uppdrag återstår och det planeras utföras 2022.

25 nyanslutningar har genomförts under året, främst i nya villaområden.

18 nya solcellsanläggningar har installerats i nätet under året, vilket innebär att det nu finns totalt 84 installerade anläggningar i Tibro Elnät.

Under första delen av året utfördes en nätanalys på 12kV-nätet. Analysen har innehållit undersökning av nätkapacitet, redundans och optimala kopplingslägen, vilket ligger till grund för framtida drift/underhåll och investeringsarbeten. Det framkommer i analysen att nätet har god kapacitet och således anses vara starkt. Belastningsmässigt finns inga påvisbara hinder.

Framtid

Fortsatt planering av framtida reinvesteringar i nätet sker, men 2022 kommer projektering av bolagets två fördelningsstationer att vara i fokus där det finns ett behov av om- och utbyggnad för att möta framtida krav och effektbehov. Då elnäten förändras

Tibro Elnät AB, koncern	2017	2018	2019	2020	2021
Nettoomsättning, mnkr	80	99	99	99	125
Årets resultat efter finansnetto, mnkr	1,6	4,7	7,6	7,9	10,1
Årets resultat, mnkr	1,2	3,6	6,0	6,2	8,5
Balansomslutning, mnkr	94	1,3	110	115	151
Investeringar, mnkr	14,3	17,9	7,9	12,4	11,5
Soliditet, %	49	48	50	54	46
Energiomsättning, GWh	94,2	95,2	93,7	89,8	100,0

krävs en löpande kompetensutveckling för att säkerställa våra medarbetares kompetens och säkerhet även i framtiden.

Ekonomi

Koncernens nettoomsättning för 2021 uppgår till 124,6 mnkr (2020: 98,7 mnkr). Årets resultat efter finansiella poster uppgår till 10,1 mnkr. Efter bokslutsdispositioner och skatt är resultatet 8,5 mnkr.

Moderbolaget Tibro Elnät AB:s resultat efter finansiella poster uppgår till 8,1 mnkr (2020: 6,4 mnkr).

Tibro Elnät AB:s omsättning för 2021 är 67,8 miljoner och en soliditet på 46 % (2020: 53 %).

Tibro Energi AB

Uppdrag

Dotterbolaget Tibro Energi AB tillhandahåller ett optiskt fibernät för datakommunikation samt tjänster för elhandel, TV och bredband.

Ägarförhållanden

Tibro Energi AB ägs till 100 % av Tibro Elnät AB. HjoTiborg AB är ett inköpsbolag som ägs av Tibro Energi AB 30 %, Hjo Energi Elhandel AB 30 %, Karlsborgs Energi Försäljning AB 30 % och Almnäs Bruk 10 %.

Bredbandstjänster köps till viss del av Bosnet AB, som ägs av energibolagen i Tibro, Hjo, Karlsborg, Tidaholm och Väner Energi till 20 % var. Tibro Energi AB äger även mindre andelar i Netwest AB och Kråkvind AB.

Viktiga händelser

Elhandel

Tibro Energi har under 2021 sålt mer energi än fjolåret trots att bolagets största kund, Tibro kommun, valt ny elhandelsleverantör. Dels beror detta på kylan i januari och februari, dels på den kalla hösten, men troligen har även det faktum att fler arbetat hemma under pandemin påverkat resultatet eftersom en högre förbrukning bland privatkunderna än normalt kan noteras under hela året.

2021 såldes 62,3 GWh mot 60,8 GWh 2020. Under 2021 har bolaget tappat 225 elhandelsavtal. Merparten av dessa, 179 stycken, var knutna till Tibro kommuns anläggningar.

Elhandelspriserna har under året varierat kraftigt, vilket medfört stor oro bland bolagets kunder. Bolagets kundtjänst har fått ägna mycket tid åt rådgivande samtal, inte minst under hösten då svarstiderna periodvis blev väldigt långa och en del kunder fick ringa flera gånger för att få kontakt med bolaget.

Stadsnät

Under året har 254 fiberanslutningar genomförts, vilket motsvarar målet för året.

Försäljningen av tjänster ökar och totalt är det idag 2 910 kunder som köper tjänst i fibernätet, vilket är en ökning med

292 kunder. Flera tjänsteleverantörer har under året tillkommit på vår tjänsteplattform, däribland Telia. Med fler tjänsteleverantörer ökar konkurrensen, vilket fick till följd att bolaget hade tagit bort 20 egna tjänsteleveranser vid utgången av året.

På landsbygden har fiberarbeten utförts i Kårtorp, Västra Torsrud, Karlshaga, Kateryd/Bäckaskog, Fröstorp och Axtorp/Bäckafallet. I Tibro tätort inklusive Hörnebo och i Fagersanna har nu alla områden färdigställts och alla har fått ett erbjudande om att ansluta sig till fibernätet.

Upphandling av entreprenörer för utbyggnad har under året genomförts och avtal har tecknats med tre entreprenörer för utbyggnad av fibernät och installationer.

Övrigt

Året inleddes med ett haveri på en av generatorerna i vattenkraftverket i Brokvarn, vilket innebar att anläggningen kunde tas i drift igen först i maj. Tack vare de höga elpriserna gick denna affär med vinst i år trots stilleståndet under vintern och våren. Produktionen 2021 blev 383 176 kwh.

I oktober driftsattes två laddstationer för elbilar i Tibro kommun. Installationen kunde genomföras med bidrag från Klimatklivet. Planen var att laddstationerna skulle ha driftsatts under sommaren men på grund av materialförseningar blev projektet försenat med cirka fyra månader.

Under året har företaget bytt leverantör av fakturerings tjänst för att kunna erbjuda kunderna bättre betalösningar, informativa fakturor samt kunna gå över till mer digital fakturering. Ny leverantör av fakturerings tjänst är Billogram.

Framtid

2022 års stora uppdrag är att genomföra fiberinstallationer i alla kvarvarande landsbygdsområden. Investeringsbudgeten är cirka 22 miljoner. Målet är att alla projekten ska vara klara sommaren 2023. När utbyggnaden av Tibro kommun är klar kommer bolaget gå in i en mer förvaltande fas, där det förmodligen kommer att ske en ökning av anslutningar i färdigbyggda områden i kommunen.

Marknadsföring och anpassning av fibertjänster ligger högt på agendan nu och i framtiden då marknaden och kundernas behov ständigt är i förändring. För att kunna möta de nya kundkraven behöver organisationen förändras.

Under 2022 kommer ett flertal marknadsaktiviteter genomföras med förhoppningen att öka antalet elhandelskunder.

Tibro kommun avser att förändra bolagsordningen och ägardirektiven under 2022, vilket givetvis kan påverka vad bolaget ska fokusera på i framtiden.

Ekonomi

Tibro Energis nettoomsättning för 2021 uppgår till 66,0 mnkr (2020: 48,1 mnkr). Bolagets resultat efter finansiella poster för 2021 är 2,0 mnkr. Efter bokslutsdispositioner och skatt uppgår resultatet till 0,3 mnkr.

Kommunal verksamhet som utförs av kommunalförbund

Miljösamverkan Östra Skaraborg, MÖS

Uppdrag

Miljösamverkan Östra Skaraborg, MÖS, bildades 2011 och medlemskommunerna är i dag Falköping, Hjo, Karlsborg, Skövde och Tibro. MÖS ska i sitt arbete bidra till en hållbar utveckling som syftar till att tillförsäkra dagens och morgondagens invånare en hälsosam och god miljö. Miljönämnden Östra Skaraborg ansvarar för tillsyn och kontroll enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen. Utöver detta har nämnden även tillsynsansvar enligt tobakslagen, strålskyddslagen, lagen om animaliska biprodukter, lagen om sprängämnesprekursorer samt den tillfälliga lagen om smittskyddsåtgärder på serveringsställen.

Medlemskommunernas andel av medlemsbidraget för 2021 bestämdes utifrån befolkningmängden den 31 december 2019 och fördelningen är enligt följande: Falköping 28,4 %, Hjo 7,9 %, Karlsborg 5,9 %, Skövde 48,2 % samt Tibro 9,6 %.

Direktionen fattar beslut om budget, bokslut, direktionsriktlinjer och andra frågor av övergripande och styrande karaktär.

Verksamhet och resultat

Under 2021 har miljönämnden utfört totalt 3 420 planerade kontroll- och tillsynsinsatser. Utöver detta har 2 802 inkommande ärenden registrerats för året. För planerade insatser på verksamheter som betalar en fast årlig avgift har verksamheten utfört 2 172 insatser, vilket ger en måluppfyllelse på 92,1 % i förhållande till planen. Insatserna som inte genomfördes enligt plan kommer att utföras under 2022. Tillsynen är i ett helhetsperspektiv genomförd på ett effektivt och ändamålsenligt sätt.

Nämnden har även för 2021 bedrivit tillsyn enligt den tillfälliga lagen om smittskyddsåtgärder på serveringsställen med anledning av pandemin. Under året utfördes 543 insatser.

Respektive medlemskommuns fullmäktige har under 2021 beslutat anta en ny miljöbalkstaxa som träder i kraft den 1 januari 2022. Taxan är framtagen enligt Sveriges Kommuner och Regioners (SKR:s) nya taxemodell. En stor förändring som kommer med den nya taxan är en ökad andel efterhandsdebitering.

Årets resultat uppgår till 0,2 mnkr. Resultatmålet om ett överskott motsvarande minst 0,5 procent av medlemsbidragen (0,1 mnkr) är således uppnått. Såväl intäkter som kostnader är under budget.

Intäkterna uppgår till 30,1 mnkr, vilket är 1,1 mnkr lägre än budget motsvarande -3,7 procent. Det förklaras av lägre intäkter från tillsynsavgifter motsvarande 10,1 % i jämförelse med budget. Den lägre intäkten kompenseras till viss del av statliga bidrag för tillsyn av trängsel på serveringsställen som är klart över budget.

Snabbfakta mnkr

	2021	2020
Nettoomsättning	30,1	31,4
Balansomslutning	9,7	9,2
Årets resultat efter finansiella poster	0,2	2,0
Eget kapital	4,2	6,0
Summa skulder och avsättningar	5,5	3,2
Nettoinvesteringar	0	0
Soliditet	44 %	65 %
Antal anställda	40	43

Kostnaderna uppgår till 29,8 mnkr, vilket är 1,3 mnkr eller 4,3 % lägre än budget. Det förklaras av lägre kostnader för såväl personal som för övriga verksamhetskostnader. Verksamheten har haft en lägre bemanning än budgeterat som en följd av vakanser. Samtidigt är vissa övriga verksamhetskostnader lägre som en följd av pandemin och de restriktioner som den medfört.

Framtid

Arbetet med att implementera e-tjänster i syfte att digitalisera och effektivisera verksamheten har utvecklats väl. Idag finns tio e-tjänster i drift och användningen börjar komma igång från låga nivåer.

Under 2021 har nuvarande chefsriktlinje för tillsyn och kontroll setts över från grunden i syfte att förbättra, förenkla och likrikta arbetsmetoderna. I detta ingår att få till en gemensam kontrollprocess på kontoret. Stora delar av kontoret har involverats i arbetet och en hel del förbättringar har genomförts. Förändringarna träder i kraft från och med 1 januari 2022.

Under hösten 2021 togs en nationell strategi för miljöbalkstillsyn fram i samverkan mellan Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket, Socialstyrelsen, Energimyndigheten och Svenska kraftnät. Strategin syftar till att främja tillsyn inom områden som ur ett nationellt perspektiv är extra angelägna under strategins period som är 2022-2024.

Sedan en tid tillbaka arbetar Livsmedelsverket med att se över och göra om befintlig riskklassningsmodell för livsmedelsanläggningar. Målsättningen är att en ny modell ska gälla från och med 2024.

Räddningstjänsten Östra Skaraborg, RÖS

Uppdrag

Räddningstjänsten Östra Skaraborg är ett kommunalförbund med medlemskommunerna Skövde, Mariestad, Hjo, Tibro, Töreboda, Karlsborg samt Gullspång. Förbundet ansvarar för räddningstjänst och förebyggande brandskydd enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO), samt tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE).

Verksamhet och resultat

Räddningstjänstförbundet Östra Skaraborg (RÖS) har under 2021 arbetat med verksamhetsmålen utifrån de fortsatt särskilda villkor och begränsningar pandemin medfört. Förbundet har inte haft tillräckliga resurser för att bedriva den tillsynsverksamhet som krävs, varför de målen inte är uppfyllda. I övrigt bedöms måluppfyllnaden vara god. Även målen gällande ekonomi har bedömts vara uppnådda, trots det negativa balanskravsresultatet.

Mot bakgrund av lag- och föreskriftsförändringar med krav på ständigt övergripande ledning och ökad robusthet, har ett omfattande arbete för att skapa ett gemensamt ledningssystem tillsammans med Räddningstjänsten Västra Skaraborg (RVS)

Snabbfakta mnkr	2021	2020
Nettoomsättning	118,7	112,2
Balansomslutning	131,3	118,1
Årets resultat efter finansiella poster	4,6	4,9
Eget kapital	40,0	35,3
Summa skulder och avsättningar	91,3	82,8
Nettoinvesteringar	6,5	14,0
Soliditet	31 %	30 %
Antal anställda	346*	347*

*Samtliga tills vidareanställda, exklusive timanställda

Avfallshantering Östra Skaraborg, AÖS

Uppdrag

Avfallshantering Östra Skaraborg, AÖS, är ett kommunalförbund som ansvarar för den kommunala, lagstadgade renhållningsverksamheten i de nio medlemskommunerna Falköping, Gullspång, Hjo, Karlsborg, Mariestad, Skövde, Skara, Tibro och Töreboda.

Viktiga händelser under året

Ytterligare ett år som präglats av pandemi och restriktioner. Förbundet har trots den periodvis kraftiga smittspridningen haft måttlig personalpåverkan och inga störningar i insamlingsverksamheten har rapporterats.

Under året har AÖS medlemskommuner tagit fram en ny förbundsordning som bland annat innebär ett utökad uppdrag i form av strategiskt stöd till medlemskommunerna och medverkan i samhällsplaneringen.

Resultat

För första gången sedan 2012 gör förbundet ett positivt ekonomiskt resultat, +3,6 mnkr. Inför året gjordes en taxehöjning motsvarande 6 mnkr i ökade intäkter. Genom målmedvetet arbete med att minska det brännbara avfallet på återvinnings-

bedrivits under året. Det gemensamma ledningssystemet driftsätts den 1 mars 2022.

Resultatet för året visar på ett överskott på 4,6 mnkr. Värdepappersförändringen visar ett positivt resultat på 5,3 mnkr, vilket innebär att balanskravsresultatet ger ett underskott på -0,6 mnkr. En oförutsedd sanktionsavgift från Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) om 0,4 mnkr samt en felkonterad pensionsskuldpost på 0,2 mnkr har belastat 2021. Pensionsskulden ökar också generellt på grund av ett ändrat livslängdsåtagande, vilket orsakar en uppskrivning av skulden till strax över en miljon kronor. Placeringskapitalet av räddningstjänstens pensionsfond ökade däremot kraftigt i värde. Därmed har konsolideringsgraden, som uttrycker hur mycket av pensionsskulden är tryggad i pensionsfonden, ökat från 75,9 % till 88,3 %.

Investering och framtid

Räddningstjänsten Västra Skaraborgs medlemskommuner har initierat en utredning om förutsättningarna att ansöka om medlemskap i RÖS. Utredningen utgör beslutsunderlag som slutredovisas i mitten av april 2022. Tidplanen för ett utökad förbund är satt till den 1 januari 2023. Kraven på kommunal räddningstjänst har både förtydligats och ökat, vilket medför att flera parallella strategier måste arbetas fram för att möta dessa. Ett utökad större förbund är en viktig sådan.

Förändringar i samhället och olyckslandskapet medför också ökade krav på kompetenser och samarbete över såväl geografiska som organisatoriska gränser. En högre grad av beredskap för alternativ handlingsförmåga bedöms därför komma att krävas, både personellt och ekonomiskt. Alla säkerhets- och skyddsaktörer i samhället behöver bli betydligt mer redundanta, adaptiva och samverka i högre utsträckning för att tillsammans klara av att möta utmaningarna på ett bättre sätt.

centralerna har kostnader för behandling, skatt på förbränning samt transporter av avfall minskats med 1,8 mnkr, vilket är en stor bidragande orsak till det goda ekonomiska resultatet.

Framtid

Den 1 januari 2022 utökas förbundet med fyra nya medlemskommuner: Essunga, Grästorp, Götene och Vara. Samtidigt byter förbundet namn till Avfall & Återvinning Skaraborg.

Snabbfakta mnkr	2021	2020
Nettoomsättning	181	158
Balansomslutning	83	78
Årets resultat efter finansiella poster	4	-5
Eget kapital	37	33
Summa skulder och avsättningar	47	45
Soliditet	44 %	42 %
Antal anställda	56	55

Kommunfullmäktige i
Tibro kommun
Organisationsnummer 212000-1660

Revisionsberättelse inklusive redogörelse för år 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer, den verksamhet som bedrivits i kommunens företag; Tibrobyggen AB, Tibro Elnät AB och Tibro Energi AB. Som stöd i vårt granskningsarbete har vi sakkunniga från PwC som biträder oss.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i nedan i "Revisorernas redogörelse för år 2021".

Utifrån genomförd granskning bedömer vi att kommunens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Utifrån genomförd granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen, investeringsredovisningen och den samlade redovisningen inte är upprättad i enlighet med Lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.

Resultatet för år 2021 är 95 mnkr och motsvarar 13,3 % av intäkterna från skatter och generella statsbidrag. Kommunen uppfyller balanskravet 2021, då årets resultat efter balanskravsjusteringar är positivt, 52 mnkr.

Utifrån årsredovisningens återrapportering är vår bedömning att resultatet i allt väsentligt är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2021. Av fullmäktiges beslutade finansiella mål för verksamheten redovisas två av tre som uppfyllda. På nämndnivå visas god budgetföljsamhet, där endast socialnämnden visar ett mindre underskott mot budget för 2021.

Utifrån årsredovisningens återrapportering är vår bedömning att resultatet delvis är förenligt de verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2021. Av fullmäktiges beslutade mål för verksamheten redovisas samtliga som delvis uppfyllda. Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måloppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning för år 2021.

Genom vår granskning bedömer vi att kultur- och fritidsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och byggnads- och trafiknämnden, redovisar en tillräcklig måluppnåelse avseende verksamhetsmålen. Vi noterar dock här att både samhällsbyggnadsnämnden och byggnads- och trafiknämnden till stor del följer upp målen genom aktiviteter snarare än konkreta indikatorer för måluppfyllelse som kan visa på grad av resultatutveckling mot uppsatta mål. Kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och kollektivtrafiknämnden bedömer vi delvis redovisar en tillräcklig måluppnåelse, när det gäller verksamhetsmålen. Vi ser ett tydligt behov av att nämnderna behöver förbättra måluppfyllelsen under år 2022.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen, investeringsredovisningen och den samlade redovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med Lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelsen och nämnderna i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att kommunstyrelsens och nämndernas interna kontroll i allt väsentligt har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen i allt väsentligt är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen delvis är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelsen och nämnderna samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2021.

Tibro 2022-03-17

Ronny Wennerström
Ordförande

Jan-Erik Olaussen
Vice ordförande

Eva-Maj Johansson

Kristina Häljestam

Towe Ljunggren

*Att lita på vår egen förmåga.
Att tro att allt är möjligt så
länge vi gör det tillsammans.
Att planera för framtiden men
leva i nuet. Att bry oss om
oss själva och andra.
Det är Tibro.*

TIBRO

Tibro kommun
Centrumgatan 17
543 80 TIBRO

Växel: 0504-180 00
kommun@tibro.se
www.tibro.se